

ՀՀ ՍՅՈՒՆԻՔԻ ՄԱՐԶ
«Շվանիձորի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ

«Շվանիձորի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ
2023-2028 թթ.

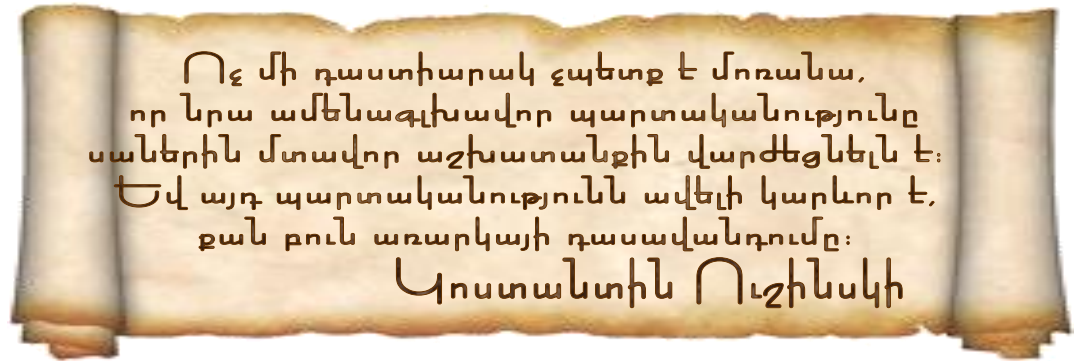

Տնօրենի հասկանորդ

2023 թ.

* Սույն Ջարգացման ծրագիրը կազմվել է ՀՀ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի՝ 2022թ. սեպտեմբերի 22-ի «ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ԶԵՎԱԶԱԾԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԱՄԵՆԱՄՅԱ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐԻ 2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 15-Ի N 16-Ն ՀՐԱՄԱՆՆ ՈՒԺԸ ԿՈՐՑՐԱԾ ՃԱՆԱԶԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» №35-Ա հրամանով հաստատված ձևաչափին և պահանջներին համապատասխան:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բովանդակություն.....	1
Ներածություն	2
Ջարգացման ծրագրի կառուցվածքային սխեման.....	3
1. Հաստատության գործունեությունը.....	4
1.1. Ի՞նչ կրթական կարիքներ է բավարարում ուսումնական հաստատությունը.....	4
1.2. Ուսումնական հաստատությունը և պետության կրթական քաղաքականության միտումները, համայնքի, շահառու խմբերի կարիքներն ու հնարավորությունները.....	6
1.3. Ուսումնական հաստատության ենթակառուցվածքները, մարդկային ռեսուրսները և հնարավորությունները.....	7
2. Իրավիճակի վերլուծությունը, ուժեղ և թույլ կողմերը	9
2.1. Հաստատության բնութագիրը.....	9
2.2. Հաստատության ուժեղ և թույլ կողմերը. Հնարավորությունների վերլուծություն.....	10
2.3. Հիմնախնդիրները	33
3. Նպատակների և խնդիրների սահմանումը.....	40
4. Սահմանված նպատակների և խնդիրների իրականացումն ապահովող գործողությունների և միջոցառումների ժամանակացույցը	46
5. Պատասխանատուները	48
6. Արդյունքների գնահատման չափանիշները	49
7. Ծրագրի իրականացման ռիսկերը	52
8. Գործընթացի կազմակերպման համար անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները	53
9. Սահմանված նպատակների և խնդիրների իրականացումն ապահովող գործողությունների և միջոցառումների ժամանակացույցը.....	55
10. Ջարգացման ծրագրի կատարման արդյունքի գնահատման չափանիշներ.....	69
11. Վերահսկողության մեխանիզմները	74

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Յուրաքանչյուր ոք ունի կրթության իրավունք:

/ ՀՀ Սահմանադրություն, հոդված 38 /

Հայաստանի Հանրապետության կրթական համակարգը նպատակաուղղված է հայ ժողովրդի հոգևոր և մտավոր ներուժի ամրապնդմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների պահպանմանն ու զարգացմանը:

Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքը ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

Կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության կազմակերպական հիմքը կրթության զարգացման պետական ծրագիրն է, որի գլխավոր նպատակն է.

գիտելիքի, մշակույթի, գիտակցության, հմտությունների համատարած, ներառական, նորարարական և հանրամատչելի զարգացման և յուրացման միջոցով ունենալ քաղաքակիրթ, ստեղծագործ, նախաձեռնող, կարողունակ ու մրցունակ քաղաքացի, ում համար իրավունքների իրացումը նույնքան կարևոր է, որքան պարտականությունների կատարումը, ով առաջին հերթին իրեն է համարում սեփական բարեկեցության և առողջության պատասխանատուն:

Դպրոցի զարգացման ծրագիրը (այսուհետ՝ ԴԶԾ) կարևոր նշանակություն ունի դպրոցի զարգացման համար, քանի որ այն արտացոլում է տվյալ դպրոցի առնվազն 5 տարվա տեսլականը:

Դպրոցի զարգացման ծրագիրն էապես տարբերվում է դպրոցի ավանդական *աշխատանքային պլանից*. Եթե դպրոցի աշխատանքային պլանում հինականում ուշադրություն է դարձվում դպրոցի ընթացիկ խնդիրների լուծմանը, ապա զարգացման ծրագիրը հանդես է գալիս որպես դպրոցի ռազմավարության պլանավորում, որն ավելի շատ նպատակաուղղված է դեպի ապագան և ունի նորարարական ուղղվածություն:

«Շվանիձորի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի Զարգացման 2023-2028 թթ. ծրագիրը մշակվել է «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի և Հայաստանի Հանրապետության կրթության զարգացման պետական ծրագրի հիմնադրույթներին համապատասխան:

Սույն Զարգացման ծրագրի նպատակները բխում են.

- ☐ ՀՀ Կառավարության 2021-2026 թթ. Ծրագրով կրթության զարգացմանն ուղղված նպատակներից,
- ☐ ՀՀ կրթության մինչև 2030 թվականի զարգացման պետական ծրագրից:
- ☐ Զարգացման ծրագիրը համապատասխանեցված է ՀՀ պետական քաղաքականության ռազմավարական առաջնահերթությունների հետ՝ արտացոլելով դրանց ներդաշնակ կապը պետական, համայնքային, հանրային և մասնավոր կարիքների, ինչպես նաև համաշխարհային զարգացման միտումների հետ:

Ծրագրի հիմքում դրվել են նաև Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության կողմից հաստատված կրթության առանձին ոլորտների ռազմավարական ծրագրերը և զարգացման հայեցակարգերը, ինչպես նաև հաշվի են առնվել Մեղրի համայնքի Շվանիձոր գյուղի և դպրոցի առանձնահատկությունները:

ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻԻ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾ-ՔԱՅԻՆ ՍԽԵՄԱՆ

Հաստատության
գործունեությունը

Իրավիճակի վերլուծությունը,
ուժեղ և թույլ կողմերը

Նպատակների և խնդիրների
սահմանումը

Գործողությունների և միջոցառումների
ժամանակացույցը

Պատասխանատուները

Արդյունքների գնահատման
չափանիշները

Ծրագրի ռիսկերը

Անհրաժեշտ միջոցները և
նյութատեխնիկական պարագաները

Վերահսկողության մեխանիզմները

1. ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

Որակյալ կրթության ապահովումը
ամենակարևոր բանն է, որ մենք կարող ենք
անել ապագա սերունդների համար:
Ռոն Լուիս

1.1. Ի՞նչ կրթական կարիքներ է բավարարում ուսումնական հաստատությունը.

Արդի պետական քաղաքականության, ինչպես նաև հասարակական գիտակցության մեջ կրթությունը, հատկապես որակյալ կրթությունը և դաստիարակությունը շարունակում են մնալ գերակայություններ՝ որպես ազգային արժեքներ և սոցիալ-տնտեսական առաջընթացի կարևոր գործոններ:

Կրթության բնագավառի գերխնդիրն է կրթության որակի բարձրացումը՝ ապահովելով համակարգի արդյունավետ գործունեությունը և յուրաքանչյուր սովորողի ձգտումներին և ընդունակություններին համապատասխան կրթություն ստանալու հավասար հնարավորության ապահովումը:

Դպրոցի զարգացման ծրագիրը մշակելիս առաջին հերթին անհրաժեշտ է ձևակերպել և հստակեցնել նրա առաքելությունը: Միայն դրանից հետո կարելի է որոշել հաստատության նպատակներն ու խնդիրները:

Առաքելությունը հաստատության ցանկալի ապագայի մտապատկերն է: առաքելությունն այն է, ինչի իրականացմանը ձգտում է տվյալ դպրոցը: Կրթական հաստատության առաքելությունը արտահայտում է նրա տեսլականը: Այստեղ ընդհանրական ձևով ներկայացվում են այն արդյունքները, որին դպրոցը ձգտում է հասնել:

Դպրոցի առաքելությունը չի կարող ներկայացվել որպես բարի ցանկություն: Այն պահանջում է նախնական լուրջ հետազոտական աշխատանք: Անհրաժեշտ է մանրամասն վերլուծել և վերհանել այն արտաքին և ներքին գործոնները, որոնք էական ազդեցություն ունեն առաքելության իրականացման վրա:

Արտաքին գործոնների թվին են պատկանում պետության կրթական քաղաքականության առանձնահատկությունները, պոտենցիալ շահառուների կրթական կարիքները, տեղական առանձնահատկությունները և այլն: Ներքին գործոններից են դպրոցի ավանդույթները, մանկավարժական կոլեկտիվի փորձը, դպրոցի առկա ռեսուրսները և այլն:

«Կրթության մասին» ՀՀ օրենքը սահմանում է. «Կրթությունը անձի, հասարակության և պետության շահերից ելնող ուսուցման և դաստիարակության գործընթաց է, որը նպատակաուղղված է գիտելիքները պահպանելու և սերունդներին փոխանցելու համար»:

Դպրոցի առաքելությունը հանդիսանում է այս գործընթացի արդյունավետ ապահովումը:

**Ուսումնական հաստատության կրթական կարիքների բավարարումը
ամբողջացվում և ներկայացվում են հետևյալ ուղղություններով.**

Ուսումնական հաստատության գործունեությունը հիմնվում է ժողովրդավարության, մարդասիրության, հանրամատչելիության, թափանցիկության, անձի ազատ զարգացման, ինքնավարության և կրթության աշխարհիկ բնույթի պահպանման, ինչպես նաև ազգային և համամարդկային արժեքների զուգորդման սկզբունքների վրա:

Ուսումնական հաստատության տեսլականն է քաղաքակիրթ, ստեղծագործ և ստեղծարար, նախաձեռնող, կարողունակ և մրցունակ, ժամանակին համահունչ քայլող սերունդի ձևավորումը, որն իր մեջ կկրի հայրենասեր ու պետականամետ քաղաքացու բարձրագույն, ինչպես նաև համամարդկային հիմնարար արժեքները:

Ուսումնական հաստատության գործունեության նպատակը յուրաքանչյուր երեխայի, այդ թվում՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող (ԿԱՊԿՈՒ), զարգացման առանձնահատկություններին համապատասխան կրթական գործընթացին առավելագույն մասնակցության և հանրակրթության պետական չափորոշչով սահմանված արդյունքների ապահովումն է:

Շվանիժորի միջնակարգ դպրոցի գործունեությունն ուղղված է սովորողների ընդհանուր և հատուկ կրթական կարիքների բավարարմանը, որն էլ իրականացվում է տարբեր ուղղություններով՝ ըստ կրթական մակարդակների.

- ❖ հաստատության կառավարումը ուղղված է սովորողների կրթական կարիքների բացահայտմանն ու նկարագրմանը, դրանց բավարարմանն ուղղված գործողությունների մշակմանն ու արդյունավետ իրագործմանը,
- ❖ ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները հանդիսանում են սովորողների կրթական կարիքների բավարարման բուն գործընթացները, իրականացվում են ուսուցչամանկավարժական անձնակազմի կողմից՝ ընդգրկելով ինչպես բուն ուսումնական և դաստիարակության գործընթացները, այնպես էլ դպրոցական և արտադպրոցական տարաբնույթ աշխատանքներն ու միջոցառումները,
- ❖ վարչատնտեսական գործունեությունը պլանավորվում է դպրոցի հնարավորությունների օբյեկտիվ գնահատման արդյունքում. այն ուղղված է ուսումնական գործընթացի կազմակերպման համար անհրաժեշտ միջավայրի ապահովմանն ու զարգացմանը,
- ❖ ԿԱՊԿՈՒ սովորողների հետ աշխատանքներն իրականացվում են դպրոցի մանկավարժների, ուսուցչի օգնականի և ծնողների գործունեագրավածությամբ, Սյունիքի մարզի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոնի հետ համագործակցությամբ:

1.2. Ուսումնական հաստատությունը և պետության կրթական քաղաքականության միտումները, համայնքի, շահառու խմբերի կարիքներն ու հնարավորությունները.

Ուսումնական հաստատության գործունեությունը կարգավորվում է հանրակրթության ոլորտում ՀՀ օրենսդրությամբ և արտացոլում է պետության կրթական քաղաքականության միտումները՝ ձևավորելով պետության ու համայնքի զարգացմամբ մտահոգ ու նախաձեռնողական սերունդ:

Զարգացման ծրագրի՝ համայնքի և շահառու խմբերի կարիքներին համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով իրականացվել են հանդիպումներ հաստատության մանկավարժական, ծնողական և աշակերտական խորհուրդների հետ: Անցկացված քննարկումների արդյունքում վեր են հանվել նրանց կարիքները, հաշվի են առնվել յուրաքանչյուր կողմի առաջարկներն ու մոտեցումները: Հատկանշական է, որ Զարգացման ծրագրի արդյունավետության ապահովման համար նրա իրականացման անհրաժեշտ օղակներում ներառված են շահառու խմբերի համայնքի և գյուղի կարիքները: Ըստ որում, Զարգացման ծրագիրը նպատակադրում է ապահովել բոլոր այն միջոցառումների շարունակականությունը, որոնք նախատեսված են դպրոցի տարեկան աշխատանքային պլաններով:

Ուսումնական հաստատությունը համագործակցում է պետական ու տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ինչպես նաև քաղաքացիական հասարակության հետ: Դպրոցը ակտիվորեն համագործակցում է Սյունիքի մարզպետարանի, ԿԳՄՍ-ի, ԳԹԿ-ի, ԿՏԱԿ-ի, ԿԶՆԱԿ-ի, համայնքապետարանի, ինչպես նաև համայնքում տեղակայված մի շարք պետական մարմինների ստորաբաժանումների հետ, այդ թվում՝ ոստիկանություն, ՊՆ և ԱԻՆ բաժիններ, կրթական, առողջապահական և բնապահպանական կազմակերպություններ և այլն:

Դպրոցն ակտիվ համագործակցում է նաև մի շարք հասարակական կազմակերպությունների հետ, որոնցից հատկանշական է «Թաքնված ճանապարհի նախաձեռնություն» ՀԿ-ի հետ ունեցած երկարամյա համագործակցությունը:

Դպրոցը ներգրավված է «Դասավանդի՛ր, Հայաստան» կազմակերպության կրթական ծրագրերում. 2022-2023 ուսումնական տարում դպրոցում աշխատում են կազմակերպության երկու ուսուցիչ:

Դպրոցը մշտապես համագործակցում է համայնքի մարզամշակութային կազմակերպությունների հետ, որոնցից կարելի է առանձնացնել Մեղրիի մարզամշակութային կենտրոնը և Հենիկ Իգիթյանի անվան Գեղագիտության ազգային կենտրոնի Մեղրու մասնաճյուղը:

Հատկանշական է, որ նշված կառույցների և կազմակերպությունների, համայնքի և ուսումնական հաստատության միջև առկա համագործակցությունը դրսևորվում է ամենատարբեր ոլորտներում: Շարունակաբար կազմակերպվում են տարաբնույթ միջոցառումներ, հանդիպումներ, մրցույթներ, ճանաչողական էքսկուրսիաներ, թեմատիկ և գործնական վարժանքներ, որոնք նպաստում են սովորողների սոցիալականացմանը, քաղաքացիական պատասխանատվության և ընդհանուր կարողունակությունների զարգացմանը: Սովորողների շրջանում հայրենաճանաչման գիտակցության բարձրացման հետ նաև պատասխանատու վերաբերմունք է ձևավորվում համայնքի և պետության նկատմամբ:

1.3. Ուսումնական հաստատության ենթակառուցվածքները, մարդկային ռեսուրսները և հնարավորությունները.

Համաձայն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2011 թ. մայիսի 30-ի № 617 Ա/Ք հրամանով տրված լիցենզիաների՝ Շվանիծորի միջնակարգ դպրոցը իրավունք ունի իրականացնելու տարրական, հիմնական և միջնակարգ ընդհանուր կրթական ծրագրեր՝ աշակերտների հետևյալ սահմանաչափերով.

Դպրոցի կողմից իրականացվող ընդհանուր կրթական ծրագրերը.

40 սահմանային տեղ

Տարրական ընդհանուր կրթական

50 սահմանային տեղ

Հիմնական ընդհանուր կրթական

30 սահմանային տեղ

Միջնակարգ ընդհանուր կրթական

Դպրոցի ներկայիս շենքը կառուցվել է 1975 թ.: Դպրոցն ունի մեկ ուսումնական մասնաշենք, մեկ մարզադահլիճ, երկհարկանի է, տիպային՝ 120 աշակերտ նախագծային հզորությամբ և հարմարեցված կրթական ծրագրեր իրականացվող ուսումնական հաստատությունների պահանջներին: Դպրոցը հիմնանորոգվել է 2008 թվականին:

2022-2023 ուստարում դպրոցում կոմպլեկտավորվել է 6,5 դասարան՝ 33 աշակերտով, որից.

Դպրոցի աշակերտների թիվը 2018-2023 թթ.

2023-2024 ուստարում դպրոցում կկոմպլեկտավորվի 7,5 դասարան՝ 38 աշակերտով:

Դպրոցն աշխատում է միահերթ՝ 5-օրյա աշխատանքային շաբաթով:

Դպրոցը պատկանում է մարզային ենթակայության:

2022-2023 ուստարում դպրոցը չունի ԿԱՊԿՈՒ աշակերտներ: Դպրոցում այլազգի և ազգային փոքրամասնություններին պատկանող սովորողներ չկան:

2022-2023 ուստարում դպրոցն ունի 28 աշխատող՝ 20 մանկավարժական և 8 ուսումնաօժանդակ անձնակազմի անդամներով:

**Ուսումնական հաստատությունը սովորողների համար
ապահովում է հետևյալ հնարավորությունները.**

- ❖ որակյալ և ժամանակակից հանրակրթության ստացում,
- ❖ անձի ինքնադրսևորման, ինքնաարտահայտման ու ինքնազարգացման նպաստավոր միջավայր,
- ❖ մարզամշակութային կյանքի ներգրավվածություն,
- ❖ մասնագիտական կողմնորոշում ձևավորող միջավայր:

Իրավապահ մարմինների ներկայացուցիչների, տնօրենի ՄԿԱ գծով տեղակալի, խորհրդակցական մարմինների անդամների, ուսուցչի օգնականի և դասղեկների կողմից հետևողական աշխատանքներ են տարվում սովորողների իրավունքների և պարտականությունների ներկայացման և արդյունավետ իրացման ուղղությամբ. կազմակերպվում են առանձին հանդիպում-քննարկումներ, որոնց շրջանակներում հատուկ ուշադրություն է դարձվում *հալածանքի (այդ թվում՝ մեդիայի միջոցով)*, օտարման և բռնության դրսևորումների բացառմանը, դպրոցում բարոյահոգեբանական առողջ մթնոլորտի պահպանմանը:

2023-2024 ուստարուց Շվանիձորի միջնակարգ դպրոցի 5-րդ և 7-րդ դասարանների (դպրոցում 2-րդ և 10-րդ դասարաններ առկա չեն) ուսումնական պլանը կազմվելու է ՀՀ կառավարության 2021 թվականի փետրվարի 4-ի N 136-Ն որոշմամբ նոր խմբագրությամբ շարադրված հանրակրթության պետական չափորոշչի համաձայն: Նոր ուստարում այդ դասարաններում դասավանդող ուսուցիչները անցնում են համապատասխան վերապատրաստման դասընթացներ:

2. ԻՐԱՎԻՃԱԿԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՈՒԺԵՂ ԵՎ ԹՈՒՅԼ ԿՈՂՄԵՐԸ.

2.1. Հաստատության բնութագիրը.

Դպրոցի ներկայիս շենքը կառուցվել է 1975 թ.: Դպրոցն ունի մեկ ուսումնական մասնաշենք, մեկ մարզադահլիճ, երկհարկանի է, տիպային՝ նախատեսված 120 աշակերտի համար:

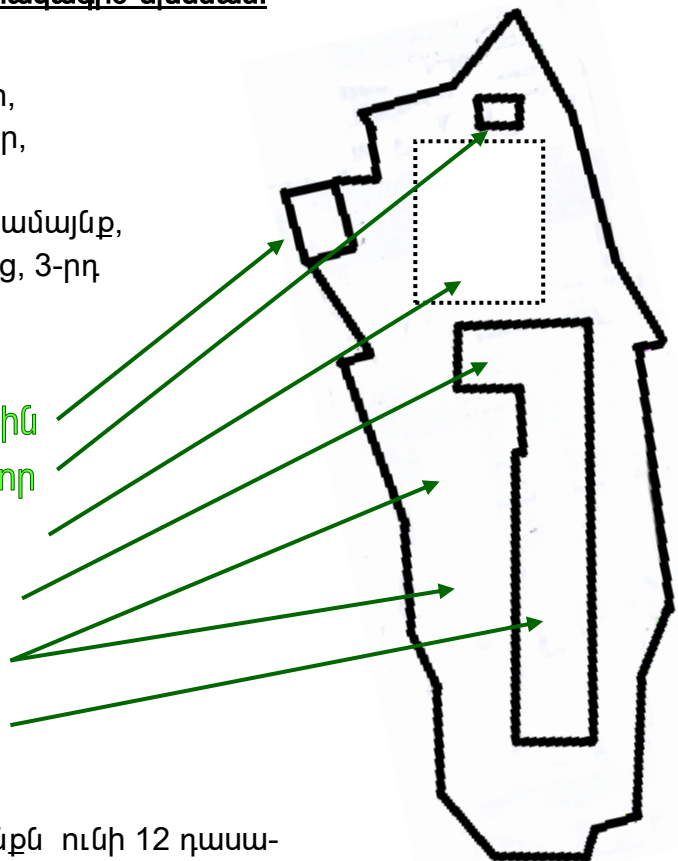
Դպրոցը հիմնանորոգվել է 2008 թվականին:

Ուսումնական հաստատության շենքի և տարածքի
հատակագիծ-սխեման.

Շենքի մակերեսը - 945,5 քառ. մետր,
Շենքի ծավալը - 5862,1 խոր. մետր,
Հողամասի մակերեսը - 0,3735 հա,
Հասցեն - ՀՀ Սյունիքի մարզ, Մեղրի համայնք,
գյուղ Շվանիձոր, 1-ին փողոց, 3-րդ
փակուղի, թիվ 4:

Կաթսայատուն հին
Կաթսայատուն նոր
Մարզադաշտ
Մարզադահլիճ
Հողամասը
Շենքը

Ուսումնական հաստատության շենքն ունի 12 դասասենյակներ, (դրանց թվում ներառված են 2 առարկայական դասասենյակներ՝ ՆԶՊ-ի և Տեխնոլոգիայի, 2 լաբորատորիա՝ Արմաթ ինժեներական և բնագիտական), ուսուցչանոց, տնօրենի առանձնասենյակ, նիստերի և խորհրդակցությունների (նաև՝ աշակերտական) սենյակ, համակարգչային սենյակ՝ հեռավար ուսուցման սարքավորումներով, գրադարան, զենքի պահոց, մարզադահլիճ՝ 2 հանդերձարանով, ճաշարան՝ սննդի պահեստով, 4 սանհանգույց, տնտեսական սենյակ:

Դպրոցի ջեռուցումն էլեկտրական է՝ ըստ դասասենյակների և կաբինետների: Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է կենտրոնացված ջրամատակարարման և անհատական ջրահեռացման համակարգերով: Դպրոցի ամբողջ բակային տարածքը և մարզադաշտը ապահովված են լուսավորությամբ:

Դպրոցն ապահովված է ինտերնետ կապով:

Դպրոցը ներառվել է ՄԱԿ-ի Պարենի համաշխարհային ծրագրի «Դպրոցական սնունդ» ծրագրում և 2022 թ-ի հունվարից իրականացնում է տաք սննդի տրամադրում: Հատկանշական է, որ դպրոցում տաք սննդի ծրագիրը կազմակերպվում է նաև հիմնական դպրոցի 5-6-րդ դասարանների աշակերտների համար: Ճաշարանը վերանորոգված է, ապահովված անհրաժեշտ գույքով, սարքավորումներով և պարագաներով:

Վերջին տարիներին ընդլայնվել են նաև մեր դպրոցի սովորողների ժամանակակից կրթություն ստանալու հնարավորությունները: Դպրոցը ապահովված է հեռավար կրթության սարքավորումներով կահավորված 2 դասասենյակներով: Արվեստի և տեխնոլոգիայի ուսումնական խմբակի շրջանակներում դպրոցում իրականացվում են կերպարվեստի, ասեղնագործության, մանրանկարչության և կարպետագործության խմբերի պարապմունքները: Ուսումնական հաստատությունը մեծ առաջընթաց ունի նաև արտադպրոցական կրթության տարբեր ոլորտներում. հաստատության աշակերտները հաճախում են ռոբոտաշինության, սպորտի, գեղարվեստի, կերպարվեստի և պարի արտադպրոցական պարապմունքների:

Հաստատության շենքայի պայմանների կարիքի վերլուծություն

Շենքի և ենթակառուցվածքների
պայմանների բարելավման համար անհրաժեշտ է.

- ✓ *Ընդհանուր կոսմետիկ վերանորոգում,*
- ✓ *Ներքին դռների նորացում,*
- ✓ *Էլեկտրական հոսանքի բաշխման ներքին
ցանցի վերանորոգում,*
- ✓ *Լոկալ ջեռուցման համակարգի անցկացում:*

2.2. Հաստատության ուժեղ և թույլ կողմերը, հնարավորությունների վերլուծություն.

Դպրոցի զարգացման ծրագրում իրատեսական նպատակներ և խնդիրներ սահմանելու համար նախ անհրաժեշտ է վերլուծել առկա իրավիճակը, բացահայտել ուժեղ և թույլ կողմերը, վերհանել առկա հիմնախնդիրները:

Երբեմն դժվար է կողմնորոշվել դպրոցի ուժեղ և թույլ կողմերը որոշելիս: Ըստ այդմ՝ Զարգացման ծրագրում նախ ներկայացված են դպրոցի հաջողությունները համակարգված կերպով՝ հաշվի առնելով որոշակի չափանիշներ: Միևնույն ժամանակ պետք է ընդունել, որ դպրոցի ուժեղ և թույլ կողմերը տարբեր գործոնների համադրման արդյունք են, բայց եթե դժվարանում ենք սահմանել այդ գործոնները, ապա գնահատումը չի տալիս իրական պատկեր, և նման գնահատման հիման վրա կատարված պլանավորումը չի նպաստում դպրոցի զարգացմանը:

Ակնհայտ է, որ վերջին տարիների ընթացքում իրականացված բարեփոխումները հնարավորություն են ստեղծել լուծել դպրոցում առկա որոշակի խնդիրներ: Դպրոցն ունեցել է մի շարք ձեռքբերումներ, որոնց շնորհիվ էական առաջնթաց է գրանցել կրթադաստիարակչական գործընթացի ամենատարբեր ուղղություններում:

Դպրոցի շենքը բարեկարգ վիճակում է շենքային պայմանները գտնվում են լավ վիճակում: Դպրոցը հիմնականում ապահովված է աշակերտական գույքով: Առարկայական դասարանները, մարզադահլիճն ու մյուս ենթակառուցվածքները գտնվում են լավ վիճակում և ապահովում են ուսումնական գործընթացի բնականոն ընթացքը: Միջին և ավագ խմբերի դասասենյակները, տեխնոլոգիայի և համակարգչային դասասենյակները, Արմաթ ինժեներական լաբորատորիան, նիստերի և խորհրդակցությունների սենյակը կահավորված են ժամանակակից գույքով և պարագաներով:

Դպրոցը հագեցած է կրթական ծրագրեր իրականացնելու համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական բազայով, որը շարունակաբար ավելացվում և նորացվում է: Վերջին տարիներին այն համալրվել է նաև համակարգչային սարքավորումներով և պարագաներով, այդ թվում՝ համակարգիչներ, դյուրակիր համակարգիչներ (նոթբուք), լուսացրիչներ (պրոյեկտոր), պլանշետներ, տպիչ սարքեր և այլն:

Դպրոցն ապահովված է ինտերնետ կապով. առանձին գործող համացանցի երկու գծերով ապահովվում է շուրջ 90 % հասանելիություն: Դպրոցն հագեցած է համակարգչային անհրաժեշտ տեխնիկայով, դպրոցում առկա է հեռավար ուսուցման սարքավորումներով կահավորված երկու դասասենյակ:

Կարևոր է ընդգծել, որ առկա նյութատեխնիկական բազան հիմնականում նոր է, գտնվում է սարքին վիճակում, այն մշտապես հասանելի է հաստատության բոլոր շահառու խմբերին, այդ թվում՝ մանկավարժական աշխատողներ, ուսուցիչներ և սովորողներ:

Համակարգչային և հարակից սարքավորումներ

	Համակարգիչ - 3 հատ	Տեղադրված են վարչական աշխատասենյակում, ուսուցչանոցում և համակարգչային դասասենյակում
	Նոթբուք - 16 հատ	Տեղադրված են ուսուցչանոցում, առանձին կաբինետներում, համակարգչային դասասենյակում
	Լաբորատոր հավաքածու «Արմաթ»	Տեղադրված են «Արմաթ» ինժեներական լաբորատորիայում
	Բազմաֆունկցիոնալ տպիչ սարք – 5 հատ, որից մեկը՝ գունավոր	Տեղադրված են վարչական աշխատասենյակում, ուսուցչանոցում, համակարգչային դասասենյակում
	Պլանշետ – 8 հատ	Պահվում են ուսուցչանոցում և ավագ դասարանների դասասենյակներում՝ ըստ անհրաժեշտության կիրառելու համար

	Լուսացրիչ – 3 հատ	Տեղադրված են հեռավար ուսուցման 2 դասասենյակներում և համակարգչային դասասենյակում
	Լուսացրիչի էկրան – 2 հատ	Տեղադրված են հեռավար ուսուցման 2 դասասենյակներում
	Երաժշտական համակարգ – 1 հավաքածու	Օգտագործվում է ըստ անհրաժեշտության՝ միջոցառումների ընթացքում

Մարզական գույք և պարագաներ

	Մարզական հավաքածու – 2 հատ	Մարզադահլիճը հագեցած է համապատասխան մարզագույքով, որի հիմնական մասը նոր է։ Մարզագույքը օգտագործվում է ֆիզկուլտուրայի դասաժամերին, մարզական մրցույթների և միջոցառումների ընթացքում։
	Սեղանի թենիս - 2 հատ	
	Հանտելների հավաքածու – 1 հատ	
	Բակային մարզասարքեր – 2 հատ	
	Մարզատանձիկ – 2 հատ, մարզական օղակ – 1 զույգ	

Խոհանոցային և հարակից պարագաներ

	Խոհանոցային հավաքածու - 1 հատ	Ճաշարանը հիմնանորոգված է՝ կահավորված խոհանոցով և սննդի պահեստով։ Խոհանոցը ապահովված է անհրաժեշտ գույքով, սարքավորումներով և պարագաներով։ Այստեղ իրականացվում է տարրական դասարանների տաք սննդի տրամադրումը /սկսած 2022-2023 ուստարվանից տաք սնունդ տրամադրվում է նաև հիմնական դպրոցի 5-րդ և 6-րդ դասարանների սովորողներին/ :
	Օդակլանիչ սարք - 1 հատ	
	Ջրի դիսպանսեր – 2 հատ	

Դպրոցում մշտապես կարևորվում է ժամանակակից կրթական մեթոդներով հագեցած արդյունավետ դասադրոցի կազմակերպումը, ուստի դպրոցի հնարավորությունները զարգացնելու նպատակով շարունակաբար ձեռք են բերվում ուսումնատեխնիկական անհրաժեշտ միջոցներ: Հաշվի առնելով ինտերակտիվ դասերի և հեռավար ուսուցման կազմակերպման պահանջարկի ավելացումը՝ 2022-2023 ուսումնական տարում դպրոցում կահավորվել է երկրորդ հեռավար ուսուցման կաբինետը (արվեստի դասասենյակ), որը հնարավորություն է տալիս կազմակերպելու հեռավար հանդիպումներ, առցանց էքսկուրսիաներ և միջոցառումներ:

Հաստատության նյութատեխնիկական բազայի կարիքի վերլուծություն

Նյութատեխնիկական բազայի համալրման համար անհրաժեշտ է.

- ✓ *Տարրական դասասենյակների նոր գույքի և պարագաների համալրում,*
- ✓ *Բնագիտական լաբորատորիայի կահավորում և վերազինում,*
- ✓ *Ուսումնատեխնիկական միջոցների ձեռքբերում, այդ թվում՝*
 - ✓ *էլեկտրոնային գրատախտակ - 2 հատ,*
 - ✓ *համակարգիչ – 2 հատ,*
 - ✓ *բազմաֆունկցիոնալ տպիչ սարք – 1 հատ:*

ԴՊՐՈՑԻ ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍԻՐ

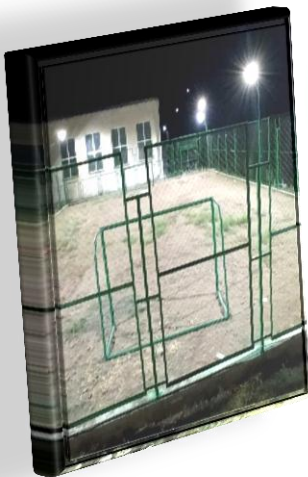

Դպրոցն ապահովված է մշտական ջրամատակարարմամբ, որը սակայն ամառային ջրասակավ շրջափուլում գործում է պարբերական ժամանակացույցով: 2023 թ.-ից դպրոցում գործարկվում է անհատական ջրամատակարարման ապահովման մեխանիկական համակարգ:

Դպրոցական շենքում գործում է առանձնացված և կահավորված 4 սանհանգույց՝ յուրաքանչյուր հարկում երկուական:

Վերջին տարիներին մեծ ուշադրություն է դարձվել սովորողների մարզական դաստիարակությանը. դպրոցի բակային տարածքում կառուցվել է համալիր մարզադաշտ, որի կահավորումը դեռևս ընթացքի մեջ է: Մարզադաշտը նախատեսված է ոչ միայն հաստատության ֆիզկուլտուրայի դասաժամերի արդյունավետ իրականացման, այլև ռազմամարզական տարաբնույթ միջոցառումների, գործնական վարժանքների և մրցույթների կազմակերպման համար:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՄԱՐԶԱԴԱՇՏ

ՄԵՐ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

Ուսումնական հաստատության կառավարման և խորհրդակցական մարմինները.

Կազմակերպության կանոնադրության 75-րդ կետով ամրագրված է.

«Հանրակրթական դպրոցում կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման, ինչպես նաև զարգացման ծրագրերին աջակցելու և համայնքի հետ արդյունավետ համագործակցություն ապահովելու նպատակով ձևավորվում են խորհրդակցական մարմիններ՝ մանկավարժական խորհուրդ, առարկայական մեթոդական միավորումներ, ծնողական, աշակերտական, շրջանավարտների, հոգաբարձուների խորհուրդներ: Հանրակրթական դպրոցում կարող են ձևավորվել խորհրդակցական կամ խորհրդատվական այլ մարմիններ»:

«Շվանիձորի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի կառավարման գործում ներգրավված են կառավարման և խորհրդակցական հետևյալ մարմինները, որոնք գործում են օրենսդրությամբ և ուսումնական հաստատության Կանոնադրությամբ՝ իրենց իրավասությունների սահմաններում.

- ✓ Կառավարման խորհուրդ,
- ✓ Մանկավարժական խորհուրդ,
- ✓ Ծնողական խորհուրդ,
- ✓ Աշակերտական խորհուրդ:

Դպրոցում ձևավորված է երկու մեթոդական մասնախումբ:

Կառավարման և խորհրդակցական մարմինները ձևավորվում են ըստ կանոնադրության և օրենքով սահմանված կարգերի:

Հաստատության Կոլեգիալ կառավարման մարմինը՝ Կառավարման խորհուրդը կազմված է 14 անդամից, այն ձևավորվել է որպես Միացյալ խորհուրդ (Շվանիձորի և Նոնաձորի միջնակարգ դպրոցների), որը գործում է 2021 թ-ից:

Հաստատության Մանկավարժական խորհուրդը ձևավորվել է ըստ սահմանված կարգի. 2022-2023 ուսումնական տարում այն կազմված է 18 անդամից:

Հաստատության Ծնողական խորհուրդը ձևավորվել է ըստ սահմանված կարգի. 2022-2023 ուսումնական տարում այն կազմված է 8 անդամից:

Հաստատության Աշակերտական խորհուրդը ձևավորվել է ըստ սահմանված կարգի. 2022-2023 ուսումնական տարում այն կազմված է 8 անդամից:

Բոլոր խորհրդակցական մարմինները ունեն իրենց կանոնադրությունները, որոնք կազմված են օրինակելի կանոնադրությունների հիմքով: Կանոնադրությամբ սահմանվում են տվյալ մարմնի գործունեության ոլորտները և կարգը: Խորհուրդներն ունեն իրական ինքնավարություն, ազատ են իրենց գործողություններում՝ պահպանելով իրենց իրավունքներն ու գործունեության սկզբունքները:

Դպրոցի կառավարման խորհուրդն ակտիվորեն ներգրավված է Դպրոցի կառավարման գործում, ապահովված է տնօրեն-կառավարման խորհուրդ արդյունավետ համագործակցությունը:

Այն իրականացնում է տնօրենի գործունեության, դպրոցի զարգացման ծրագրի կատարման նկատմամբ վերահսկողություն և կանոնադրությամբ սահմանված այլ գործառնություններ:

Կառավարման խորհրդի գործունեության հիմնական ուղղություններն են.

- աջակցում է ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի կատարմանը, վերահսկում է զարգացման ծրագրի ժամանակացույցով սահմանված տարեկան գործողությունների իրականացումը, լսում է զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվությունը և տալիս եզրակացություն,
- հաստատում է դպրոցի կազմակերպական կառուցվածքը, ներքին կարգապահական, այդ թվում՝ աշխատողների և սովորողների վարքագծի կանոնները,
- քննարկում է ուսումնադաստիարակչական գործունեության, այդ թվում՝ մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների իրականացման մասին հաշվետվությունները,
- քննարկում է ներքին և արտաքին գնահատման արդյունքները:

Կառավարման խորհրդի նիստերի շրջանակներում Դպրոցի տնօրենը ներկայացրել, և խորհրդում քննարկվել են հետևյալ առանցքային հարցերը.

- ❖ *Ամենամյա ծախսերի նախահաշիվը, հաջորդ բյուջետային տարվա ֆինանսավորման հայտը, հաստիքային և տարիֆիկացիոն ցուցակները,*
- ❖ *Ֆինանսատնտեսական, ուսումնադաստիարակչական գործունեության, այդ թվում՝ մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների իրականացման մասին հաշվետվությունները,*
- ❖ *Արտաքին և ներքին գնահատման արդյունքները,*
- ❖ *Դպրոցի զարգացման ծրագրի կատարողականը:*

Կարևոր է ընդգծել, որ Զարգացման ծրագրով նախանշված ժամանակահատվածում (2023-2028թթ.) Դպրոցի տնօրեն-կառավարման խորհուրդ համագործակցությունն իրականացվելու է կողմերի փոփոխված լիազորությունների շրջանակներում՝ «Հանրակրթության մասին» ՀՀ նոր օրենքի համաձայն: Ըստ այդմ նախատեսվում է Զարգացման ծրագրի կատարումը Կառավարման խորհրդի աջակցությամբ և վերահսկողությամբ:

Ուսումնական հաստատության համագործակցությունը.

Ուսումնական հաստատության գործունեությունը արտացոլում է պետության կրթական քաղաքականության միտումները՝ ձևավորելով պետության ու համայնքի զարգացմամբ մտահոգ ու նախաձեռնողական սերունդ:

Զարգացման ծրագրի՝ համայնքի և շահառու խմբերի կարիքներին համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով նրա մշակման փուլում իրականացվել են հանդիպումներ հաստատության մանկավարժական, ծնողական և աշակերտական խորհուրդների հետ. վեր են հանվել նրանց կարիքները, հաշվի են առնվել յուրաքանչյուր կողմի առաջարկներն ու մոտեցումները:

Հատկանշական է, որ Զարգացման ծրագրի արդյունավետության ապահովման համար նրա իրականացման տարբեր փուլերում ներառված են համագործակցային շարունակական աշխատանքներ կրթության կառավարման մարմինների, տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ծնողական համայնքի և այլ շահառու խմբերի հետ: Լայն համագործակցության արդյունքում ընդլայնվում է դպրոցի և համայնքի միջև գործունեության շրջանակը, ամրապնդվում են կապերը համայնքում գործող կրթամշակութային հաստատությունների և պետական մարմինների առանձին ստորաբաժանումների հետ:

Դպրոցը համագործակցում է.

-
- ❖ պետական ու տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ինչպես նաև քաղաքացիական հասարակության հետ:
 - ❖ ԿԳՄՍ-ի, Սյունիքի մարզպետարանի, ԳԹԿ-ի, ԿՏԱԿ-ի, ԿԶՆԱԿ-ի, համայնքապետարանի հետ,
 - ❖ համայնքում տեղակայված պետական որոշ մարմինների ստորաբաժանումների հետ, այդ թվում՝ ոստիկանության, ՊՆ և ԱԻՆ բաժիններ,
 - ❖ կրթական, առողջապահական և բնապահպանական կազմակերպությունների հետ,
 - ❖ հասարակական մի խումբ կազմակերպությունների հետ, որոնցից հատկանշական է «Թաքնված ձանապարհի նախաձեռնություն» սփյուռքահայ կամավորների ՀԿ-ի հետ ունեցած երկարամյա համագործակցությունը,
 - ❖ համայնքի մարզամշակութային կազմակերպությունների հետ, որոնցից կարելի է առանձնացնել Մեղրիի մարզամշակութային կենտրոնը և Հենիկ Իգիթյանի անվան Գեղագիտության ազգային կենտրոնի Մեղրու մասնաճյուղը:
 - ❖ Դպրոցը ներգրավված է «Դասավանդի՛ր, Հայաստան» կազմակերպության կրթական ծրագրերում. 2022-2023 ուսումնական տարում դպրոցում աշխատում են կազմակերպության երկու ուսուցիչ:

Հատկանշական է, որ նշված կառույցների և կազմակերպությունների, համայնքի և ուսումնական հաստատության միջև առկա համագործակցությունը դրսևորվում է ամենատարբեր ոլորտներում: Շարունակաբար կազմակերպվում են տարաբնույթ միջոցառումներ, հանդիպումներ, մրցույթներ, ճանաչողական էքսկուրսիաներ, թեմատիկ և գործնական վարժանքներ, որոնք նպաստում են սովորողների սոցիալականացմանը, քաղաքացիական պատասխանատվության և ընդհանուր կարողունակությունների զարգացմանը:

Սովորողների շրջանում հայրենաճանաչման գիտակցության բարձրացման հետ ծնավորվում է նաև պատասխանատու վերաբերմունք համայնքի և պետության նկատմամբ: Դպրոցի գործունեությունը դառնում է առավել բաց և թափանցիկ, աշխատանքի արդյունքները հանրային են և տեսանելի:

Դպրոցի աշակերտական և մանկավարժական անձնակազմը ակտիվորեն ներգրավված է նաև պետական և համայնքային այնպիսի միջոցառումների, ինչպիսիք են համապետական և համայնքային շաբաթօրյակները, ծառատունկը, առանձին հանդիպումները և քննարկումները:

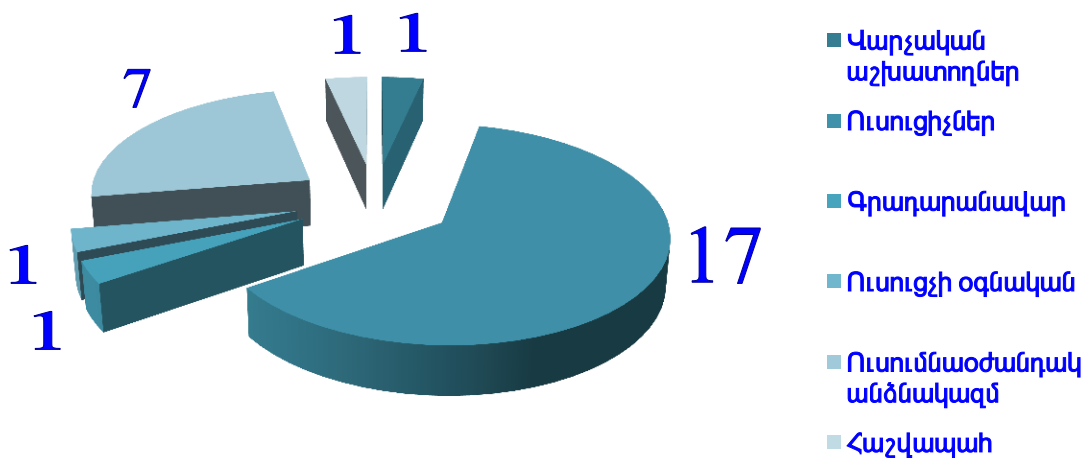
Դպրոցը մշտապես պլանավորում և իրականացնում է արտադպրոցական գործունեության տարաբնույթ աշխատանքներ, որոնք իրականացվում են ծնողական համայնքի ակտիվ ներգրավմամբ: Դրանք ներառում են ոչ միայն զուտ արտադպրոցական, ուսումնադաստիարակչական միջոցառումներ, այլև ներհամայնքային և ներմարզային համագործակցության առանձին ծրագրեր և աշխատանքներ:

Ուսումնական հաստատության մարդկային ռեսուրսները.

Ուսումնական հաստատությունն ունի 28 աշխատակից, որոնցից 20-ը մանկավարժական աշխատողներն են: Մանկավարժական աշխատողներից 3-ը ունեն միջին մասնագիտական, մնացածը բարձրագույն կրթություն՝ համապատասխան մասնագիտական որակավորմամբ: Բոլոր ուսուցիչները սահմանված կարգի համաձայն մշտապես անցնում են պարտադիր ատեստավորում:

2023-2024 ուստարում Շվանիժորի միջնակարգ դպրոցի 5-րդ և 7-րդ դասարանների (դպրոցում 2-րդ և 10-րդ դասարաններ առկա չեն) դասավանդող ուսուցիչները անցնում են համապատասխան վերապատրաստման դասընթացներ՝ հանրակրթության պետական նոր չափորոշիչով սահմանված պահանջների և դրույթների յուրացման համար:

Դպրոցում կամավոր ատեստավորում անցած ուսուցիչներ չկան. 2023 թ-ին բարձրագույն կրթություն չունեցող 3 ուսուցիչներից 2-ը հայտագրվել են կամավոր ատեստավորման համար:

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՄՆԵՐԸ

Հաստատության ուսուցիչներն ունեն անհրաժեշտ պատրաստվածություն, մասնագիտական զարգացվածություն, անհրաժեշտ կարողություններ և հմտություններ:

Մեծ է պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների և ուսուցիչների մասնակցությունը կրթության կառավարման մարմինների, և առանձին կազմակերպությունների կողմից իրականացվող ընթացիկ ամենատարբեր վերապատրաստումներին, սեմինարներին և դասընթացներին:

Դպրոցում ապահովված է ուսուցչական անձնակազմի փոխհամագործակցության և ինքնակրթության համար անհրաժեշտ բարենպաստ միջավայր. ուսուցիչներն ապահովված են անհատական ուսումնատեխնիկական միջոցներով (նոթբուքեր և պլանշետներ):

Ուսումնադաստիարակչական գործընթացում ուսուցիչներն ապահովվում են աշակերտակենտրոն մոտեցում՝ այն ներդաշնակորեն համադրելով ուսուցման արդի մեթոդների արդյունավետ կիրառման հետ:

Անձնակազմի արժևորման նպատակով շարունակաբար կիրառվում են խրախուսման տարբեր մեխանիզմներ, որոնք հիմնված են տարեկան աշխատանքային պլանով նախատեսված կատարողականի ընթացիկ և ամփոփիչ վերլուծությունների վրա, ներառում են ուսումնադաստիարակչական գործընթացի բոլոր օղակները, աշխատանքի ձևերը և ապահովում են գնահատման հուսալիության, թափանցիկության և հավաստիության սկզբունքները:

ՏՀՏ և կրթական այլ տեխնոլոգիաները.

ՏՀՏ-ները ներկայումս ընդգրկված են հասարակական կյանքի բոլոր ոլորտներում, այդ թվում՝ կրթության բնագավառում և հանրակրթական դպրոցում: Մանկավարժական գիտության և կրթական նոր տեխնոլոգիաների զարգացումն ավելի է խթանում դասավանդման նոր մեթոդների, ուսուցման արդի ձևերի յուրացումն ու կիրառումը:

Հաստատությունը հազեցած է կրթական ծրագրեր իրականացնելու համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական բազայով և ՏՀՏ միջոցներով. այն մշտապես ավելացվում և նորացվում է: Դպրոցը շարունակաբար համալրվում է նաև համակարգչային սարքավորումներով և պարագաներով, այդ թվում՝ համակարգիչներ, դյուրակիր համակարգիչներ (նոթբուք), լուսացրիչներ (պրոյեկտոր), պլանշետներ, տպիչ սարքեր և այլն:

Դպրոցն ապահովված է ինտերնետ կապով. առանձին գործող համացանցի երկու գծերով ապահովվում է շուրջ 90 % հասանելիություն: Դպրոցն հազեցած է համակարգչային անհրաժեշտ տեխնիկայով, դպրոցում գործում է Արմաթ ինժեներական լաբորատորիա, առկա է հեռավար ուսուցման սարքավորումներով կահավորված երկու դասասենյակ:

Կարևոր է ընդգծել, որ առկա նյութատեխնիկական բազան հիմնականում նոր է, գտնվում է սարքին վիճակում, այն մշտապես հասանելի է հաստատության բոլոր շահառու խմբերին, այդ թվում՝ մանկավարժական աշխատողներ, ուսուցիչներ և սովորողներ:

Դպրոցում ուսուցման գործընթացը հազեցած է դասավանդման փոխներգործուն, համագործակցային ուսուցման կազմակերպման տարբեր եղանակներով, հեռավար և ՏՀՏ-ով հազեցած ուսուցման ձևերով:

ՏՀՏ-ի ինտեգրումը ուսուցման գործընթացում բարձրացնում է դասի արդյունավետությունը. դրանց կիրառումը ուսուցումը դարձնում է ավելի հետաքրքիր և բովանդակալից, նպաստում է կրթության որակի բարձրացմանը:

Դպրոցում կրթական ծրագրերի կազմակերպումը իրականացվում է ՏՀՏ և կրթական այլ տեխնոլոգիաների ներգրավմամբ՝ հետևյալ առանցքային ուղղություններով.

- Հաստատության կառավարում, ուսումնադաստիարակչական գործընթացի կազմակերպում,
- Բուն ուսումնադաստիարակչական գործընթացի ապահովում,
- Համակազմի ՏՀՏ կարողությունների և հմտությունների կատարելագործման միջոցառումների անցկացում,
- Վարչատնտեսական և ֆինանսական գործունեության կազմակերպում, էլեկտրոնային գործավարության իրականացում:

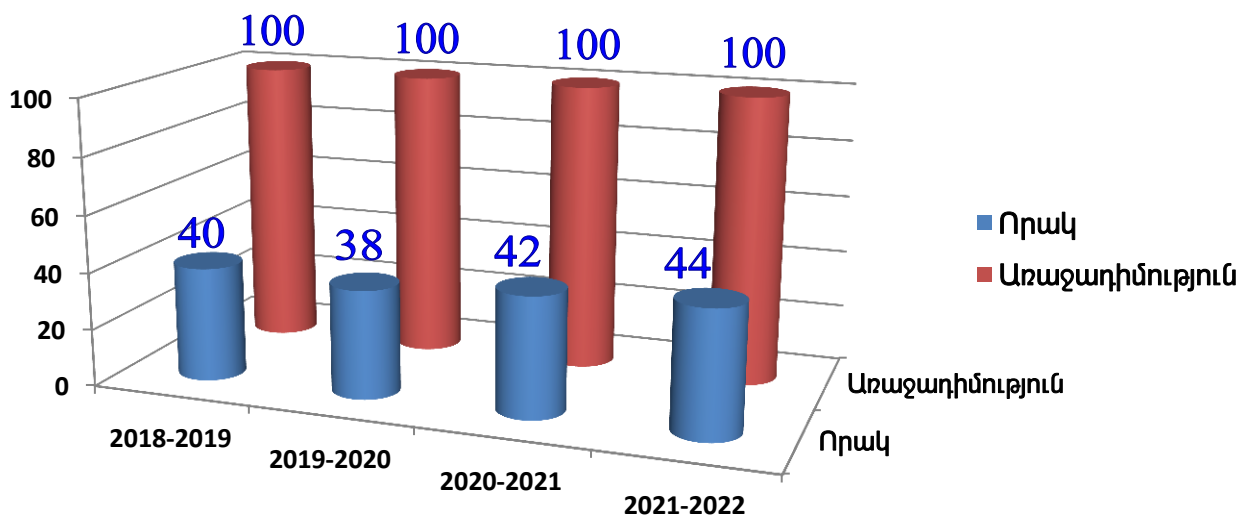
Դպրոցում շարունակաբար արդիականացվում է ուսումնական միջավայրը և ընդլայնվում են ՏՀՏ հնարավորությունները: Մանկավարժների ու սովորողների շրջանում կիրառվում են այնպիսի մեխանիզմներ, որոնք ձևավորում և զարգացնում են անհրաժեշտ կարողություններն ու հմտությունները:

Կրթության որակի վերաուծությունը.

Կրթության որակը ներառում է բազմաթիվ բաղադրիչներ: Դրանցից առաջնահերթն ուսումնառության արդյունքներն են, որոնք պահանջված են սովորողների կողմից, և ապահովվում են շրջանավարտների պատրաստվածությունը՝ ուսումը շարունակելու կրթության հաջորդ մակարդակում կամ անցնելու համապատասխան աշխատանքային գործունեության:

Որակյալ կրթությունը միտված է ապագային և ենթադրում է ոչ միայն գիտելիքների ուսուցանում և յուրացում, այլև նոր՝ գիտելիքաստեղծ գործունեություն: Այն որակյալ կրթության հիմքերից է, որը կարող է բերել գիտելիքահեն տնտեսության ձևավորմանը և ժողովրդավարական հասարակարգի զարգացմանը:

Դպրոցի առաջ խնդիր է դրված՝ բարձրացնելու սովորողների ուսման որակը, քանի որ վերջին տարիներին այն տպավորիչ արդյունք չի ունեցել:

ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱԴԻՄՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՈՐԱԿԸ
2018-2022 թթ.

Դպրոցում երաշխավորված է երեխաների՝ կրթություն ստանալու հիմնարար իրավունքը: Դրան զուգահեռ կրթության որակի բարձրացման նպատակով շարունակաբար իրականացվում են հետևյալ աշխատանքները.

- ✓ Հետևողական աշխատանքներ են տարվում արդի կրթական մեթոդների և արդյունավետ տեխնոլոգիաների յուրացման և տեղայնացման ուղղությամբ՝ սովորողների պահանջմունքների բավարարման և ժամանակին համահունչ քայլերու նպատակով:
 - ✓ Դպրոցում ապահովված է արտադասարանական խմբակների, լրացուցիչ կրթական ծառայությունների, ուսումնական լաբորատորիաների, մասնագիտական կողմնորոշման կենտրոնների արդյունավետ գործունեությունը:
 - ✓ Դպրոցը ըստ անհրաժեշտության կազմակերպում և իրականացնում է ուսուցման այլընտրանքային ձևեր, այդ թվում՝ տնային ուսուցում և հեռավար ուսուցում:
 - ✓ Դպրոցը իրականացնում է ԿԱՊԿՈՒ սովորողներին մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների տրամադրումը, ինչպես ուսումնական հաստատության, այնպես էլ տարածքային մակարդակներում, ապահովում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների համար ֆիզիկական միջավայրի կամ անհատական/խելամիտ հարմարեցումները:
 - ✓ Որակյալ կրթության ապահովմանը զուգահեռ մշտապես մեծ ուշադրություն է դարձվում սովորողների գեղագիտական, պետականամետ և ռազմաօդային-բանասիրական դաստիարակությանը, մարդկային արժեքների ամրապնդմանը, նրանց ստեղծագործական կարողությունների վերհանմանը և զարգացմանը:
 - ✓ Աշխատանքներ են կատարվում ուսման որակը բարելավելու, սովորողների հմտությունները, կարողություններն ու դիրքորոշումները զարգացնելու ուղղությամբ:
 - ✓ Հաստատությունում մշտադիտարկվում է սովորողների հետ անցկացվող ցանկացած պարապմունք:
 - ✓ Մշտապես ուշադրության կենտրոնում են սովորողների առողջության պահպանումն և անվտանգության ապահովումը:
 - ✓ Շարունակաբար կազմակերպվում են ներդպրոցական, արտադպրոցական, ներհամայնքային նպատակային միջոցառումներ, երկարօրյա էքսկուրսիաներ, այցելություններ մշակութային ժամանցի կենտրոններ, որոնց շնորհիվ սովորողների մոտ զարգանում են հայրենաճանաչողական հետաքրքրությունները, գեղագիտական որակները:
 - ✓ Մշտապես անց են կացվում մարզամշակութային բազմաբնույթ միջոցառումներ. սովորողները ակտիվորեն մասնակցում են մանկապատանեկան և երիտասարդական մրցույթների, փառատոնների և ցուցահանդեսների: 2022-2023 ուսումնական տարում դպրոցի տեխնոլոգիայի և արվեստի խմբակը կազմակերպել և իրականացրել է հին հայկական ասեղնագործության և ժանյակագործության թեմայով 2 համայնքային ցուցահանդես, ակտիվորեն մասնակցել է Երևանում անցկացված 2 ցուցադրությունների:
- Վերջին տարիներին դպրոցի տարրական դասարանների մարզական թիմը Համայնքային սպորտլանդիաներում գրավել է մրցանակային տեղեր:
- ✓ Շարունակաբար ներդրվում և կիրառվում են սովորողների ուսման առաջադիմության խթանման մեխանիզմներ. առաջադիմության աճ արձանագրած սովորողները ուսումնական տարվա ընթացքում առնվազն 2 անգամ դպրոցի կողմից արժանանում են պարգևների և շնորհակալագրերի:

**Ուսումնական հաստատության բազմակարծիք,
ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրը:**

Ուսումնական հաստատությունը համախմբում է կրթական գործընթացի բոլոր մասնակիցների (ուսուցիչներ, ծնողներ, աշակերտներ) ներուժը և ստեղծում նրանց միջև արդյունավետ համագործակցություն ինչպես դպրոցի և համայնքի, այնպես էլ ընդհանուր մակարդակներում: Դպրոցում ձևավորված է բազմակարծիք և մասնակցային այնպիսի միջավայր, որը չի ավարտվում դասարանի շեմին: Մասնակցային մշակույթը սկսվում է ամենօրյա դասերով և իր մեջ պարունակում է այն բոլոր հմտությունները, որոնք անհարժեշտ են ընդունելու և հաղթահարելու արդի կրթական և հասարակական մարտահրավերները:

Դպրոցի արժեքային միջավայրի ձևավորումը անհնար է պատկերացնել առանց կրթական գործընթացի ուղղակի շահառու խմբերի և նրանց առանձին անդամների, ովքեր ակտիվորեն ներգրավված են հաստատության գործունեության բոլոր օղակներում, մասնակցում են անցկացվող տարբեր քննարկումների և պատրաստ են կառուցողական փոխզիջման: Միջավայրի յուրաքանչյուր անդամ ոչ միայն զինված է քննադատական մտածողության կոմպետենցիայով, այլև փնտրում և գտնում է լուծումներ ուսումնադաստիարակչական, կազմակերպչական առանձին հարցերում:

Արժեքային միջավայրի ձևավորմանը զուգահեռ անհատականությունը և սոցիալականությունը միահյուսվում են բազմակարծության գաղափարի մեջ. առանձին անդամները դառնում են միմյանց փոխլրացնող և ապավինող ստեղծագործական խմբեր: Դրանով իսկ ձևավորվում է բազմակարծիք այն միջավայրը, որում ներդաշնակորեն երաշխավորված են և սոցիալականությունը, և անհատականությունը:

Դպրոցում իրականացվում է համընդհանուր ներառական կրթություն, որը դրսևորվում է որպես յուրաքանչյուր երեխայի կրթության իրավունքի ապահովման երաշխիք: Այն նպատակաուղղված է յուրաքանչյուր երեխայի կրթության մատչելիության, հավասար մասնակցության հնարավորության և որակի ապահովմանը:

Դպրոցում բազմակարծիք, ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրի ձևավորման նպատակով մշտապես իրականացվում են հետևյալ աշխատանքները.

- ✓ *Դպրոցի անձնակազմի և շահառու այլ կողմերի գործունե ներգրավվածությամբ աշխատանքներ են տարվում սովորողների իրավունքների և շահերի պաշտպանության ուղղությամբ, առանձին քննարկումների ընթացքում ներկայացվում են սովորողների իրավունքներն ու պարտականությունները:*
- ✓ *Դպրոցում երաշխավորված են թե՛ աշակերտական, թե՛ ուսուցչամանկավարժական համակազմի ազատ կամարտահայտության իրավունքները, բացառված են այլակարծությունը սահմանափակող գործոնները:*
- ✓ *Դպրոցի ողջ անձնակազմի կողմից աշխատանքներ են տարվում դպրոցում բռնության ու հալածանքի (բուլինգ) ցանկացած ձևի կանխարգելման ուղղությամբ, սովորողների շրջանում բացատրական աշխատանքներ են տարվում ցանկացած հիմքով (արտաքին տեսքի, սոցիալական դրության, ծնողների կարգավիճակի, ազգային պատկանելիության) խտրական վերաբերմունքը բացառելու ուղղությամբ:*
- ✓ *Հաստատությունում ապահովվում է բարենպաստ բարոյահոգեբանական մթնոլորտի ձևավորումը և բացառում է սովորողի անձի նկատմամբ ֆիզիկական և (կամ) հոգեբանական բռնությունը:*

- ✓ Քայլեր են ձեռնարկվում սովորողների սոցիալական պաշտպանվածության ապահովման ուղղությամբ, ապահովված է բոլոր, այդ թվում՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների կրթություն ստանալու իրավունքը:
- ✓ Ուսուցչամանկավարժական անձնակազմի ուշադրության կենտրոնում է ԿԱՊԿՈՒ սովորողների հետ աշխատանքը, ուսումնական գործընթացում վերջիններիս լիքարժեք ներառումը:
- ✓ Ապահովված են անձնակազմի առօրյա բնականոն գործունեության համար անհրաժեշտ անվտանգային, առողջապահական, սանիտարահիգիենիկ, հակահամավարակային պայմանները:
- ✓ Ղալոցում առկա է սովորողների ինքնաարտահայտման և ինքնադրսևորման, սոցիալական անհատի ձևավորման պայմանները:
- ✓ Խրախուսվում է մասնակցային կառավարումը հաստատության խորհրդակցական մարմիններում:
- ✓ Ղալոցում ապահովված է պարտադիր կրթությունից դուրս մնացած սովորողների բացահայտման և ուղղորդման գործընթացը. բնակավայրում պարտադիր կրթությունից դուրս մնացած սովորողներ չկան:
- ✓ Մշտապես խրախուսվում է սովորողների յուրաքանչյուր հաջողություն և ձեռքբերում:

**Ուսումնական հաստատության աշխատակազմի արժևորման,
խրախուսման և ինքնակրթության հնարավորությունները.**

Ղալոցի զարգացման ծրագրի արդյունավետ իրականացումն ապահովելու համար անհրաժեշտ է ողջ համակազմի փոխհամագործակցված և փոխներգործուն աշխատանքը: Կառավարման ժողովրդավար և արդյունավետ մեխանիզմների ապահովման հետ մեկտեղ անհրաժեշտ է կիրառել անձնակազմի արժևորման և խրախուսման մոտեցումներ:

Անհրաժեշտ է զարգացնել այն գիտակցումը, որ ցանկալի արդյունքների հնարավոր է հասնել բացառապես հաստատության բոլոր աշխատակիցների՝ ուսումնական և դաստիարակչական ոլորտների ղեկավարների, առանձին ստորաբաժանումների պատասխանատուների, ուսուցիչների, մանկավարժական աշխատողների, ինչպես նաև՝ ուսումնաօժանդակ (վարչատնտեսական) մասի աշխատողների համընդհանուր աշխատանքի շնորհիվ:

Ղալոցում աշխատակազմի արժևորման, խրախուսման և ինքնակրթության համար ձևավորված են հետևյալ հնարավորությունները.

- ✓ Ստեղծված են պայմաններ մանկավարժական աշխատողների հմտությունների բարելավման համար:
- ✓ Ապահովված է սկսնակ ուսուցիչների մասնակցությունը մասնագիտական աջակցություն ստանալու գործընթացին:
- ✓ Խրախուսվում է ուսուցիչների մասնակցությանը հերթական և կամավոր ատեստավորումներին:
- ✓ Խթանվում են մանկավարժական աշխատողների ստեղծագործական նախաձեռնությունները:
- ✓ Ապահովվում է մեթոդական աշխատանքի բարելավումը մեթոդական միավորումների արդյունավետ գործունեությունը:

- ✓ *Դպրոցի հնարավորությունների սահմաններում իրականացվում է գործունեության արդյունավետությամբ աչքի ընկած, ինչպես նաև հաջողության հասած սովորողներ ունեցող ուսուցիչների խրախուսում:*
- ✓ *Դպրոցում ապահովված են անձնակազմի ինքնակրթության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքները, խթանվում է մասնակցությունը տարբեր սեմինարների, վերապատրաստումների, այդ թվում՝ կամավոր ատեստավորմանը:*
- ✓ *Ապահովված է անհրաժեշտ միջավայր մանկավարժական համակազմի մեթոդական պատրաստվածությունն ու զարգացումը խթանելու համար:*
- ✓ *Խթանվում են նորամուծությունների յուրացման և կիրառման նկատմամբ մանկավարժների մասնագիտական կարողություններն ու հմտությունները, մասնագիտական կատարելագործմանն ուղղված ծգտումները:*
- ✓ *Ապահովվում է պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների և ուսուցիչների մասնակցությունը կրթական կազմակերպությունների կողմից իրականացվող ընթացիկ տարաբնույթ վերապատրաստումներին և դասընթացներին:*
- ✓ *Ստեղծված են մասնագիտական աճի, նախաձեռնողականության և ինքնաիրացման հնարավորություններ ուսուցիչների համար:*
- ✓ *Ապահովվում է անձնակազմի ինքնակրթվելու, երեխաների կրթության և դաստիարակության գործում ազատ մտածելու կարողությունների զարգացումը, ստեղծագործական միտքը:*
- ✓ *Մշտապես արժանահավատորեն գնահատվում է յուրաքանչյուր ուսուցչի աշխատանքը՝ հարգանք ձևավորելով նրա ներգրավվածության և անձնական առաջադիմության նկատմամբ:*
- ✓ *Դպրոցում ներդրված են աշխատողների խրախուսման առանձին ձևեր, որոնք մշտապես կիրառվում են աշխատանքային պլաններով նախատեսված և ընթացիկ աշխատանքների արդյունքների վերլուծության փուլերում՝ յուրաքանչյուր ուսումնական տարում առնվազն երկու փուլով:*

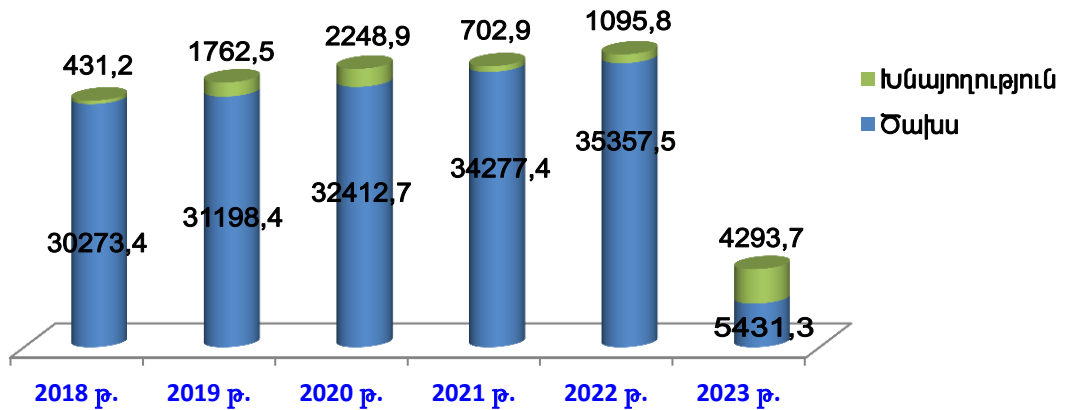
Ուսումնական հաստատության ֆինանսական գործունեությունը.

Ուսումնական հաստատության ֆինանսական գործունեության պլանավորման հիմնական նպատակը ուսումնական գործընթացի համար անհրաժեշտ միջավայրի ձևավորումն ու զարգացումն է՝ որոշակի ֆինանսական ռեսուրսների պայմաններում: Այս իմաստով Դպրոցի առջև դրված է ֆինանսավորման պլանավորման արդյունավետության բարձրացման խնդիրը՝ ծախսային ուղղությունները համապատասխանեցնելով դպրոցի և սովորողների կրթական կարիքներին:

Դպրոցի ֆինանսավորումն իրականացվում է հիմնադրի՝ Հայաստանի Հանրապետության կողմից՝ պետական բյուջեի միջոցներից: Ֆինանսավորման չափը ձևավորվում է ըստ իրականացվող հանրակրթական ծրագրերի՝ կախված սովորողների թվից. 2023 թվականի սեպտեմբերից այն կհաշվարկվի դասարանների թվով:

Դպրոցին հատկացված ֆինանսական միջոցները ծախսվում են՝ ելնելով Դպրոցի կարիքներից ու հնարավորություններից: Ֆինանսատնտեսական գործունեությունը հստակ է և թափանցիկ:

ԴՊՐՈՑԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐԸ 2018-2023 թթ.

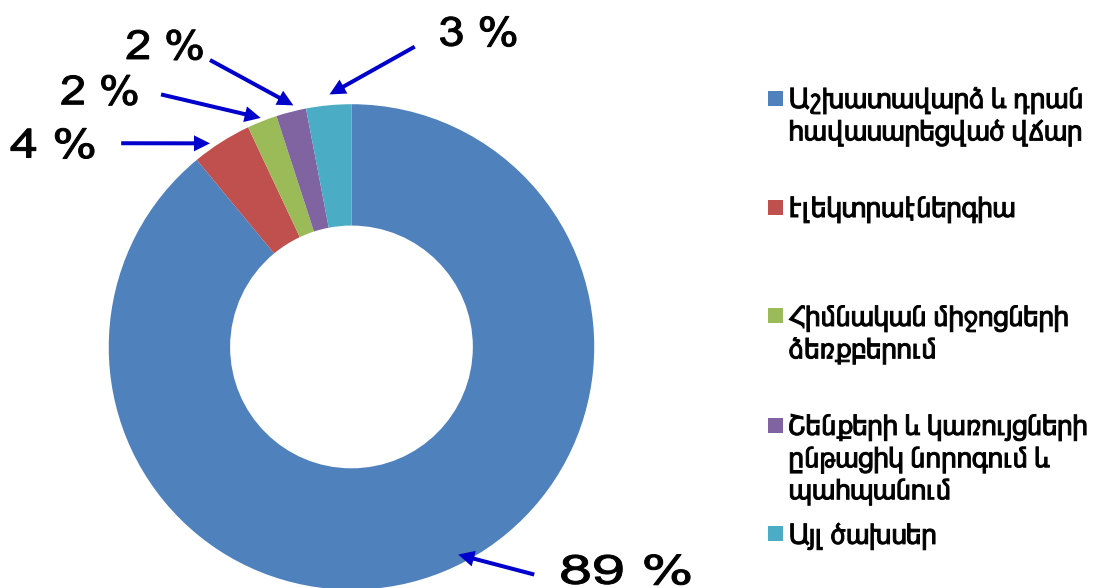

	2018 թ.	2019 թ.	2020 թ.	2021 թ.	2022 թ.	2023 թ.
Ընդամենը	30704,6	32960,9	34661,6	34980,3	36453,3	9725,0

*2023 թ-ի ցուցանիշները ներառում են առաջին եռամսյակի տվյալները

Դպրոցի բյուջեի ծախսման հիմնական ուղղությունն աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարումների կատեգորիան է, որին ուղղվում է տարեկան ֆինանսավորման շուրջ 89 %-ը, էլեկտրամատակարարման և ջեռուցման ծախսերին ուղղվում է շուրջ 4 %-ը:

ԴՊՐՈՑԻ ԲՑՈՒՋԵԻ ԾԱԽՍԵՐԻ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆԸ 2022 թ.

Դպրոցի ֆինանսական խնայողություններով
2018-2023 թթ-ի ընթացքում
իրականացվել են մի շարք աշխատանքներ.

- ✓ Փոխվել են դպրոցի գլխավոր մուտքի և ճաշարանի դռները:
- ✓ Աշակերտական գույքով կահավորվել են ավագ դասարանների դասասենյակները:
- ✓ Վերանորոգվել է արտաքին ջրամատակարարման ցանցը:
- ✓ Մասնակի վերանորոգվել է էլեկտրական հոսանքի ներքին բաշխման ցանցը:
- ✓ Միջոցներ են ուղղվել հաստատության նյութատեխնիկական բազայի համալրմանը:
SՀՏ նոր միջոցների ձեռքբերմանը:

Ուսումնական նպատակով կատարված ընդհանուր ծախսերը ուղղակիորեն նպաստել են ուսումնական գործընթացի կազմակերպման արդյունավետության բարձրացմանը:

Դպրոցը ֆինանսական միջոցներ է ուղղում նաև հերթական ատեստավորման համար անցկացվող վերապատրաստումներին ուսուցիչների մասնակցությանը: Յուրաքանչյուր տարի ատեստավորման համար վերապատրաստվում է ուսուցիչների 20%-ը. Դպրոցի և վերապատրաստող կազմակերպությունների միջև կնքված պայմանագրերի հիման վրա կատարվում է վճարում: Վերջին տարիներին ուսուցիչների վերապատրաստումներին ուղղվել է միջինում 75.000 ՀՀ դրամ:

Դպրոցի Ագարակ և Մեղրի քաղաքներից երթևեկող ուսուցիչները սահմանված կարգի համաձայն ստանում են ամենամսյ դրամական փոխհատուցում:

Սկսած 2018 թ-ից՝ պահպանման ծախսերի նախահաշվով նախատեսված գումարների շրջանակում փաստացի կատարման արդյունքում առաջացած տնտեսումների հաշվին դպրոցի բոլոր աշխատակիցները պարգևատրվել են դրամական խրախուսմամբ:

Իրավիճակի մասին պատկերն առավել ընդգծելու համար իրականացվել է իրավիճակի վերլուծություն: Ըստ որի կիրառվել է գործնականում արդյունավետ մեթոդներից մեկը՝ ուժեղ, թույլ կողմերի, հնարավորությունների (ՌԻԹՀՎ) վերլուծությունը:

ՌԻԹՀՎ վերլուծություն	
Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
Շենքային պայմանները, նյութատեխնիկական բազան	
✓ Դպրոցի հիմնանորոգված է: ✓ Դպրոցի բոլոր դասասենյակները և կաբինետները կահավորված են անհրաժեշտ գույքով. 5-12-րդ դասարանների, առանձին առարկայական դասասենյակների (ինֆորմատիկա, տեխնոլոգիա), մանկապատենական սենյակի և ճաշարանի գույքը բոլորովին նոր է: ✓ Դպրոցն ունի համացանցային կապի երկու գիծ, հագեցված է համակարգչային անհրաժեշտ սարքավորումներով: ✓ Դպրոցում առկա է հեռավար ուսուցման սարքավորումներով երկու դասասենյակ: ✓ Առկա են Բնագիտական և Արմաթ ինժեներական լաբորատորիաներ: ✓ Դպրոցն ունի ՆԶՊ կաբինետ՝ ուսումնական զենքով: ✓ Դպրոցի բակային տարածքում անցկացված է կաթիլային ոռոգման համակարգ:	✓ Դպրոցը ունի կոսմետիկ վերանորոգման անհրաժեշտություն: ✓ Դպրոցի ներքին դռների մի մասը վնասված են: ✓ Դպրոցական շենքի էլեկտրական հոսանքի բաշխման ներքին ցանցը վթարային վիճակում է: ✓ Տարրական դասարանների դասասենյակները համալրված չեն նոր գույքով և պարագաներով: ✓ Բնագիտական լաբորատորիան չունի անհրաժեշտ կահավորում: ✓ Դպրոցն ունի էլեկտրոնային ուսումնական նյութերի համալրման կարիք: ✓ Դպրոցը չունի լոկալ ջեռուցում:
Կառավարման և խորհրդակցական մարմինները	
✓ Դպրոցում գործում են Կանոնադրության համաձայն ձևավորված հետևյալ կառավարման և խորհրդակցական մարմինները. ✓ Կառավարման խորհուրդ, ✓ Մանկավարժական խորհուրդ, ✓ Ծնողական խորհուրդ, ✓ Աշակերտական խորհուրդ: ✓ Դպրոցում ձևավորված է երկու մեթոդական մասնախումբ: ✓ Կառավարման և խորհրդակցական մարմինները ձևավորվում են ըստ կանոնադրության և օրենքով սահմանված կարգերի: ✓ Կոլեգիալ կառավարման մարմինը կազմված է 14 անդամից, այն ձևավորվել է որպես Միացյալ խորհուրդ (Շվանիժորի և Նռնաձորի միջնակարգ դպրոցների): ✓ Խորհուրդն իրականացնում է տնօրենի գործունեության, դպրոցի զարգացման ծրագրի կատարման վերահսկողություն և կանոնադրությամբ սահմանված այլ գործառնություններ:	✓ Դպրոցի խորհրդակցական մարմիններում առկա է գործառնությունների իրականացման և համագործակցության խթանման արդյունավետ մեխանիզմների զարգացման անհրաժեշտություն: ✓ Ծնողական խորհուրդը թերանում է մանկավարժական աշխատողների և ծնողների կողմից երեխաների դաստիարակության նկատմամբ միասնական պահանջների ձևավորման և սովորողների ուսումնառաստիարակչական աշխատանքի բարելավմանն ուղղված միջոցառումների կատարման աշխատանքներում: ✓ Պասիվ է խորհրդակցական մարմինների ներգրավվածությունը ուսումնառաստիարակչական գործընթացի առանձին օղակներում:

✓ Դպրոցի Ծնողական խորհուրդը կազմված է 8 անդամից, այն պարբերաբար լսում է տնօրենի հաղորդումը դպրոցի գործունեության վիճակի և հեռանկարային ծրագրերի մասին, ստանում ծնողներին հետաքրքրող հարցերի պարզաբանումները: ✓ Ծնողական խորհուրդը նպաստում է կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպմանը և հիմնականում իրականացնում է սահմանված գործառնությունները: ✓ Աշակերտական խորհուրդը ձևավորվում ու գործում է ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին համապատասխան: Այն խթանում է սովորողների իրավագիտակցությունը, նպաստում ազատ կամարտահայտման զարգացմանը: ✓ Դպրոցում առկա մեթոդական մասնախմբերը նպաստում են ուսումնական գործընթացի առավել արդյունավետ իրականացմանը և գործում են համագործակցային և փոխլրացնող մեխանիզմներով: ✓ Դպրոցի մանկավարժական խորհուրդը ձևավորվում է գործում է կանոնադրության և սահմանված կարգի համաձայն:	✓ Դպրոցում կրթադաստիարակչական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման, ինչպես նաև արտաքին և արտադպրոցական արդյունավետ համագործակցության ապահովման համար անհրաժեշտ է ձևավորել Շրջանավարտների խորհրդ: Դա կամրապնդի դպրոցի և շրջանավարտների միջև շարունակական կապը, կնպաստի դպրոցում կրթական և գիտական ծրագրերի իրականացմանը: ✓ Շրջանավարտների խորհրդի գործունեությունը խթան կհանդիսանա աշակերտների և ուսանողների համագործակցության համար, ինչն էլ կնպաստի սովորողների մասնագիտական կողմնորոշման զարգացմանը:
--	--

Համագործակցությունը

✓ Դպրոցը համագործակցում է մարզպետարանի, ԿԳՄՍ-ի, ԳԹԿ-ի, ԿՏԱԿ-ի, ԿՋՆԱԿ-ի, համայնքապետարանի, ինչպես նաև համայնքում տեղակայված մի խումբ պետական կառույցների հետ, այդ թվում՝ ոստիկանություն, ՊՆ և ԱԻՆ ստորաբաժանումներ, կրթամշակութային, առողջապահական և բնապահպանական կազմակերպություններ և այլն: ✓ Դպրոցն ակտիվ համագործակցում է նաև մի շարք հասարակական կազմակերպությունների հետ, որոնցից հատկանշական է «Թաքնված ճանապարհի նախաձեռնություն» ՀԿ-ի հետ ունեցած երկարամյա համագործակցությունը: ✓ Դպրոցը 2021 թ-ից ներգրավված է «Դասավանդի՛ր, Հայաստան» կազմակերպության կրթական ծրագրերում: ✓ Դպրոցը մշտապես մասնակցում է համայնքի կրթամշակութային և ռազմամարզական ծրագրերին և միջոցառումներին: ✓ Դպրոցը շարունակաբար համագործակցում է Հ. Իգիթյանի անվան Գեղագիտության ազգային կենտրոնի Մեղրու մասնաճյուղի հետ:	✓ Անհրաժեշտ է արդյունավետ համագործակցության զարգացում համայնքում տեղակայված ՊՆ և ԱԻՆ ստորաբաժանումների հետ: Համագործակցային աշխատանքները պետք է ներառեն գործնական և դաշտային պարապմունքների ու վարժանքների անցկացման շարունակական միջոցառումներ:
---	--

Կրթության որակը

✓ Դպրոցում ապահովված է արտադասարանական խմբակների, լրացուցիչ կրթական ծառայությունների, ուսումնական լաբորատորիաների, մասնագիտական կողմնորոշման կենտրոնների արդյունավետ գործունեությունը: ✓ Դպրոցը ըստ անհրաժեշտության կազմակերպում և իրականացնում է ուսուցման այլընտրանքային ձևեր, այդ թվում՝ տնային ուսուցում և հեռավար ուսուցում: ✓ Դպրոցը իրականացնում է ԿԱՊԿՈՒ սովորողներին մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների տրամադրումը, ինչպես ուսումնական հաստատության, այնպես էլ տարածքային մակարդակներում: ✓ Որակյալ կրթության ապահովմանը զուգահեռ մշտապես մեծ ուշադրություն է դարձվում սովորողների գեղագիտական, պետականամետ և ռազմահայրենասիրական դաստիարակությանը, նրանց ստեղծագործական կարողությունների զարգացմանը: ✓ Մշտապես ուշադրության կենտրոնում են սովորողների առողջության պահպանումն և անվտանգության ապահովումը: ✓ Շարունակաբար կազմակերպվում են ներդպրոցական, արտադպրոցական, ներհամայնքային նպատակային միջոցառումներ, երկարօրյա էքսկուրսիաներ, այցելություններ մշակութային ժամանցի կենտրոններ: ✓ Մշտապես անց են կացվում մարզամշակութային բազմաբնույթ միջոցառումներ. սովորողները ակտիվորեն մասնակցում են մանկապատանեկան և երիտասարդական մրցույթների, փառատոնների և ցուցահանդեսների: ✓ Վերջին տարիներին դպրոցի տարրական դասարանների մարզական թիմը Համայնքային սպորտլանդիաներում գրավել է մրցանակային տեղեր: ✓ Շարունակաբար ներդրվում և կիրառվում են սովորողների ուսման առաջադիմության խթանման մեխանիզմներ. առաջադիմության աճ արձանագրած սովորողները ուսումնական տարվա ընթացքում առնվազն 2 անգամ դպրոցի կողմից արժանանում են պարգևների և շնորհակալագրերի:	✓ Ցածր է սովորողների կողմից որակյալ կրթություն ստանալու ձգտումը: ✓ Սովորողների առաջադիմության ընդհանուր ցուցանիշի էական աճ չի նկատվում: ✓ Պասսիվ են աշակերտների հետաքրքրությունները օլիմպիադաների նկատմամբ: ✓ Միջազգային օլիմպիադաներին մասնակցության բացակայություն: ✓ Հանրապետական օլիմպիադաների մասնակցության ոչ բավարար արդյունքներ:

Մանկավարժական համակազմի մասնագիտական որակների զարգացումն ապահովող միջոցառումները	
✓ Դպրոցի տնօրենությունն ունի դպրոցի ղեկավարման և կառավարման անհրաժեշտ պատրաստվածություն, ընդհանուր կերպով տիրապետում է դպրոցի ուսումնադաստիարակչական, կառավարման ոլորտների ղեկավարման առանձնահատկություններին: ✓ Դպրոցը ուսումնադաստիարակչական գործընթացում ապահովում է աշակերտակենտրոն մոտեցում՝ համադրելով ուսուցման արդի մեթոդների կիրառմամբ: ✓ Ուսուցիչներն ունեն անհրաժեշտ պատրաստվածություն, մասնագիտական զարգացվածություն, անհրաժեշտ կարողություններ և հմտություններ: ✓ Մեծ է պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների և ուսուցիչների մասնակցությունը կրթական կազմակերպությունների կողմից իրականացվող ընթացիկ տարաբնույթ վերապատրաստումներին, սեմինարներին և դասընթացներին:	✓ Ցածր է ուսուցիչների կամավոր ատեստավորման և տարակարգ ստանալու ձգտումը: ✓ Նորամուծությունների նկատմամբ առկա է առանձին մանկավարժների հետաքրքրության բացակայություն: ✓ Ոչ բոլոր ուսուցիչներն են տիրապետում դասավանդման արդյունավետ և ժամանակակից, այդ թվում՝ տեղեկատվական, հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառման հմտություններին:
Բազմակարծիք, ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրը	
✓ Դպրոցում երաշխավորված են թե՛ աշակերտական, թե՛ ուսուցչամանկավարժական համակազմի ազատ կամարտահայտության իրավունքները, բացառված են այլակարծությունը սահմանափակող գործոնները: ✓ Հաստատությունում ապահովվում է բարենպաստ բարոյահոգեբանական մթնոլորտի ձևավորումը և բացառում է սովորողի անձի նկատմամբ ֆիզիկական և (կամ) հոգեբանական բռնությունը: ✓ Քայլեր են ձեռնարկվում սովորողների սոցիալական պաշտպանվածության ապահովման ուղղությամբ, ապահովված է բոլոր, այդ թվում՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող սովորողների կրթություն ստանալու իրավունքը: ✓ Ուսուցչամանկավարժական անձնակազմի ուշադրության կենտրոնում է ԿԱՊԿՌ սովորողների հետ աշխատանքը, ուսումնական գործընթացում վերջիններիս լիքարժեք ներառումը: ✓ Առկա է սովորողների ինքնաարտահայտման և ինքնադրսևորման, սոցիալական անհատի ձևավորման պայմանները: ✓ Մշտապես խրախուսվում է սովորողների յուրաքանչյուր հաջողություն և ձեռքբերում:	✓ Սովորողների կողմից իրենց իրավունքների ու պարտականությունների իմացության ոչ բավարար մակարդակ: ✓ Դպրոցում կազմակերպվող միջոցառումներին ցածր մասնակցություն:

Ուսումնական միջավայրը	
✓ Դասասենյակաները և առարկայական կա- բինետները հիմնականում վերանորոգված են և կահավորված անհրաժեշտ գույքով, ✓ Դպրոցի ուսումնական միջավայրը հարմարավետ է, ընդարձակ ու լուսավոր, վերանորոգված և պատշաճ կահավորված: ✓ Դպրոցի գրեթե ողջ տարածքն ապահովված է ինտերնետային կապով: ✓ Դպրոցի միջանցքների պատերը հագեցած են նկարներով, ուսումնական պաս- տառներով, պարբերաբար կազմակերպ- վում են ցուցահանդեսներ, իրականացվում են թեմատիկ ձևավորումներ: ✓ Ապահովված են սովորողների առողջության ու անվտանգության պահպանման նորմերը, մշտապես հսկվում է տարածքի սանիտարահիգիենիկ վիճակը: ✓ Դպրոցի բակային տարածքը բարեկարգ է, կանաչապատված, տեղադրված են բակային նստարաններ, ուսումնական տաղավարներ, ցայտաղբյուրներ:	✓ Տարրական դասարանների դասասեն- յակաները համալրված չեն նոր գույքով և պարագաներով: ✓ Բնագիտական լաբորատորիան չունի անհրաժեշտ կահավորում: ✓ Դպրոցն ունի էլեկտրոնային ուսումնական նյութերի համալրման կարիք: ✓ Դպրոցի շենքը չունի տեղաշարժման սահմանափակումներ ունեցող անձանց համար նախատեսված հարմարություններ:
Աշխատակազմի արժևորման, խրախուսման և ինքնակրթության հնարավորությունները	
✓ Խթանվում են մանկավարժական աշխատողների ստեղծագործական նախաձեռնությունները: ✓ Ապահովվում է մեթոդական աշխատանքի բարելավումը, մեթոդական միավորումների արդյունավետ գործունեությունը: ✓ Դպրոցի հնարավորությունների սահմաններում իրականացվում է գործունեության արդյունավետությամբ աչքի ընկած, ինչպես նաև հաջողության հասած սովորողներ ունեցող ուսուցիչների խրախուսում: ✓ Դպրոցում ապահովված են անձնակազմի ինքնակրթության համար անհրաժեշտ ենթակառուցվածքները, խթանվում է մասնակցությունը տարբեր սեմինարների, վերապատրաստումների, այդ թվում՝ կամավոր ատեստավորմանը: ✓ Ապահովված է անհրաժեշտ միջավայր մանկավարժական համակազմի մեթոդական պատրաստվածությունն ու զարգացումը խթանելու համար: ✓ Խրախուսվում է ուսուցիչների մասնակցությունը հերթական և կամավոր ատեստավորումներին: ✓ Խթանվում են նորամուծությունների յուրացման և կիրառման նկատմամբ մանկավարժների մասնագիտական կարողություններն ու հմտությունները,	✓ Ուսուցչամանկավարժական անձնակազմի ոչ բոլոր անդամների մոտ է առկա ինքնակատարելագործման և ինքնակրթ- թության մոտիվացիայի բավարար մակարդակ: ✓ Կամավոր ատեստավորմանը մասնակ- ցելու հետաքրքրվածության ոչ բավարար մակարդակ:

մասնագիտական կատարելագործմանն ուղղված ծգտումները: ✓ Ստեղծված են մասնագիտական աճի, նախաձեռնողականության և ինքնաիրացման հնարավորություններ ուսուցիչների համար: ✓ Ապահովվում է անձնակազմի ինքնակրթվելու, երեխաների կրթության և դաստիարակության գործում ազատ մտածելու կարողությունների զարգացումը, ստեղծագործական միտքը: ✓ Մշտապես արժանահավատորեն գնահատվում է յուրաքանչյուր ուսուցչի աշխատանքը՝ հարգանք ձևավորելով նրա ներգրավվածության և անձնական առաջադիմության նկատմամբ: ✓ Դպրոցում ներդրված են աշխատողների խրախուսման առանձին ձևեր, որոնք մշտապես կիրառվում են աշխատանքային պլաններով նախատեսված և ընթացիկ աշխատանքների արդյունքների վերլուծության փուլերում՝ յուրաքանչյուր ուսումնական տարում առնվազն երկու փուլով:	
Ուսումնական հաստատության ուսումնական նպատակով կատարված ծախսերը.	
✓ Դպրոցի ֆինանսական հնարավորությունների սահմաններում մշտապես ֆինանսներ են ուղղվում նյութատեխնիկական բազայի համալրմանը, ՏՀՏ նոր միջոցների ձեռքբերմանը: ✓ Ուսումնական նպատակով կատարված ընդհանուր ծախսերը ուղղակիորեն նպաստել են ուսումնական գործընթացի արդյունավետության բարձրացմանը: ✓ Դպրոցը ֆինանսական միջոցներ է ուղղում նաև հերթական ատեստավորման համար անցկացվող վերապատրաստումներին ուսուցիչների մասնակցությանը: ✓ Սկսած 2018 թ-ից՝ յուրաքանչյուր տարի խնայողությունների հաշվին դպրոցի բոլոր աշխատակիցները պարգևատրվել են դրամական խրախուսմամբ: ✓ Դպրոցը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով 2021 թ-ին ստեղծել է առանձին Արհեստակցական կազմակերպություն (ԱԿ), որի միջոցները ԱԿ կանոնադրության համաձայն ուղղվում են ԱԿ գործունեությանը:	✓ Դպրոցի ծախսերի մեծ մասն ուղղվում է աշխատավարձի ու դրան հավասարեցված վճարներին, ինչպես նաև դպրոցի պահպանման ծախսերին (էլեկտրաէներգիայի դիմաց վճարներ, ընթացիկ վերանորոգում): ✓ Սահմանափակ են դպրոցի նյութատեխնիկական բազայի հագեցվածությանը միջոցներ հատկացնելու հնարավորությունները:

2.3. Հիմնախնդիրները.

Իրավիճակի վերլուծությունը համակարգված իրականացնելու համար նպատակահարմար է այն կատարել ըստ որոշակի ոլորտների, քանի որ այդ կերպ առավելագույնս ընդգծվում են դպրոցի ուժեղ և թույլ կողմերը: Պետք է հաշվի առնել նաև, որ մի դեպքում դպրոցն ունենում է հաջողություններ որևէ ուղղությամբ և դժվարություններ մեկ այլ ուղղությամբ, իսկ մյուս դեպքում միևնույն ուղղությամբ դպրոցն ունենում է և՛ հաջողություններ, և՛ դժվարություններ:

Առկա հիմնախնդիրների վերհանման նպատակով իրականացվել է վերլուծություն՝ ըստ հետևյալ ոլորտների.

1. *Կառավարման և խորհրդակցական մարմինները,*
2. *Մանկավարժական համակազմը,*
3. *Ուսումնական միջավայրը,*
4. *Կրթության որակը,*
5. *Տեխնոլոգիաները և նորարարությունները:*

Վերլուծությունը հիմնված է կոնկրետ տվյալների վրա, այն ծանրաբեռնված չէ ոչ էական հարցերով և մոտեցումներով: Ստորև առանձնակի անդրադարձ է կատարվել այն ոլորտներին, որոնցում առկա են էական հիմնախնդիրներ, և որոնց լուծումներն առաջիկայում իրատեսական են:

1/ Կառավարման և խորհրդակցական մարմինները.

Կազմակերպության օրինակելի կանոնադրության 75-րդ կետով ամրագրված է.

«Հանրակրթական դպրոցում կրթական գործունեության արդյունավետ կազմակերպման, ինչպես նաև զարգացման ծրագրերին աջակցելու և համայնքի հետ արդյունավետ համագործակցություն ապահովելու նպատակով ձևավորվում են խորհրդակցական մարմիններ՝ *մանկավարժական խորհուրդ, առարկայական մեթոդական միավորումներ, ծնողական, աշակերտական, շրջանավարտների, հոգաբարձուների խորհուրդներ:* Հանրակրթական դպրոցում կարող են ձևավորվել խորհրդակցական կամ խորհրդատվական այլ մարմիններ»:

Բոլոր խորհրդակցական մարմինները պետք է ունենան իրենց կանոնադրությունը, որը կազմում է դպրոցը՝ հիմք ընդունելով օրինակելի կանոնադրությունը: Կանոնադրությամբ սահմանվում են տվյալ մարմնի գործունեության ոլորտները և կարգը: Շատ կարևոր է, որ խորհուրդներն ունենան իրական ինքնավարություն, ազատ լինեն իրենց գործողություններում՝ պահպանելով իրենց իրավունքներն ու պարտականությունները: Այն դեպքում, երբ խորհրդակցական մարմինները գործում են ֆորմալ, չեն կատարում կամ մասամբ են կատարում իրենց գործառնությունները, դպրոցում ուսումնադաստիարակչական և կառավարման գործընթացներն էականորեն տուժում են: Հաստատությունը դառնում է փակ, այստեղ իրականացվող գործընթացները ուղղակի շահառուների համար դառնում են ոչ ընկալելի, և արդյունքում խորհրդակցական մարմինների և դպրոցի միջև առաջանում է ոչ կառուցողական միջավայր:

Նշված հիմնախնդիրների լուծումներն իրենց արտացոլումն են գտել դպրոցի Ջարգացման ծրագրում. դրանք ենթադրում են հետևյալ քայլերը.

- ❖ *Միջոցներ ձեռնարկել բարձրացնելու խորհրդակցական մարմինների աշխատանքի արդյունավետությունը:*
- ❖ *Առանձին խորհրդակցական մարմինների անդամների համար պարբերաբար կազմակերպել խորհրդատվություններ և սեմինարներ: Խթանել նրանց անդամների*

մասնակցությունը կրթական կազմակերպությունների կողմից իրականացվող համապատասխան վերապատրաստումների և դասընթացների:

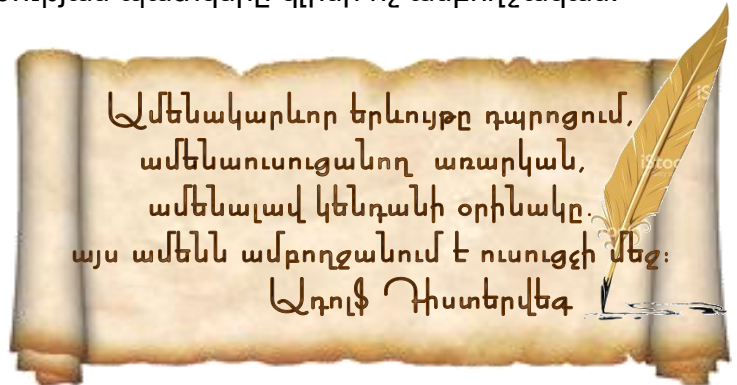
- ❖ *Խթանել խորհրդակցական մարմինների ներգրավվումը ուսումնադաստիարակչական գործընթացի բոլոր օղակներում: Աջակցել նրանց իրականացնելու փոխհամաձայնեցված և փոխլրացնող գործունեություն՝ ձևավորելով դրա համար անհրաժեշտ աշխատանքային մթնոլորտ և միջավայր:*

2/ Մանկավարժական համակազմը.

Ուսումնական գործընթացի փոխներգործուն կողմերն են սովորեցնողը և սովորողը. ուսուցիչը և աշակերտը մեկ ամբողջական համակարգ են, և նրանց գործունեությունը փոխկապակցված է:

Նրանց առանձին դիտարկելիս վերլուծության պատկերը կլինի ոչ ամբողջական:

Դպրոցի տնօրենությունը պետք է կարողանա գնահատել մանկավարժական պոտենցիալը, ինչի համար պետք է կիրառել գնահատման չափանիշներ: Կարելի է ուսուցչին գնահատել ըստ նրա կրթության և փորձառության, ըստ ուսուցման գործընթացում ունեցած հաջողությունների, ըստ դպրոցի զարգացման գործընթացում նրա ունեցած ներդրման և այլն:

Կարող են կիրառվել նաև հետևյալ չափանիշները.

- բարձրագույն մասնագիտական կրթությունը,
- աշխատանքային ստաժը և փորձը,
- ուսուցման գործընթացում դասավանդման այնպիսի մեթոդների և հնարների կիրառումը, որոնք աշակերտներին հնարավորություն են տալիս ստանալու բավարար գիտելիքներ, ձեռք բերելու անհրաժեշտ կարողություններ և հմտություններ,
- գնահատման մեթոդաբանության կարողությունները և կիրառման հմտությունները,
- առարկայական չափորոշիչների իմացությունը, դրանց համապատասխան գործելակերպը,
- դասի պլանավորումը, նպատակների և խնդիրների սահմանումն ու վերհանումը,
- մասնակցությունը հաստատության կառավարմանը,
- սովորողների հետ ձևավորված հարաբերությունների որակը, աշակերտակենտրոն ուսուցման ապահովման, սովորողների մեջ ինքնուրույնության, նախաձեռնողականության և ստեղծագործական ունակությունների զարգացման հմտությունները,
- գործընկերների հետ ցուցաբերվող համագործակցությունը փորձի փոխանակման և մասնագիտական գործունեության արդյունավետության բարձրացման նպատակով,
- սովորողի (այդ թվում՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող)՝ կրթության որակի ապահովմանն ուղղված այլընտրանքային ծրագրային, մեթոդամանկավարժական աշխատանքների կատարման հմտությունները,
- սովորողների ուսուցման տեխնոլոգիաների և մեթոդների ու տեխնոլոգիաների

ընտրության, ուսուցման կազմակերպման խմբային և անհատականացված մոտեցումների պլանավորման, ուսումնական նյութերի մշակման աշխատանքներում ունեցած կարողություններն ու ձեռքբերումները:

Այս չափանիշների հիման վրա կատարված ուսումնասիրությունների արդյունքում վեր են հանվում որոշ հիմնախնդիրներ.

- ✓ *Ուսուցիչների մի փոքր խումբ համարում է, որ ուսուցումը հնարավոր է կազմակերպել միայն դասավանդվող առարկայի ուսումնական նյութը լավ մատուցելով: Նրանք դժվարությամբ են կիրառում ուսուցման ակտիվ և ժամանակակից մեթոդներ:*
- ✓ *Նորամուծությունների նկատմամբ առկա է առանձին մանկավարժների հետաքրքրության բացակայություն:*
- ✓ *Ուսուցիչների մի փոքր խումբ լիովին չի տիրապետում գնահատման մեթոդաբանությանը և գնահատման ձևերի արդյունավետ կիրառմանը, ինչն էլ հանգեցնում է սուբյեկտիվ մոտեցման և երբեմն խախտվում է գնահատման հավաստիությունն ու հուսալիությունը:*
- ✓ *Ցածր է ուսուցիչների կամավոր ատեստավորման և տարակարգ ստանալու ծգտումը:*
- ✓ *Ոչ բոլոր ուսուցիչներն են տիրապետում դասավանդման արդյունավետ և ժամանակակից, այդ թվում՝ տեղեկատվական, հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառման հմտություններին:*

Այս հիմնախնդիրներն իրենց արտացոլումն են գտնել դպրոցի զարգացման ծրագրում.

- ❖ *հստակ մեխանիզմների կիրառմամբ նպաստել մանկավարժական համակազմի մեթոդական պատրաստվածությանն ու զարգացմանը:*
- ❖ *Զարգացնել նորամուծությունների յուրացման և կիրառման նկատմամբ մանկավարժների մասնագիտական հարողություններն ու հմտությունները:*
- ❖ *Խթանել մասնագիտական կատարելագործմանն ուղղված ծգտումները:*

3/ Ուսումնական միջավայրը.

Զարգացման ծրագրի պլանավորման համար կարևոր գործոն է ուսումնական միջավայրի համակողմանի վերլուծությունը:

Ուսումնական միջավայրը դասասենյակների և առարկայական կաբինետների, դասագրքերի և այլ գրականության, սարքավորումների և մուլտիմեդիայի, դպրոցում ձևավորված սովորեցնելու և սովորելու ավանդույթի, դպրոցի ներսում և դպրոցից դուրս առկա հասարակական հարաբերությունների ամբողջությունն է:

Այն պայմանավորված է նշված բոլոր ուղղությունների փոխկապակցվածությամբ: Դպրոցը կարող է հաջողություններ ունենալ մի ուղղությամբ, որոնք սակայն պակաս արդյունավետ կլինեն մյուս ուղղություններում առկա բացթողումների պատճառով:

Դպրոցում ուսումնական արդյունավետ միջավայրի համար պետք է՝

- *դասասենյակները և առարկայական կաբինետները լինեն վերանորոգված և կահավորված անհրաժեշտ գույքով,*
- *դպրոցը ապահովված լինի դասագրքերով և այլ ուսումնական գրականությամբ, արդի տեղեկատվական տեխնոլոգիաներով, սարքավորումներով և մուլտիմեդիայով,*
- *դպրոցում ձևավորված*

որոնք համապատասխանում են երեխաների իրավունքներին և ժողովրդավարական դպրոցի մոտեցումներին,

- դպրոցում ձևավորված լինի սովորեցնելու և սովորելու ավանդույթ (մշակույթ),
- ուսուցման գործընթացում խթանվեն նորարարությունն ու ստեղծագործական աշխատանքը,
- դպրոցում պետք է ապահովված լինի մանկավարժական ինքնավարության, ակադեմիական ազատության, դրական և ապահով մթնոլորտ բոլոր շահակիցների համար,
- ուսումնական գործընթացը պետք է իրականացվի բացառապես հաստատության կառավարման և խորհրդակցական մարմինների, մանկավարժների, սովորողների և ծնողների փոխադարձ վստահության պայմաններում,
- դպրոցում որոշումները պետք է կայացվեն համագործակցության արդյունքում, առանձին իրավիճակների կամ խնդիրների քննարկման ժամանակ անհրաժեշտ է ապահովել բոլոր կողմերի մասնակցությունն ու նրանց դիրքորոշումների ներկայացումը,
- հաստատության կառավարման գործընթացներում շահակիցների բոլոր խմբերին պարբերաբար պետք է հատկացնել ժամանակ՝ անհրաժեշտ դիտարկումներ և առաջարկներ ներկայացնելու համար:

Ծնողների և սովորողների սոցիալական պահանջմունքը պետք է արտացոլվի դպրոցի ուսումնադաստիարակչական պլանում և դրսևորվի ուսումնական գործընթացի բոլոր փուլերում: Այս պահանջը պետք է դրվի նաև *ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչի* բաշխման հիմքում:

Դպրոցի ուսումնական պլանը դպրոցի հիմնարար փաստաթղթերից է, որն ապահովում է դպրոցի կողմից պետական և հանրային պատվերի կատարումը: Դպրոցի ուսումնական պլանը պետք է կազմվի օրինակելի ուսումնական պլանների հիմքով և առանձնակի ուշադրություն պետք է տրվի դպրոցական բաղադրիչի հատկացմանը: Վերջինիս ոչ օբյեկտիվ բաշխման արդյունքում ընկնում է ուսումնական պլանի կատարման արդյունավետությունը, ինչն էլ բացասաբար է ազդում ուսումնական գործընթացի արդյունքների վրա:

Այս հիմնախնդիրներն իրենց արտացոլումն են գտել դպրոցի զարգացման ծրագրում՝ հիմք դառնալով որոշակի նպատակների:

- ❖ *Ապահովել դպրոցում ուսումնական անհրաժեշտ միջավայր, նպաստել դրա շարունակական զարգացմանը:*
- ❖ *Ապահովել ուսումնական պլանի համապատասխանությունը դպրոցում սովորողների կարիքներին:*

4/ Կրթության որակը.

Կրթության որակը բավականին բարդ ու ընդգրկուն հասկացություն է, որի կարևորությունը սահմանվում է առաջին հերթին կրթական փաստաթղթերով և չափորոշիչներով: Կրթության որակը հիմնականում պարունակում է կրթության չափելի արդյունքները. այն սերտորեն առնչվում է կրթության մատչելիությանը և փոխլրացնում է նրան: Եթե կրթության որակը հնարավոր չէ առանց կրթության մատչելիության, ապա մատչելիությունը իմաստազրկվում է առանց համապատասխան կրթական որակի ապահովման:

Որակյալ կրթությունը միտված է ապագային և ենթադրում է ոչ միայն գիտելիքների ուսուցանում և յուրացում, այլև նոր՝ գիտելիքաստեղծ գործունեություն: Այն որակյալ կրթության հիմքերից է, որը կարող է բերել գիտելիքահեն տնտեսության ձևավորմանը և ժողովրդավարական հասարակարգի զարգացմանը:

Կրթության որակը ներառում է բազմաթիվ բաղադրիչներ: Դրանցից առաջնահերթն ուսումնառության արդյունքներն են, որոնք պահանջված են սովորողների կողմից, և ապահովում են շրջանավարտների պատրաստվածությունը՝ ուսումը շարունակելու կրթության հաջորդ մակարդակում կամ անցնելու համապատասխան աշխատանքային գործունեության:

Կարևոր է հասկանալ, թե ինչպես կարելի է գնահատել կրթության որակը: Դրա համար օգտակար կարող են լինել հետևյալ չափանիշները:

➤ Ուսումնական գործընթացի փաստացի վիճակը:

Դպրոցը սահմանել է ուսումնական գործընթացի նպատակներ և խնդիրներ, կիրառում է համապատասխան տեխնոլոգիաներ, ուսուցումը համապատասխանեցնում է աշակերտների կարիքներին: Դպրոցը ապահովված է անհրաժեշտ ուսումնական և ուսումնամեթոդական նյութերով, պահանջվող սարքավորումներով և գույքով:

➤ Կրթական գործընթացի կատարողականը:

Կրթական գործընթացում հանձնարարությունները, կազմակերպչական գործողությունները կատարվում են ժամանակին և անսխալ, մշակված է մանկավարժների աշխատանքի կազմակերպման հստակ մեխանիզմ, կատարվող աշխատանքները ֆորմալ չեն, մշտապես վերլուծվում են ուսումնական և աշխատանքային պլաններից շեղվելու պատճառները, մշակվում են դրանց ուղղման գործողություններ, վեր են հանվում բացթողումները և շտկվում դրանց հետևանքները:

➤ Կրթական գործընթացի արդյունավետությունը:

Կրթական գործընթացը բնութագրվում է ուսումնական աշխատանքի կազմակերպման արդյունավետությամբ, աշակերտների պատրաստվածության մակարդակը համապատասխանում է չափորոշային պահանջներին և կարիքներին:

Դպրոցում անհրաժեշտ է հատուկ ուշադրություն դարձնել աշակերտների հաջողություններին, խթանել նրանց ստեղծագործական գործունեությունը, ցուցաբերել անհատական մոտեցում բոլոր աշխատանքներում: Դպրոցում շարունակաբար տարբեր ձևաչափերով պետք է խրախուսուսել շնորհալի, ակտիվ աշակերտներին, հաշվի առնել նրանց նախասիրությունները և ձգտումները:

Պետք է խթանել սովորողների մասնակցությունը ինչպես առարկայական մրցույթներին և օլիմպիադաներին, այնպես էլ թեմատիկ ուսումնական և արտադպրոցական ամենատարբեր ստեղծագործական, գեղարվեստական և մարզական մրցույթներին:

Կրթության որակի բարձրացմանն ուղղված աշխատանքներում հաջողության հասնելու համար կարևոր է նաև սովորողների շրջանում հետևյալ հմտությունների ձևավորումն ու զարգացումը.

- *ստեղծագործական և քննադատական մտածողությունը,*
- *հաղորդակցությունը, մեդիագրագիտությունը,*
- *ճկունությունը,*
- *առաջնորդությունը, նախաձեռնողականությունը:*
- *արդյունավետությունը,*
- *համագործակցությունը, սոցիալականացումը:*

Կրթության որակը կարելի է բարձրացնել՝ բացահայտելով իրավիճակը գնահատելու միջոցով այն փոխելու հնարավորությունները:

Այս հիմնախնդիրներն իրենց արտացոլումն են գտնել դպրոցի զարգացման ծրագրում՝ հիմք դառնալով որոշակի նպատակների.

- ❖ *ուսումնական բարենպաստ միջավայրի ստեղծում,*
- ❖ *աշակերտակենտրոն ուսուցման զարգացում, ներառական կրթության ապահովում,*
- ❖ *կրթական պաշարների և ուսումնական գրականության բազայի որակական բարելավում,*
- ❖ *բարձր որակավորում և պատրաստվածություն ունեցող մանկավարժական անձնակազմի ապահովում,*
- ❖ *նորագույն տեխնոլոգիաների և մեթոդների շարունակական ներդրում,*
- ❖ *ուսուցիչների մասնագիտական որակների շարունակական բարելավում և արդիականացում,*
- ❖ *մենթորական համակարգի ներդրում,*
- ❖ *սովորողների մասնագիտական կողմնորոշմանը միտված միջոցառումների ընդլայնում. մեդիագրագիտության զարգացում,*
- ❖ *վերլուծության և մշտադիտարկման գործընթացների կիրառում, շահադրդող և խթանող մեխանիզմների ներդրում:*

2024-2025 ուստարուց սովորողների ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներում ընտանիքին համակողմանի օգնություն ցուցաբերելու, դասապատրաստումներին աջակցելու, ինքնուրույն սովորելու կարողությունները, ստեղծագործական ունակությունները զարգացնելու նպատակով նախատեսվում է դպրոցում կազմակերպել երկարօրյա ուսուցում՝ սովորողների և նրանց ծնողների կարիքների ուսումնասիրության հիման վրա:

Երկարօրյա ուսուցման կազմակերպման առջև դրվելու են հետևյալ խնդիրները.

- *տնային պայմաններում երեխայի կրթական աջակցության անհնարինության դեպքում այդ գործընթացները կկազմակերպվեն դպրոցի ուսումնանյութական բազայի հիման վրա, այդ թվում՝ այլ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններ հաճախող սովորողների համար,*
- *արտադասարանական աշխատանքներին սովորողների ակտիվ մասնակցության ապահովման միջոցով ստեղծել երեխայի ստեղծագործական ունակությունների զարգացման անհրաժեշտ պայմաններ,*
- *ԿԱՊԿՌԻ (այդ թվում՝ ցածր առաջադիմությամբ) սովորողների համար մատուցել լրացուցիչ կրթական ծառայություններ:*

5/ Նորարարություն և տեխնոլոգիաներ.

ՏՀՏ-ները ներկայումս ընդգրկված են հասարակական կյանքի բոլոր ոլորտներում, այդ թվում՝ կրթության բնագավառում և հանրակրթական դպրոցում: Մանկավարժական գիտության և կրթական նոր տեխնոլոգիաների զարգացումն ավելի է խթանում դասավանդման նոր մեթոդների, ուսուցման արդի ձևերի յուրացումն ու կիրառումը: Ուսուցման գործընթացը հագեցած պետք է լինի դասավանդման փոխներգործում, համագործակցային ուսուցման կազմակերպման տարբեր եղանակներով, հեռավար և համակարգչային ուսուցման ձևերով:

Ուսումնական միջավայրում այս ամենի ձևավորումը պահանջում է որոշակի ռեսուրսներ՝ ժամանակ և միջոցներ: Հնարավոր չէ մեկ սեմինարի կամ վերապատրաստման դասընթացի միջոցով ուսուցիչների մոտ զարգացնել ուսուցման ժամանակակից մեթոդների, տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների

(SՀՏ) արդյունավետ կիրառման կարողություններ և հմտություններ: Դպրոցում անհրաժեշտ է արդիականացնել ուսումնական միջավայրը, նպաստել անհրաժեշտ կարողությունների ձևավորումն ու զարգացումը մանկավարժների ու սովորողների շրջանում:

SՀՏ-ի ինտեգրումը ուսուցման գործընթացում բարձրացնում է դասի արդյունավետությունը. դրանց կիրառումը ուսուցումը դարձնում է ավելի հետաքրքիր և բովանդակալից, նպաստում է կրթության որակի բարձրացմանը:

Այստեղ նույնպես ուսուցման արդյունավետությունը պայմանավորված է ուսուցիչների պատրաստվածության մակարդակից: Երբեմն ուսուցիչների մի խումբ համարում է, որ SՀՏ կիրառումը դասի ընթացքում սոսկ չափորոշչային պահանջ է, դժվար իրականացվող, ժամանակատար և շեղում է աշակերտների ուշադրությունը հիմնական նյութից: Ավագ սերնդի ուսուցիչները համարում են, որ SՀՏ-ների կիրառումը երիտասարդների գործն է: Բայց հասկանալի է, որ SՀՏ-ների ներառման բացը նվազեցնում է ուսուցման արդյունավետությանը, իջեցնում ուսուցման կազմակերպման այլընտրանքային և արդիական հնարավորությունների աստիճանը:

SՀՏ-ի կիրառման և ուսուցման գործընթացի ինտեգրումը նպաստում են ուսուցչի նոր կերպարի ձևավորմանը: Ուսուցիչը SՀՏ-ի միջավայրում հանդիսանում է ոչ միայն ինֆորմացիայի, գիտելիքների և փաստերի հաղորդող, այլև սովորողներին օգնում է ընկալելու ուսուցման գործընթացը:

Այս հիմնախնդիրներն իրենց արտացոլումն են գտել դպրոցի զարգացման ծրագրում՝ հիմք դառնալով որոշակի նպատակների.

- ❖ *SՀՏ-ների կիրառման միջոցով ուսուցման արդյունավետության բարձրացում:*
- ❖ *Մանկավարժների՝ SՀՏ միջոցների կիրառման համար անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների տիրապետման հնարավորությունների զարգացում:*
- ❖ *Անհրաժեշտ նյութատեխնիկական բազայի ապահովում:*
- ❖ *SՀՏ ներգրավմամբ տարաբնույթ միջոցառումների պլանավորում և անցկացում:*

3. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՈՒՄԸ

Ջարգացման ծրագրի նպատակներն ու խնդիրները սահմանվում են իրավիճակի վերլուծության և հիմնախնդիրների բացահայտման գործնառնարկի արդյունքում:

Նպատակը ցանկալի և նախապես կանխատեսելի վերջնական արդյունքն է:

Առանձնացվում են նպատակներին և խնդիրներին ներկայացվող հետևյալ պահանջները.

- ✓ նպատակը պետք է լինի *կոնկրետ և չափելի*: Չնայած հիմնականում նպատակը ձևակերպվում է որակական առումով, սակայն վերջնական արդյունքները պետք է արտահայտված լինեն քանակական տվյալներով,
- ✓ նպատակը ժամանակային առումով պետք է լինի *որոշակի*: Յուրաքանչյուր նպատակ սահմանվում է որոշակի ժամանակահատվածի համար,
- ✓ նպատակը պետք է *իրատեսական և հասանելի* լինի, այն պետք է սահմանվի՝ հաշվի առնելով իրական հնարավորությունները,
- ✓ նպատակները պետք է լինեն *փոխհամաձայնեցված*, չպետք է հակասեն իրար: Դրանք պետք է լրացնեն միմյանց և նպատակաուղղված լինեն դպրոցի տեսլականի իրականացմանը,
- ✓ նպատակը պետք է լինի *ճկուն*: Քանի որ արտաքին պայմանները արագ են փոփոխվում, և շատ դեպքերում հնարավոր չէ կանխատեսել դրանք, ուստի արտաքին և ներքին գործոնների փոփոխություններին համընթաց ուսումնական հաստատության նպատակները պետք է պարբերաբար վերանայվեն:
- ✓ յուրաքանչյուր նպատակի իրականացման համար պետք է սահմանվեն որոշակի խնդիրներ,
- ✓ յուրաքանչյուր խնդրի իրականացման համար անհրաժեշտ է մշակել համապատասխան գործողությունները և ակնկալվող արդյունքները՝ նշելով դրանց պատասխանատուները (կատարողները), ժամկետները և իրականացման համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցները,
- ✓ սահմանված գործողությունները պետք է նպատակաուղղված լինեն տվյալ խնդրի լուծմանը և ձևակերպված լինեն հստակ, առանց երկիմաստության. տվյալ գործողության արդյունքը պետք է հնարավոր լինի ճշգրիտ չափել,
- ✓ ակնկալվող արդյունքները պետք է լինեն արտահայտված կոնկրետ ցուցանիշներով (թվեր, տոկոսներ, բնութագրիչներ) և հստակ ընկալելի լինեն տվյալ գործողությունն իրականացնող պատասխանատուների և կատարողների համար:

Նպատակների մի մասը սահմանվում են՝ ելնելով դպրոցի առկա հիմնախնդիրներից: Սակայն դրանք կարող են պայմանավորված լինել նաև տվյալ դպրոցի առաքելությունից բխող նորարական նախաձեռնություններով:

Կարևոր է Ջարգացման ծրագրում հստակ ձևակերպել լուծում պահանջող խնդիրները և դրանք ներկայացնել որպես ցանկալի և իրականի հակադրություն: Իրավիճակի գնահատականը վերհանելու համար անհրաժեշտ է կազմակերպել իրականի հետազոտություն և վերլուծություն, անցկացնել ուսումնասիրություն և բացահայտել խնդիրը:

Այս գործընթացում աշխատանքները կարելի է պլանավորել կամ իրավիճակի գնահատականից, կամ նպատակների հստակ սահմանումից:

«Շվանիծորի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի զարգացման ծրագրի նպատակներն են.

- ❖ Հանրապետության կրթական զարգացման ռազմավարությունների և տեսլականին համահունչ հանրակրթական գործընթացի ապահովում:
- ❖ Որակյալ հանրակրթության ապահովում, որը կթողարկի արդեն միջին դասարաններից մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող շրջանավարտներ:
- ❖ Պետության, համայնքի ու հասարակության կարիքներին ու ազգային արժեհամակարգին համապատասխան սերնդի դաստիարակում:
- ❖ Վաղ տարիքից երկրի ու համայնքի խնդիրներն ու հնարավորությունները գիտակցող պատասխանատու քաղաքացու ձևավորում:

Սահմանված արդյունքներին հասնելու համար դպրոցի Զարգացման ծրագրում նախատեսված են հետևյալ քայլերը.

- դպրոցում բարենպաստ կրթական միջավայրի ապահովում,
- առարկայական կաբինետների ձևավորում, լաբորատորիաների վերազինում և գործարկում,
- դաստիարակչական գործընթացի կատարելագործում,
- մանկավարժական համակազմի մասնագիտական որակավորման բարձրացում,
- ժամանակակից կրթական պահանջները բավարարող ուսումնական միջավայրի ապահովում,
- կրթության որակի ներքին գնահատման համակարգի կատարելագործում,
- սովորողների կրթության բովանդակության վերազինում,
- սովորողների հոգևոր և մտավոր ներուժի ամրապնդում, ազգային և համամարդկային արժեքների ձևավորում և զարգացում,
- սովորողների գործնական հմտությունների զարգացմանն ուղղված ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ներդրում,
- սովորողների մասնագիտական կողմնորոշման ուղղվածության և կրթության շարունակականության համար անհրաժեշտ նախադրյալների ձևավորում,
- խորհրդակցական մարմինների գործունեության խթանում և դերի բարձրացում,
- արտաքին կապերի ձևավորում և ընդլայնում,
- ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական և հաղորդակցական ժամանակակից տեխնոլոգիաների օգտագործման արդյունավետության բարձրացում,
- կրթության մատչելիության ապահովում, դպրոցում այնպիսի հոգեբանամակավարժական միջավայրի ձևավորում, որը կնպաստի յուրաքանչյուր սովորողի համար (այդ թվում՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող) որակյալ կրթության ապահովմանը:
- դպրոցի կառավարման առավել ժողովրդավարացում,
- դպրոցի զարգացման գործում շահառուների մասնակցության արդյունավետության բարձրացում:

նպաստի դպրոցի զարգացմանը: Ուստի արդյունավետ ԴԶԾ կազմելու համար խնդիրները սահմանվել են ոչ թե ընդհանրական, այլ սահմանված նպատակից բխող ակնկալվող արդյունքների ձևաչափով:

Դպրոցի նպատակները ուղենիշ են հանդիսանում խնդիրների և գործողությունների պլանավորման համար: *Խնդիրները բխում են դպրոցի նպատակներից*. դրանք ավելի մասնավոր են, քան նպատակները, այսինքն՝ կարճ ժամանակահատվածում իրականացվող գործողությունների վերաբերյալ սահմանումներ են: *Յուրաքանչյուր նպատակի իրականացման համար պետք է սահմանել որոշակի փոխհամաձայնեցված խնդիրներ*:

Ըստ բնագավառների և տիպերի՝ խնդիրները կարելի է ձևակերպել հետևյալ կերպ.

- ✓ *նյութատեխնիկական,*
- ✓ *նորմատիվ-իրավական,*
- ✓ *կազմակերպչական,*
- ✓ *կադրային,*
- ✓ *տեղեկատվական,*
- ✓ *հետազոտական,*
- ✓ *ստեղծագործական և ձևավորման,*
- ✓ *շփման,*
- ✓ *զննահատման:*

Նպատակների արդյունավետ իրականացման համար անհրաժեշտ է ունենալ աշխատանքային ծրագիր, առաջ քաշել հիմնախնդիրներ, որոնք հնարավորություն կտան առանձին քայլերով հասնելու առավելագույն արդյունքների և նպատակաուղղված կնպաստեն դպրոցի առաքելության իրականացմանը:

ԴԶԾ-ով նախատեսված են նաև, որպես հեռակա նպատակներ, հանրակրթական այլընտրանքային (փորձարարական, հեղինակային) ծրագրերով դպրոցի կողմից իրականացվող առանձին բովանդակային, կրթական տեխնոլոգիաների և ուսուցման կազմակերպման ոչ ավանդական ձևերի զարգացման ուղղությամբ իրականացվող նորարարական գործընթացները:

Դրանք հանրակրթական դպրոցներում հիմնականում մեկ, առանձին դեպքերում՝ մի քանի ուղղություններով իրականացվող փոքր կրթական ծրագրեր են, որոնք հնարավոր է իրականացնել առանձին մասնագետի կամ մասնագիտական խմբի կողմից որոշակի ժամկետով՝ նախանշված ուղղությամբ արդյունավետ ուսումնառության կազմակերպման նպատակով:

Կարևոր է ընդգծել, որ դպրոցը, որպես գործուն միջավայր, արագ և անմիջականորեն արձագանքում է հասարակական, գիտակրթական և տեխնոլոգիական փոփոխություններին, որի արդյունքում նրանում ձևավորվում է նոր միջավայր: Այդ փոփոխություններին համահունչ՝ անհրաժեշտություն է առաջանում դպրոցում ևս ներդնել նորարարական այնպիսի մոտեցումներ, որոնցով կկարևորվեն ընտրված ուղղություններով նպատակների իրականացումը և ընդհանուր զարգացման ապահովումը:

Դպրոցը պետք է համընթաց քայլի հասարակական և կրթական նոր պահանջներին ու փոփոխություններին: ԴԶԾ-ով կանխորոշվում է դպրոցի վաղվա օրը՝ նպաստելով արտաքին փոփոխություններին համահունչ գործունեությանը և ի վերջո՝ հաջողության պատմության ձևավորմանը:

«Շվանիժորի միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի զարգացման ծրագրի խնդիրներն են.

Սահմանված նպատակներին հասնելու համար դպրոցի Ջարգացման ծրագրում ձևակերպվել և սահմանվել են հետևյալ խնդիր-ուղղությունները.

- ❖ *Դպրոցի շենքային պայմանների և նյութատեխնիկական բազայի արդիականացում,*
- ❖ *կրթության որակի և սովորողների առաջադիմության բարձրացում,*
- ❖ *համագործակցության խորացում դպրոցի կառավարման և խորհրդակցական մարմինների հետ,*
- ❖ *ուսուցչամանկավարժական անձնակազմի կարողությունների զարգացում,*
- ❖ *համագործակցության ընդլայնում պետական և համայնքային կառավարման մարմինների, հասարակական կազմակերպությունների հետ,*
- ❖ *ուսումնական միջավայրի բարելավում,*
- ❖ *նորարական ու ստեղծարար տեխնոլոգիաների տեղայնացում,*
- ❖ *դպրոցի գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտերի շուրջ աշխատանքների իրականացում:*

Ծրագրի ռազմավարական գլխավոր ուղղությունը ներդաշնակորեն զարգացած, սոցիալապես գործուն և ստեղծագործ, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված անձի ձևավորմանը միտված կրթության համակարգի առաջանցիկ զարգացումն է՝ որպես պետականության ամրապնդման և հասարակության սոցիալ-տնտեսական առաջընթացի գործոն:

Ջարգացման ծրագրով սահմանված նպատակների իրագործման և խնդիրների լուծման **հիմնական արդյունքը 21-րդ դարի դպրոցի ստեղծումն է**, որը կունենա.

- ✓ *որակյալ կրթություն և հրապուրիչ կրթական միջավայր,*
- ✓ *բարձր որակավորում ունեցող ուսուցչամանկավարժական համակազմ,*
- ✓ *ինքնազարգացմամբ մոտիվացված սովորողներ,*
- ✓ *մրցունակ սերունդ ձևավորելու կարողություններ,*
- ✓ *արդի նյութատեխնիկական բազա, այդ թվում՝ SՀS,*
- ✓ *առաջադեմ կրթական տեխնոլոգիաներ,*
- ✓ *դպրոցի խնդիրներով մտահոգ խորհրդակցական մարմիններ*

Դպրոցի Ջարգացման ծրագրով նախանշված են հաստատության ամբողջական նպատակները և խնդիրները, որոնք բխում են դպրոցի, համայնքի կարիքներից և համապատասխանում են առկա հնարավորություններին:

Սահմանված առանձին խնդիրների լուծման համար
նախատեսված են հետևյալ աշխատանքները.

1. Մանկավարժների մասնագիտական որակավորման բարձրացման միջոցառումներ.

- Մշակել կազմակերպման և ղեկավարման այնպիսի մեխանիզմներ, որոնք պետք է ուղղված լինեն մանկավարժների մասնագիտական կատարելագործմանը:
- Ստեղծել կազմակերպչական այնպիսի նախադրյալներ, որոնք կապահովեն դպրոցի մանկավարժական համակազմի մասնագիտական ու մեթոդական աշխատանքների որակական բարելավումը:
- Խթանել ուսուցիչների ներգրավումը մասնագիտական և մեթոդական զարգացմանը նպաստող վերապատրաստումների:
- Շահադրդել ուսուցիչներին՝ նախագծելու և իրականացնելու հետազոտական աշխատանքներ. ստեղծել պայմաններ մանկավարժների փորձարարական աշխատանքների իրականացման համար:
- Ձևավորել անհրաժեշտ միջավայր մանկավարժական փոխգործակցության և առաջավոր փորձի փոխանակման համար:

2. Կրթության որակի բարձրացման միջոցառումներ.

- Ապահովել սովորողների ստեղծագործական և նախագծային աշխատանքների խթանումը, նրանց վերլուծական, քննադատական մտածողության, ինքնազարգացման, կարողունակությունների և հմտությունների կատարելագործման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման ունակությունների զարգացումը:
- Ձևավորել էլեկտրոնային գրադարանային հարթակ: Ստեղծել պայմաններ սովորողների գրական գործունեության ակտիվացման և ընդլայնման համար:
- Բարձրացնել սովորողների գործնական ունակությունների զարգացումը, զարգացնել ֆիզիկական և ռազմահայրենասիրական դաստիարակության ամրապնդմանն ուղղված միջոցառումները:
- Նպաստել դասի արդյունավետությունը բարձրացնող մեխանիզմների կիրառմանը՝ արդյունավետ ուսուցման տեխնոլոգիաների, ակտիվ ուսուցման մեթոդական հնարների, ուսումնաստեխնիկական անհրաժեշտ պարագաների, ուսուցման արդի և փոխներգործուն միջոցների ներդրմամբ:
- Պլանավորել և շարունակաբար անցկացնել թեմատիկ-ուսումնական մրցույթներ, առարկայական շաբաթներ, , բաց դասեր, գործնական աշխատանքներ:
- Ընդլայնել ժամանակակից տեխնիկական միջոցներով կահավորված դասարանների համալիրումը և հնարավորությունները:
- Դասավանդման որակը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար կազմակերպել վերապատրաստումներ, դասախոսություններ, հանդիպումներ, կոնֆերանսներ, ուսուցողական և բաց դասեր, կատարել դասախոսումներ, մեծ ուշադրություն դարձնել դասավանդողների գրնահատելու ընթացակարգերի կիրառմանը:
- Ընդլայնել կազմակերպվող լրացուցիչ կրթական ծառայությունները, ներառել գեղագիտության և սպորտի ոլորտները:

**Ուսուցումն առավել արդյունավետ է,
երբ այն ուրախություն է պատճառում:
Պոլ Կլայն.**

3. Կառավարման և խորհրդակցական մարմինների դերի բարձրացման միջոցառումներ.

Դպրոցի կառավարման և խորհրդակցական մարմիններում առկա է գործունեության արդյունավետ մեխանիզմների զարգացման անհրաժեշտություն:

ա) Կառավարման խորհուրդ.

Առավել արդյունավետ գործունեության հասնելու համար անհրաժեշտ է բարձրացնել կառավարման խորհրդի ներգրավվածությունը հետևյալ ուղղություններում.

- *հաստատության ընդհանուր և ուսումնադաստիարակչական գործունեության նկատմամբ ընթացիկ վերահսկողության իրականացում,*
- *զարգացման ծրագրի իրականացման վերահսկողություն,*
- *անհրաժեշտ հաշվետվությունների քննարկում և վերլուծություն,*
- *ներքին և արտաքին գնահատման արդյունքների վերլուծություն,*
- *հիմնադրի կողմից իրեն վերապահված և (կամ) դպրոցի կանոնադրությամբ նախատեսված այլ լիազորությունների կատարում:*

բ) Ծնողական խորհուրդ.

- *ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներում ծնողական խորհրդի մասնակցության դերի բարձրացում,*
- *ծնողական խորհրդի և խորհրդակցական մյուս մարմինների միջև փոխգործակցության մեխանիզմների կիրառմամբ առկա կապերի ամրապնդում,*
- *ծնողական խորհրդի անդամների ներգրավում վերապատրաստման դասընթացների և սեմինարների,*
- *սովորողների ուսուցման և դաստիարակության գործընթացներում միասնական պահանջների ձևավորում,*
- *արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքներում ծնողական խորհրդի մասնակցության խթանում,*
- *սովորողների հանգստի և ժամանցի կազմակերպման գործում աջակցության մեխանիզմների մշակում,*
- *փոխվստահության և համագործակցության ընդհանուր մթնոլորտի ձևավորում:*

գ) Աշակերտական խորհուրդ.

- *աշակերտական խորհրդի արդյունավետ գործունեության խթանում,*
- *սովորողների ինքնավարության և ինքնակառավարման մեխանիզմների կատարելագործում,*
- *սովորողների համար առողջ և բարենպաստ սոցիալ-հոգեբանական մթնոլորտի ամրապնդում,*
- *սովորողների առողջության, անվտանգության, սոցիալական ապահովության ուղղությամբ իրականացվող միջոցառումներին աշակերտական խորհրդի մասնակցության օժանդակում,*
- *սովորողների կրթության և ինքնակրթության, նրանց համակողմանի զարգացմանն ուղղված ծրագրերի իրականացման ապահովում,*
- *դպրոցում այնպիսի միջավայրի ձևավորում, որը կնպաստի յուրաքանչյուր սովորողի (այդ թվում՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող) ստեղծագործական ազատության ապահովմանը:*

4. ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԺԱՄՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

Դպրոցի Ջարգացման ծրագրում՝ ըստ ոլորտների սահմանված նպատակների և խնդիրների, մշակվում են համապատասխան գործողությունները, հստակեցվում պատասխանատուները (կատարողները) և ժամկետները:

Հաստատության համակարգված զարգացումը Ծրագրի միջոցով ներկայացնելը հիմք է ստեղծում հաստատության գործունեության աշխատանքային տարեկան պլանի մշակման համար, որը տվյալ հաստատության միջնաժամկետ (մեկ ուսումնական տարվա համար կազմված) զարգացման ծրագրային փաստաթուղթն է:

Հաստատության գործունեության տարեկան աշխատանքային ծրագրի դրույթները մշակվում են դպրոցի Ջարգացման ծրագրի հիման վրա: Ընդ որում, երկարաժամկետ, սովորաբար 5 տարվա համար մշակված ծրագիրը պարբերաբար տնօրենի կողմից վերանայվում է և համապատասխան փոփոխություններով հանդերձ՝ ներկայացվում կառավարման խորհրդի հավանությանը:

Գործողությունները պլանավորելիս հաշվի են առնվում հետևյալ հանգամանքները.

- ✓ Արդյո՞ք սահմանված գործողությունները նպատակաուղղված են տվյալ խնդրի լուծմանը:
- ✓ Արդյո՞ք գործողությունները ձևակերպված են հստակ, չեն պարունակում երկ-
իմաստություն, բոլոր կատարողները դրանք միանշանակ ե՞ն ընկալում:
- ✓ Արդյո՞ք հնարավոր է ճշգրիտ չափել տվյալ գործողության արդյունքը:
- ✓ Չե՞ն սահմանված այնպիսի գործողություններ, որոնց արդյունքների հասանե-
լիությունը իրատեսական չէ:
- ✓ Արդյո՞ք բոլոր գործողությունների ամբողջությունը ապահովում է տվյալ խնդրի
լուծումը:

ԴՁԾ-ի իրականացման փուլում սահմանված նպատակների և խնդիրների հստա-
կեցման և ճշգրտման արդյունքում գործողությունները կարող են վերանայվել՝
պայմանավորված դպրոցի տարեկան աշխատանքային պլանում ԴՁԾ-ից բխող նպա-
տակների և դրանց խնդիրների ժամանակային փոփոխություններով և արտաքին ու
ներքին գործոնների ազդեցություններով:

Ցանկացած գործողության համար սահմանվում են ակնկալվող արդյունքները:
Դրանք պետք է լինեն հավաստի, չափելի, ապահովեն տվյալ խնդրի համապարփակ ու
լիարժեք իրականացումը: Ակնկալվող արդյունքները պետք է արտահայտվեն կոնկրետ
ցուցանիշներով (թվեր, տոկոսներ, բնութագրիչներ) և միանշանակ ընկալելի լինեն տվյալ
գործողությունն իրականացնող պատասխանատուների և կատարողների համար:

Ակնկալվող արդյունքներին ներկայացվող պահանջներն են.

- ➔ տեսանելի են,
- ➔ բխում են հիմնախնդրի հստակ պահանջից,
- ➔ ստուգելի են,
- ➔ կապված են նպատակների և խնդիրների հետ,
- ➔ իրատեսական են (կապը ռեսուրսների և ռիսկերի հետ):

Գործողությունների պլանավորումն իրականացվում է մի քանի փուլով:
Դա կարելի է ներկայացնել այսպես.

Գործողությունների պլանավորման փուլերը	Գործողությունները
Նախապատրաս- տական փուլ	Ռեսուրսների գնահատում
	Ռիսկերի, դժվարությունների և սահմանափակումների վերլուծություն
	Աշխատակարգի մշակում, պատասխանատվությունների ընտրություն
	Անհրաժեշտ միջոցների գնահատում
	Հանձնարարությունների հստակեցում
Հիմնական փուլ	Հանձնարարությունների բաշխում, ժամկետների որոշում
	Պոտենցիալ ռեսուրսների վերածումը իրականի
	Հանձնարարությունների կատարում
	Միջանկյալ գնահատում, իրականացման գործընթացում անհրաժեշտ փոփոխությունների կատարում
Ավարտական փուլ	Ստացված արդյունքների համեմատում ակնկալվողների հետ
	Սկզբնական պլանի համեմատում իրականի հետ
	Աշխատանքի գնահատում
	Վերջնական հաշվետվության ներկայացում

Ինչպես արդեն նշվեց, յուրաքանչյուր գործողության համար անհրաժեշտ է սահմանել հստակ, իրատեսական ժամկետներ: Պետք է հաշվի առնել, որ ԴԶԾ-ի իրականացման տարեկան պլանում դրանք կարող են կրել որոշ փոփոխություններ: Ժամկետները սահմանելիս կարելի է օգտագործել գործողությունների պլանավորման սխեմաներ:

ԴԶԾ-ի նպատակները, խնդիրները և գործողությունները փոխկապակցված են, ըստ ենթադասության՝ բխում են մեկը մյուսից և որպես մեկ ամբողջություն՝ հանգեցնում են ուսումնական հաստատության զարգացմանը բոլոր ուղղություններով:

5. ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐԸ

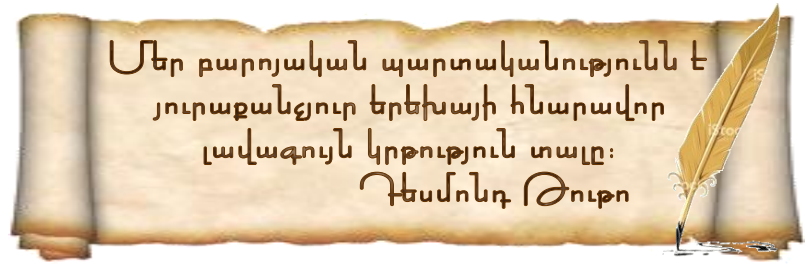
Ջարգացման ծրագրի արդյունավետ իրականացման համար այն պարունակում է տեղեկատվություն ծրագրի կատարման պատասխանատուների վերաբերյալ: Ընդ որում, Ծրագրի մշակումից հետո անհրաժեշտ է այն պարբերաբար վերանայել այդ տեսանկյունից՝ հաշվի առնելով հաստատության գործունեության մեջ կատարվող ընթացիկ փոփոխությունները, ինչպես նաև հանրակրթության քաղաքականության ոլորտում իրականացվող բարեփոխումները: դրանց հետևանքով կարող են փոխվել նաև պատասխանատուները:

Յուրաքանչյուր գործողություն իրականացնելու համար ԴԶԾ-ում առանձնացվում են պատասխանատուներ (կատարողներ): Պետք է հաշվի առնել, որ գործողությունն իրականացնող պատասխանատուն և կատարողներն ունենան թիմային աշխատանք կատարելու փորձ և հմտություններ, հակառակ դեպքում կմեծանա տվյալ գործողությունից ակնկալվող արդյունքների ռիսկայնությունը: Անհրաժեշտ է նաև պլանավորել պարբերական հաշվետվությունների ձևաչափ (մեխանիզմ):

Դպրոցի զարգացման ծրագրի իրականացումն ապահովելու համար անհրաժեշտ է բոլոր պատասխանատուների փոխհամագործակցված և փոխներգործուն աշխատանքը: Դրա պլանավորման և իրականացման պատասխանատուն առաջին հերթին հաստատության տնօրենն է: Կարևոր է ընդգծել, որ կառավարման ժողովրդավար և արդյունավետ մեխանիզմների ապահովման հետ մեկտեղ անհրաժեշտ է հստակ իրականացնել գործողությունների պատասխանատուների նշանակում: Ցանկալի արդյունքների հնարավոր է հասնել բացառապես հաստատության բոլոր աշխատակիցների՝ ուսումնական և դաստիարակչական ոլորտների ղեկավարների, առանձին ստորաբաժանումների պատասխանատուների, ուսուցիչների, մանկավարժական աշխատողների, ինչպես նաև՝ ուսումնաօժանդակ (վարչատնտեսական) մասի աշխատողների համընդհանուր աշխատանքի շնորհիվ:

6. ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ

Դպրոցի զարգացման պլանավորումը հիմք է առկա իրավիճակից բխող նպատակների և խնդիրների սահմանման համար: Դպրոցի զարգացման ուղղությունները ընդգրկում են այն հիմնական աշխատանքները, որոնք ԴՁԾ-ի իրականացման գործընթացում պետք է հանգեցնեն շոշափելի ու հստակ արդյունքների: Պետք է սահմանել յուրաքանչյուր գործողության առանձնահատկությունից բխող գնահատման չափանիշները, որոնց միջոցով հնարավոր կլինի չափել ակնկալվող արդյունքը:

ԴՁԾ-ի գնահատումը ծրագրի գործողություններով պլանավորված և իրականացված արդյունքների համեմատման գործընթաց է: Բնական է, որ որպես գնահատման գործիքներ ծառայում են յուրաքանչյուր գործողության առանձնահատկությունից բխող ցուցանիշները, որոնց միջոցով պետք է չափվեն ակնկալիքների կատարողականները, այլ կերպ ասած, ԴՁԾ-ն իրականացնող ու վերահսկող շահառուների (դպրոցի կառավարման և խորհրդակցական մարմիններ և այլն)՝ գործողությունների արդյունքներից բավարարվածության աստիճանը:

ԴՁԾ-ն մշակելիս հիմք են ընդունվել դպրոցի կրթական, դաստիարակչական և այլ ցուցանիշները: Դրանք վիճակագրական այն տվյալներն են, որոնք թույլ են տալիս ինչպես տեղեկություն ստանալ կրթության ընթացիկ վիճակի մասին, այնպես էլ վերահսկել ուսումնական հաստատության գործունեության արդյունավետությունը: Ցուցանիշները վիճակագրական պարզ տվյալներ չեն, այլ կրում են որոշակի ածանցյալ տեղեկույթ:

Դպրոցի կրթական և այլ ցուցանիշները անհրաժեշտ են նաև ժամանակի ընթացքում դպրոցի գործունեության մեջ տեղի ունեցող փոփոխությունները, ուղղությունները բացահայտելու և գնահատելու համար: Դրանք նաև միջոցներ են, որոնց օգնությամբ հնարավոր է հետևել դպրոցում իրականացվող կրթադաստիարակչական բոլոր գործընթացներին, եթե դրանք հաշվարկվում են որոշակի կանոնակարգված պարբերականությամբ:

Ցուցանիշներն ամբողջացնում, ամփոփում են մեծ ծավալի վիճակագրական տվյալներ և տալիս են իրավիճակի ընդհանուր պատկերը:

Գոյություն ունի դպրոցի կրթական ցուցանիշների երկու հիմնական տեսակ՝ *պարզ և բարդ* (գործունեության ցուցանիշներ):

Պարզ ցուցանիշները /բնութագրիչները/ բացահայտում և բնութագրում են դպրոցի գործունեության միայն մեկ բաղադրիչը տվյալ պահին կամ որոշակի ընտրված ժամանակահատվածում: Դրանք պարզ չափումներ են, որոնք արտահայտվում են թվերով կամ տոկոսներով:

Օրինակ՝

- ✓ *Ուսուցիչների և աշակերտների ընդհանուր թիվը,*
- ✓ *տվյալ դասարանում սովորող աշակերտների ընդհանուր թիվը,*
- ✓ *առաջին դասարանցիների տոկոսը աշակերտության ընդհանուր թվակազմում,*
- ✓ *բարձրագույն մասնագիտական կրթությամբ ուսուցիչների տոկոսը կամ թիվը ուսուցիչների ընդհանուր թվում,*
- ✓ *և այլն:*

Պարզ ցուցանիշները սովորաբար չեն ներկայացնում դպրոցի գործունեության որակական պատկերը, բայց դրանք շատ օգտակար են դպրոցի քանակական գնահատումների և կանխորոշումների համար:

Դպրոցի գործունեությունը հասկանալու, դրա արդյունավետությունը գնահատելու համար անհրաժեշտ են նրա գործառույթները, այսինքն՝ դպրոցում տեղի ունեցող գործընթացները, փոփոխությունները չափող ցուցանիշներ:

Գործունեության (բարդ) ցուցանիշները արտահայտում են կրթական համակարգի մեկ բաղադրիչի փոխհարաբերությունը մեկ այլ բաղադրիչի նկատմամբ: Գործունեության (բարդ) ցուցանիշները հաշվարկվում են առնվազն երկու տիպի պարզ ցուցանիշների համադրումից: Գործունեության ցուցանիշները ցույց են տալիս առկա միջոցների և ստացվող արդյունքների, կամ առկա միջոցների և կատարվող գործընթացների միջև կապը:

Օրինակ՝

- ✓ *ուսուցիչ-աշակերտ թվի հարաբերակցությունը,*
- ✓ *մեկ աշակերտին բաժին ընկնող ուսումնական տարածքը,*
- ✓ *դասագրքերի թիվը մեկ աշակերտի հաշվով,*
- ✓ *տվյալ առարկայից դասարանի սովորողների միջին գնահատականը կամ նույն առարկայից յուրաքանչյուր սովորողի միջին գնահատականը տվյալ ժամանակահատվածի համար և այլն:*

Գործունեության ցուցանիշները հաշվարկվում են համապատասխան տվյալների առկայության դեպքում վերջիններիս հավաքագրումից և ամփոփումից հետո: Փաստորեն, չնայած ցուցանիշները բնութագրում և արտահայտում են իրավիճակը ժամանակի տվյալ պահին, սակայն հիմնականում դրանք հաշվարկվում են որոշակի պարբերականությամբ:

— — — — —

Ծրագրի իրականացման գնահատման ամենաարդյունավետ միջոցը հնգամյա ծրագրի հիման վրա կազմված դպրոցի գործունեության տարեկան աշխատանքային պլանների կատարողականներն են:

Գնահատման և վերահսկողության կարևոր մեխանիզմ է նաև ուսումնական հաստատության գործունեության ներքին և արտաքին գնահատումը, որը նախատեսված է «Հանրակրթության մասին» օրենքով:

Ներքին գնահատումը ուսումնական հաստատության կողմից իր գործունեության վերլուծությունն է: Ներքին գնահատումն իրականացվում է տարեկան մեկ անգամ՝ մինչև նոր ուսումնական տարվա սկիզբը: Ներքին գնահատմանը մասնակցում են վարչական և մանկավարժական աշխատողները, սովորողները և ծնողները: Գնահատման հաշվետվությունը ներկայացվում է ուսումնական հաստատության խորհրդին, մանկավարժական, ծնողական և աշակերտական խորհուրդներին:

Ուսումնական հաստատության արտաքին գնահատման նպատակը դրա գործունեության արդյունավետության գնահատումն է՝ նմանատիպ մյուս հաստատությունների համեմատությամբ:

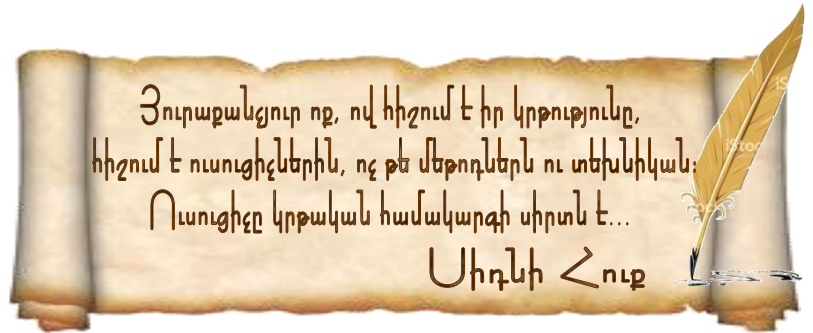
Դպրոցի զարգացման առանձին ուղղություններում ակնկալվող արդյունքները կարելի է ներկայացնել հետևյալ ոլորտներով.

Ա. Մանկավարժական համակազմի որակական բարելավում.

- ❖ Կազմակերպման և ղեկավարման մեխանիզմների մշակում, որոնք պետք է ուղղված լինեն մանկավարժների մասնագիտական որակավորման մակարդակի բարձրացմանը:

- ❖ Աշխատակարգային կազմակերպչական այնպիսի նախադրյալների ձևավորում, որոնք կապահովեն դպրոցի մանկավարժական համակազմի մեթոդական աշխատանքի որակական բարելավումը:

- ❖ Հետազոտական աշխատանքներ կատարելու շահադրդում, պայմանների ստեղծում ուսումնական փորձարարական աշխատանքների իրականացման համար:

Սպասվող արդյունքները.

- մանկավարժների մասնագիտական որակի մակարդակի բարձրացում,
- մեթոդական աշխատանքների հիմնական ուղղությունների և բովանդակության զարգացում,
- մանկավարժների մեթոդական աշխատանքների որակի բարձրացում,
- մեթոդական և դիպլոմատիկ նյութերի ընտրության ու մշակումների ուղղությամբ մանկավարժների միասնական մոտեցումների ապահովում,
- Մանկավարժների մասնագիտական զարգացման ունակությունների կատարելագործում և մրցունակության ապահովում:

Բ. Սովորողների կրթության կառուցվածքի և բովանդակության վերազինում.

- ❖ Դպրոցի նորմատիվային համակարգի ամրապնդում դաստիարակության ոլորտում, դպրոցի կրթական ծրագրերի շրջանակում սովորողների ուսուցման ու զարգացման ապահովում:
- ❖ Սովորողների իրավունքների պահպանում՝ հաստատության կանոնադրության և օրենսդրական չափանիշներին համապատասխան:
- ❖ Մեթոդական և դիպլոմատիկ նյութերի ապահովում, առկա բազայի համալրում:
- ❖ Սովորողների համար ուսումնական հետազոտությունների կազմակերպման և իրականացման նպաստավոր պայմանների ստեղծում:
- ❖ Լրացուցիչ կրթական ծրագրերի ներդրում:

Սպասվող արդյունքները.

- ուսումնական գործընթացի արդյունավետության բարձրացում,
- դաստիարակության համակարգի բարելավում,
- ուսումնական գործընթացի համակարգված մեթոդական և դիպլոմատիկ ապահովվածություն,
- սովորողների հետազոտական գործունեության թեմատիկայի և բովանդակության համակարգում,
- լրացուցիչ հանրակրթական ծրագրերի ուսուցման կազմակերպում:

ԱՐՄԱԹ
ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱ

7. ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՌԻՍԿԵՐԸ

Ռիսկերը ցանկացած նպատակադրման իրականացմանը խոչընդոտող հնարավոր անցանկալի գործոններն են: Փոփոխություններին ուղղված ցանկացած գործողություններ (միջոցառումներ) կապված են ռիսկերի հետ: Ռիսկերի ոչ ճշգրիտ կանխատեսումը կարող է հանգեցնել դպրոցի զարգացման առանձին ոլորտներում պլանավորված աշխատանքների թերացմանը և Ջարգացման ծրագրի՝ այդ ուղղությամբ նպատակադրված խնդիրների և գործողությունների իրականացման արդյունավետության անկմանը:

ԴՁԾ-ում հնարավոր *ռիսկերի պլանավորումը* դպրոցի զարգացման գործընթացների արդյունավետության ապահովման համար խիստ կարևոր է: Առանց ռիսկերի կանխատեսման Ջարգացման ծրագրի իրականացման առանձին փուլերում և ուղղություններում ձախողվում է ակնկալվող գործողությունների կատարողականը, սահմանված վերջնարդյունքները չեն ապահովվում:

Ջարգացման ծրագրի մշակման գործընթացում ռիսկերը հնարավոր է պլանավորել դպրոցի գործունեության որևէ ոլորտի համար նպատակներ ու խնդիրներ սահմանելու փուլում, քանի որ այդ ժամանակ հեռապատկերում ընդհանուր գծերով ուրվագծվում են սահմանված նպատակի և դրանից բխող խնդիրների իրականացման հնարավոր խոչընդոտները և ձախողումները: Միաժամանակ, Ծրագրի հնարավոր ռիսկերը առավել տեսանելի են դառնում ծրագրի գործողությունների մշակման, դրանց իրականացման ժամանակացույցի և պատասխանատուների պլանավորման փուլերում:

ԴՁԾ-ի նպատակադրումների իրագործումը խոչընդոտող ռիսկերը բազմաբովանդակ են և դրանք, ըստ ազդեցության ուղղությունների, կարելի է խմբավորել հետևյալ կերպ.

- Կառավարման և խորհրդակցական մարմինների գործունեության թերացումներ և հնարավոր բացասական ազդեցություններ:
- Կադրային ապահովման, համակազմի մասնագիտական պատրաստվածության բացեր:
- Նյութատեխնիկական բազայի սահմանափակ հնարավորություններ:
- Ուսումնական անհրաժեշտ միջավայրի ձևավորման դժվարություններ:
- Նորամուծությունների ներդրման, նորարարությունների և բարեփոխումների համաչափ ինտերգրման խնդիրներ:
- Ֆորս մաժորային իրավիճակներում (բնական և տեխնածին աղետներ, համավարակներ, անվտանգային իրավիճակներ, պատերազմներ և այլն) անհրաժեշտ գործունեության ապահովման խնդիրներ:

Ըստ կանխատեսման հնարավորության, ռիսկերը կարելի է տարբերակել այսպես.

- ✓ Կանխատեսելի ռիսկերը հիմնականում կապված են գործընթացի առանձին փուլերի հետ. նրանց կանխատեսելիությունը լինում է հարաբերական բնույթի:
- ✓ Չկանխատեսվող ռիսկերը այն ռիսկերն են, որոնք ընդհանրապես անկանխատեսելի են, օրինակ՝ ֆորս մաժորային իրավիճակները:

ԴՁԾ-ում ռիսկերը պլանավորվում են դպրոցի գործունեության որևէ ոլորտի համար նպատակներ ու խնդիրներ սահմանելիս: «Ռիսկերը» պլանավորելուց հետո պետք է պլանավորել *«ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները»*: Վերջիններս մարդկային և նյութական ռեսուրսների ուղղորդման և հավաքագրման գործողություններն են, որոնք պետք է չեզոքացնեն սահմանված նպատակներին հասնելու հնարավոր խոչընդոտները:

8. ԳՈՐԾԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՆՀՐԱԺԵՀՏ ՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԵՎ ՆՅՈՒԹԱՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՊԱՐԱԳԱՆՆԵՐԸ

Դպրոցի զարգացման ծրագրի արդյունավետ իրականացման համար անհրաժեշտ են որոշակի միջոցներ: Ընդ որում, յուրաքանչյուր գործողության իրականացման և ակնկալվող արդյունքների լիարժեք ապահովման համար հստակ նշվում են պահանջվող անհրաժեշտ միջոցները և նյութատեխնիկական պարագաները:

Ուսումնադաստիարակչական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման համար դպրոցն ապահովված է անհրաժեշտ ուսումնական միջավայրով: Հաստատությունը համալրված է նպատակային ուսումնամեթոդական և նյութատեխնիկական բավարար միջոցներով: Դպրոցի շենքը բարեկարգ վիճակում է, հիմնականում ապահովված է աշակերտական գույքով: Դպրոցն ունի մասնակի կահավորված մարզադահլիճ, գրադարան, բնագիտական լաբորատորիա և ՆԶՊ դասասենյակ:

Դպրոցի սովորողների համար առկա են հնարավորություններ ՏՀՏ միջոցների ներգրավմամբ արդի պահանջներին համահունչ ժամանակակից կրթություն ստանալու համար: Դպրոցում գործում են ԱՐՄԱԹ ինժեներական լաբորատորիա, համակարգչային և տեխնոլոգիայի (արվեստի) դասասենյակներ, որոնք ապահովված են հեռավար ուսուցման սարքավորումներով:

Արվեստի և տեխնոլոգիայի ուսումնական խմբակների շրջանակներում հաստատությունում իրականացվում են կերպարվեստի, ասեղնագործության, մանրանկարչության և կարպետագործության խմբերի մասնագիտական պարապմունքներ:

Դպրոցն ապահովված է ինտերնետ կապով և համակարգչային սարքավորումներով:

Մեծ ուշադրություն է դարձվում սովորողների ռազմամարզական դաստիարակությանը. դպրոցն ունի ՆԶՊ կաբինետ՝ ուսումնական զենքով: Դպրոցի բակային տարածքում կառուցվել է համալիր մարզադաշտ:

Կարևոր է նշել, որ չնայած առկա ձեռքբերումներին, հաստատությունում առկա է անհրաժեշտություն միջոցների և նյութատեխնիկական պարագաների համալրման՝ դրանով ապահովելով դպրոցի զարգացման ծրագրի արդյունավետ իրականացումը:

Ուսումնական գործընթացի արդյունավետ կազմակերպման համար անհրաժեշտ է *ուսումնական հաստատության համակարգողի* հետ համագործակցային աշխատանքի ձևավորում: Դրա շրջանակներում նախատեսված կարիքները պետք է նախապես մշակվեն և պլանավորված կերպով տրամադրվեն *համակարգողին* ծախսերը գնահատելու, նախահաշիվ կազմելու և լիազոր մարմին ներկայացնելու համար:

Ուսումնական հաստատությունը ապահովում է արտադասարանական խմբակների և ուսումնական լաբորատորիաների, մասնագիտական կողմնորոշման կենտրոնների բնականոն գործունեության համար անհրաժեշտ պայմաններ: Ապահովում է անհրաժեշտ պայմաններ ուսումնական պլանին համապատասխան կրթական ծրագրերի իրականացման, կրթական գործընթացի ամբողջական կազմակերպման համար:

Ընդհանուր առմամբ, Շվանիձորի միջնակարգ դպրոցի զարգացումն ապահովելու, սահմանված նպատակներին հասնելու և ընդհանուր ուսումնական բարենպաստ միջավայր ձևավորելու համար առկա են հետևյալ խնդիրները.

- ❖ *ուսումնամեթոդական և գեղարվեստական գրականության պաշարի համալրում,*
- ❖ *ՏՀՏ բազայի նորացում, նորագույն համակարգչային սարքավորումների ձեռքբերում,*

- ❖ առարկայական կաբինետների ձևավորում,
- ❖ բնագիտական լաբորատորիայի նյութատեխնիկական վերագինում,
- ❖ ժամանակակից տեխնիկական միջոցներով կահավորված դասարանների համալրում և հնարավորությունների ընդլայնում,
- ❖ ԿԱՊԿՈՒ սովորողների համար ֆիզիկական միջավայրի ձևավորում և անհատական /խելամիտ/ հարմարեցումների ապահովում,
- ❖ անհրաժեշտ գույքով դասասենյակաների կահավորում,
- ❖ ռազմամարզական վարժական հրապարակների ստեղծում,
- ❖ դպրոցական մարզադաշտի կահավորում և գործարկում:

ՁԵՌՔԲԵՐՈՒՄՆԵՐ

**ՍԱՀՄԱՆԿԱԾ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԻ ԵՎ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ
ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ.**

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 1. Դպրոցի շենքային պայմանների և նյութատեխնիկական բազայի արդիականացում							
1.	Դպրոցի գույքի թարմացում, անհրաժեշտ գույքի ձեռքբերում. ✓ տարրական դասարանների ուսումնական գույք՝ 20 աշակերտական սեղան, 20 աշակերտական աթոռ, 4 ուսուցչական սեղան, 4 ուսուցչական աթոռ, 4 պահարան, ✓ բնագիտական լաբորատորիայի ուսումնական գույք՝ 10 սեղան, 20 աթոռ, 4 պահարան, 2 լաբորատոր սեղան:	2024 թ.	Տնօրեն/ համակարգող, հաշվապահ, տնտեսվար	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 1	<u>Ռիսկեր.</u> Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայություն, կամ անբավարարություն: <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Ռիսկերի կառավարման նպատակով կիրականացվեն դպրոցի ֆինանսավորման պլանավորման և արդյունավետ կառավարման աշխատանքներ	Դպրոցի բյուջե, օրենսդրությամբ չարգելված այլ միջոցներ	Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն
2.	Էլեկտրական հոսանքի բաշխման ներքին ցանցի մասնակի վերանորոգում. (շենքի 2-րդ հարկի 4 դասասենյակներ և միջանցքի հատվածը)	2024 թ.	Տնօրեն/ համակարգող, հաշվապահ, տնտեսվար	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 2			

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 1. Դպրոցի շենքային պայմանների և նյութատեխնիկական բազայի արդիականացում							
3.	Դպրոցի 1-ին հարկի դասասենյակների մասնակի կոսմետիկ վերանորոգում՝ հատակի ներկման աշխատանքներ. տարրական դասարանների 4 դասասենյակների:	2023 թ.	Տնօրեն/ համակարգող, հաշվապահ, տնտեսվար	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 2	<u>Ռիսկեր.</u> Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայություն, կամ անբավարարություն: <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Ռիսկերի կառավարման նպատակով կիրականացվեն դպրոցի ֆինանսավորման պլանավորման և արդյունավետ կառավարման աշխատանքներ	Դպրոցի բյուջե, օրենսդրությամբ չարգելված այլ միջոցներ	Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն
4.	Դպրոցի ներքին դռների վերանորոգում, նոր դռների տեղադրում. 10 դռներ	2025 թ.	Տնօրեն/ համակարգող, հաշվապահ, տնտեսվար	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 2			
5.	2 էլեկտրոնային գրատախտակի ձեռքբերում	2024-2025 թթ.	Տնօրեն/ համակարգող, հաշվապահ, օպերատոր	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 1			
6.	3 նոթբուքի ձեռքբերում	2025 թ.	Տնօրեն/ համակարգող, հաշվապահ, օպերատոր	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 1			
7.	2 համակարգչի ձեռքբերում	2026 թ.	Տնօրեն/ համակարգող, հաշվապահ, օպերատոր	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 1			
8.	1 բազմաֆունկցիոնալ տպիչ սարքի ձեռքբերում	2026 թ.	Տնօրեն/ համակարգող, հաշվապահ, օպերատոր	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 1			

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 1. Դպրոցի շենքային պայմանների և նյութատեխնիկական բազայի արդիականացում							
9.	Դպրոցական մարզադաշտի կահավորում. ✓ պատում խոտածածկույթով, ✓ պարզ մարզասարքերի տեղադրում /3-4 հատ/	2024-2025 թթ	Տնօրեն/ համակարգող, հաշվապահ, տնտեսվար	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 2	<u>Ռիսկեր.</u> Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայություն, կամ անբավարարություն: <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Ռիսկերի կառավարման նպատակով կիրականացվեն դպրոցի ֆինանսավորման պլանավորման և արդյունավետ կառավարման աշխատանքներ	Դպրոցի բյուջե, օրենսդրությամբ չարգելված այլ միջոցներ	Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն
10.	Գրադարանի արդիականացում, նոր գրականության ձեռքբերում	2024 թ. և շարունակաբար	Տնօրեն/ համակարգող, հաշվապահ, գրադարանավար	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 1			
11.	Դպրոցի բակային տարածքի կանաչապատ գոտու ընդլայնում, ծաղկանոցների ձևավորում	2024 թ.	Տնօրեն/ համակարգող, տնտեսվար	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 2			
12.	Դպրոցի ջրամատակարարման արտաքին ցանցի բարելավում. անհատական ջրահավաք ներքին համակարգի անցկացում	2024 թ.	Տնօրեն/ համակարգող, հաշվապահ, տնտեսվար	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 2	<u>Ռիսկեր.</u> Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայություն, կամ անբավարարություն: Դպրոցի ջրամատակարարման արտաքին ցանցի բարելավումը կապված է բնակավայրի ջրամատակարարման ընդհանուր ցանցի արդիականացման հետ. դրա դանդաղումը կամ չիրականացումը կարող է ազդել խնդրի լուծման վրա: <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Ռիսկերի կառավարման նպատակով կիրականացվեն դպրոցի ֆինանսավորման պլանավորման և արդյունավետ կառավարման աշխատանքներ	Դպրոցի բյուջե, օրենսդրությամբ չարգելված այլ միջոցներ	Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 2. Կրթության որակի և սովորողների առաջադիմության բարձրացում							
1.	Ուսուցման գործընթացի վերջնարդյունքների ապահովման մշտադիտարկում	Ցուրաբանչյուր կիսամյակի ավարտին	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4	<u>Ռիսկեր.</u> Ուսուցիչների կողմից՝ նախատեսվող աշխատանքների թերի, կամ ոչ բավարար մակարդակով իրականացում <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Ռիսկերի կառավարման նպատակով նշված աշխատանքների արդյունավետության վերաբերյալ անհրաժեշտ քննարկումների անցկացում, ուսումնական մեթոդների հետևողական ուսուցում, դրական և հաջողված փորձի փոխանակում	Ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում, Դպրոցն ապահովված է անհրաժեշտ ուսումնաստեխնիկական պարագաներով՝ ՏՀՏ-ի առցանց համդիպման միջոցներ և այլն:	Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն, աշխատանքային պլանների ընթացիկ հաշվետվություններ, համապատասխան արձանագրություններ:
2.	Մնացորդային գիտելիքների ստուգման հայտորոշիչ աշխատանքների անցկացում	Ցուրաբանչյուր կիսամյակի սկզբին	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մ/մ ղեկավարներ, ուսուցիչներ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4			
3.	Միջոցարոցական թեմատիկ աշխատանքների, մրցույթների և վիկտորինաների անցկացում	2023-2028 թթ ընթացքում, անց կացվում է շարունակաբար	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մ/մ ղեկավարներ, ԿԱՂԱ համակարգող	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4	<u>Ռիսկեր.</u> Աշխատանքում ընդգրկված կողմերի ներգրավվածության շահադրժման պակաս և վերապահ մոտեցում		
4.	Թեմատիկ-ուսումնական քննարկումների և սեմինարների (նաև առցանց) կազմակերպում			Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4	<u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Նախատեսված աշխատանքների արդյունավետության և կարևորության հիմնավորման վերաբերյալ քննարկումների կազմակերպում		
5.	Դպրոց-Բուհ և դպրոց-Մուհ համագործակցության խորացում. ուսանողների ներգրավվածության խթանում և ընդլայնում			Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4			

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Ամփոփելու միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 2. Կրթության որակի և սովորողների առաջադիմության բարձրացում							
6.	Երկարօրյա ուսուցման կազմակերպում	2024 թ-ից սկսած	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, ԿԱՂԱ համակարգող, ուսուցիչներ, ծնողական խորհուրդ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4	<u>Ռիսկեր.</u> Ընդգրկված կողմերի ներգրավվածության չափադրդման պակաս և վերապահ մոտեցում <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Նախատեսված աշխատանքների արդյունավետության և կարևորության հիմնավորման վերաբերյալ բացատրական աշխատանքներ	Ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում, Ղարոցն ապահովված է անհրաժեշտ ուսումնատեխնիկական պարագաներով՝ ՏՀՏՐ առցանց համդիպման միջոցներ և այլն:	Չարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն, աշխատանքնային պլանների ընթացիկ հաշվետվություններ, համապատասխան արձանագրություններ:
7.	Սովորողների մասնագիտական կողմնորոշման աջակցման միջոցառումներ	2023-2028 թթ ընթացքում, անց կացվում է շարունակաբար	Տնօրեն, ԿԱՂԱ համակարգող, դասղեկներ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4	<u>Ռիսկեր.</u> Ներգրավված կողմերի չափադրդման պակաս և աշխատանքի կատարման արդյունավետության հանդեպ վերապահ մոտեցում <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Նախատեսված աշխատանքների արդյունավետության և կարևորության հիմնավորման վերաբերյալ քննարկումների կազմակերպում, բացատրական աշխատանքների անցկացում		
8.	Առարկայական թեմատիկ միջոցառումների, առարկայական շաբաթների անցկացում		Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, մ/մ ղեկավարներ, ԿԱՂԱ համակարգող	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4			
9.	Լրացուցիչ պարապմունքների կազմակերպում չափորոշչային պահանջների նվազագույն շեմը չապահովող սովորողների հետ			Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4			
10.	Սովորողների ընթացիկ և տարեկան առաջադիմության մշտադիտարկում և վերլուծություն			Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4			
11.	Սովորողների խրախուսում և պարգևատրում			Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4			

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 3. Համագործակցությունը դպրոցի կառավարման և խորհրդակցական մարմինների հետ							
1.	Կառավարման և խորհրդակցական մարմինների միջև համագործակցության զարգացում	2023-2028 թթ ընթացքում, անց կացվում է շարունակաբար	Տնօրեն, ԿԱԴԱ համակարգող, դասղեկներ, խորհրդակցական մարմիններ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 7	<u>Ռիսկեր.</u> Խորհրդակցական մարմինների անդամների կողմից ընդհանուր աշխատանքներում ներգրավվելու շահադրժման պակաս <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Շարունակական քննարկումների և բացատրական աշխատանքների անցկացում խորհրդակցական մարմինների անդամների հետ՝ դպրոցի զարգացման գործում նրանց ներգրավման կարևորության վերաբերյալ	Ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում, Դպրոցն ապահովված է անհրաժեշտ ուսումնասիրական պարագաներով՝ ՏՀՏ և առցանց հանդիպման միջոցներ և այլն:	Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն, համապատասխան արձանագրություններ:
2.	Աջակցել և հետևել խորհրդակցական մարմինների գործունեությանը և գործառնությունների պատշաճ իրականացմանը, ապահովել իրապարակայնությունն ու թափանցիկությունը		Տնօրեն, ԿԱԴԱ համակարգող, դասղեկներ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 7	<u>Ռիսկեր.</u> Խորհրդակցական մարմիններ-կառավարման խորհուրդ փոխգործակցության կազմակերպման դժվարություններ, Միացյալ խորհրդի մի խումբ անդամների հետ հաղորդակցության կազմակերպման տեխնիկական դժվարություններ /տրանսպորտ, հեռավորություն, աշխատաժամանակ/ <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Մշտական հաղորդակցության համար հեռավար հանդիպումների կազմակերպում, հաղորդակցության խթանում		

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 3. Համագործակցությունը դպրոցի կառավարման և խորհրդակցական մարմինների հետ							
3.	Շրջանավարտների խորհրդի ձևավորում	2024 թ.	Տնօրեն, ԿԱՂԱ համակարգող,	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 7	<u>Ռիսկեր.</u> Շրջանավարտների կողմից ներգրավման շահադրդման պակաս, ուսանող և բնակավայրից դուրս բնակվող շրջանավարտների հաղորդակցության կազմակերպման տեխնիկական դժվարություններ /հեռավորություն, աշխատաժամանակ/ <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Բացատրական աշխատանքների անցկացում դպրոցի զարգացման գործում շրջանավարտների ներգրավման կարևորության վերաբերյալ Մշտական հաղորդակցության համար հեռավար հանդիպումների կազմակերպում, հաղորդակցության խթանում	Ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում, Ղարոցն ապահովված է անհրաժեշտ ուսումնաստեխնիկական պարագաներով՝ ՏՀՏ ր առցանց հանդիպման միջոցներ և այլն:	Վերահսկողության մեխանիզմներ:
4.	Խորհրդակցական մարմինների անդամների համար թեմատիկ դասընթացների, հանդիպումների կազմակերպում	Սկսած 2024 թ. և շարունակաբար	Տնօրեն, ԿԱՂԱ համակարգող,	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 7	<u>Ռիսկեր.</u> Աշխատանքների կազմակերպման դժվարություններ՝ կապված անդամների շահադրդման հետ <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Բացատրական աշխատանքների անցկացում դպրոցի զարգացման գործում նրանց մասնակցության կարևորության վերաբերյալ	Ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում, Ղարոցն ապահովված է անհրաժեշտ ուսումնաստեխնիկական պարագաներով՝ ՏՀՏ ր առցանց հանդիպման միջոցներ և այլն:	Վերահսկողության մեխանիզմներ:

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողություն մեխանիզմներ
Ուղղություն 4. Ուսուցչամանկավարժական անձնակազմի կարողությունների զարգացում							
1.	Ուսուցչամանկավարժական անձնակազմի մեթոդական և ուսումնամասնագիտական կատարելագործման միջոցառումների անցկացում, ինքնակրթության խթանում	2023-2028 թթ. և շարունակաբար	Տնօրեն, ԿԱՂԱ համակարգող, մ/մ ղեկավարներ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4 և խումբ 6	<u>Ռիսկեր.</u> Ներգրավված խմբի անդամների ոչ բավարար մասնակցություն, առանձին անդամների շահադրդման պակաս <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Բացատրական աշխատանքների անցկացում նմանատիպ աշխատանքների կարևորության վերաբերյալ, դրական և հաջողված փորձի վերհանում և ընդհանրացում	Ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում, կրթական կենտրոններից ստացված ուսումնական նյութեր, դպրոցի նյութատեխնիկական բազա՝ էլ. նյութեր, ՏՀՏ միջոցներ	Ջարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն, Արհեստակցական կազմակերպության ամենամյա հաշվետվություն, համապատասխան արձանագրություններ:
2.	Համայնքի և այլ գործընկեր դպրոցների հետ համագործակցության ընդլայնում՝ հանդիպումների, քննարկումների անցկացում, հաջողված և առաջավոր փորձի փոխանակում		Տնօրեն, Տնօրենի տեղակալ, մ/մ ղեկավարներ,	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 6			
3.	Անձնակազմի խրախուսման և պարգևատրման համակարգի կիրառում՝ հիմնված կատարողականի և արդյունքների վերլուծության վրա		Տնօրեն/ համակարգող/ տնօրենի տեղակալ, Դպրոցի Արհկոմիտե /Արհեստակցական կազմակերպության ղեկավար մարմին/	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 6	<u>Ռիսկեր.</u> Գնահատման համակարգի նկատմամբ անձնակազմի ոչ դրական մոտեցումներ <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Գնահատման չափանիշների հստակ համակարգի հիման վրա հավաստիության ապահովում, խրախուսման արդյունավետության հիմնավորում և աշխատանքի խթանում	Դպրոցի բյուջե, Դպրոցի Արհեստակցական կազմակերպության միջոցներ	

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 4. Ուսուցչամանկավարժական անձնակազմի կարողությունների զարգացում							
4.	Ուսուցչամանկավարժական անձնակազմի շարունակական վերապատրաստումներ	2023-2028 թթ. և շարունակաբար	Տնօրեն, Տնօրենի տեղակալ, մ/մ ղեկավարներ,	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 6	<u>Ռիսկեր.</u> Մասնակից կողմերի ոչ բավարար ներգրավվածություն, առանձին անդամների շահադրդման պակաս <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Բացատրական աշխատանքների անցկացում աշխատանքի կարևորության /այդ թվում՝ օրենսդրական պահանջի/ վերաբերյալ	Դպրոցի բյուջե	Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն, Արհեստագործական արժանագրություններ:
5.	Սկսնակ ուսուցիչների հետ մասնագիտական խորհրդակցությունների կազմակերպում, նախապատրաստում պարտադիր ատեստավորմանը			Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4 և խումբ 6	<u>Ռիսկեր.</u> Գործընթացում ներգրավված կողմերի ոչ բավարար մասնակցություն, առանձին անդամների շահադրդման պակաս <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Բացատրական աշխատանքների անցկացում նմանատիպ աշխատանքների կարևորության վերաբերյալ	Ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում, կրթական կենտրոններից ստացված ուսումնական նյութեր, դպրոցի ուսումնառատելիական բազա	
6.	Ուսուցչամանկավարժական անձնակազմի՝ կամավոր ատեստավորման մասնակցության նախապատրաստում, տարակարգի ստացմանը և մասնագիտական մրցույթներին մասնակցության խթանում		Տնօրեն/ տնօրենի տեղակալ, մ/մ ղեկավարներ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4 և խումբ 6			

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 5. Համագործակցության ընդլայնում պետական և համայնքային մարմինների հետ							
1.	Իրավապահ մարմինների ներկայացուցիչների հետ շարունակական հանդիպումների անցկացում՝ սովորողների շրջանում հալածանքի, օտարման և բռնության երևույթների բացառման նպատակով	2023-2028 թթ. և շարունակաբար՝ տարեկան երկու անգամ պարբերականությամբ	Տնօրեն, ԿԱՂԱ համակարգող, դասղեկներ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 5, խումբ 8, խումբ 10	<u>Ռիսկեր.</u> Աշակերտական համակազմի կողմից նման միջոցառումների նկատմամբ թերահավատ մոտեցումը, <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Նման միջոցառումների կարևորության վերաբերյալ բացատրական աշխատանքներ, հանդիպումների պատշաճ և պատասխանատու կազմակերպում	Ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում, առկա մասնագիտական, փորձագիտական գրականություն, էլեկտրոնային նյութեր	Ջաբոգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն, սովորողների վարքի վերլուծություն:
2.	Սովորողների իրավունքների և պարտականությունների քննարկմանն ուղղված աշխատաժողովների կազմակերպում՝ ՀԿ-ների և այլ դպրոցների ներգրավմամբ			Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 5, խումբ 8, խումբ 10			
3.	Մեդիագրագիտությանն ուղղված սեմինարների կազմակերպում ոլորտի մասնագետների հետ			Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 5, խումբ 8, խումբ 10			

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 5. Համագործակցության ընդլայնում պետական և համայնքային մարմինների հետ							
4.	Համայնքի հետ համատեղ համապետական և համայնքային ծրագրերի իրականացում (շաբաթօրյակներ, ծառատունկ և այլն)	2023-2028 թթ. և շարունակաբար	Տնօրեն, ԿԱՂԱ համակարգող, Զինդեկ, դաստեկներ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 8	<u>Ռիսկեր.</u> Սովորողների՝ դպրոցի տարածքից դուրս գտնվելու ընթացքում անվտանգության ապահովում <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Սովորողների նախապատրաստական աշխատանքների կատարում, ծանոթացում անվտանգության կանոններին	Ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում	Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն, աշխատանքային պլանների ընթացիկ հաշվետվություններ,
5.	Սոցիալ-մշակութային միջոցառումների, ռազմամարզական խաղերի կազմակերպում համայնքի և պատկան մարմինների ներկայացուցիչների ներգրավմամբ			Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 9			
6.	Սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաներին ուղղվող աջակցության ակտիվացում		Տնօրեն, ԿԱՂԱ համակարգող, դաստեկներ, ծնողական խորհուրդ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 7	<u>Ռիսկեր.</u> Սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաներին աջակցություն տրամադրելու մեխանիզմի նկատմամբ պատասխանատվության պակաս <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Հասարակության և համայնքի մեջ անհատի սոցիալական պատասխանատվության դերի մեծացման վերաբերյալ քննարկումներ, արդյունավետության հավաստիության հիմնավորում	Ծնողական համայնքի և Համայնքի ներդրումներ	Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն,

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողություն մեխանիզմներ
Ուղղություն 6. Ուումնական միջավայրի բարելավում							
1.	Սովորողների կրթության և դաստիարակության համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծում և բարելավում	Սկսած 2023 թ. և շարունակաբար	Տնօրեն/ համակարգող, տնտեսվար	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 3	<u>Ռիսկեր.</u> Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայություն, կամ անբավարարություն <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Ռիսկերի կառավարման նպատակով կիրականացվեն դպրոցի ֆինանսավորման պլանավորման և արդյունավետ կառավարման աշխատանքներ	Դպրոցի բյուջե, օրենսդրությամբ չարգելված այլ միջոցներ	Չարգելված ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն
2.	Տեղաշարժման սահմանափակումներ ունեցող անձանց համար անհատական հարմարությունների ստեղծում /թեքահարթակներ և թեքատախտակներ/	2024 թ.	Տնօրեն/ համակարգող, տնտեսվար	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 3			
3.	Տաք սննդի ծրագրի ընդլայնում, հիմնական դպրոցի սովորողների ներգրավում	2024-2025 ուստարի և շարունակաբար	Տնօրեն/ համակարգող, Կառավարման խորհուրդ, Ծնողական խորհուրդ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 3			
					<u>Ռիսկեր.</u> Օրենսդրական պահանջների պահպանման և տեղայնացման հարցեր <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Անհրաժեշտ գործընթացի նախապատրաստում, համաձայնեցում լիազոր մարմնի հետ	Ծնողական համայնքի ներդրում	

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 7. Նորարական և ստեղծարար տեխնոլոգիաների տեխայնացում							
1.	«Արմաթ» ինժեներական լաբորատորիայի թարմացում, հնարավորությունների ընդլայնում	2025-2026 թթ.	Տնօրեն/ համակարգող, օպերատոր	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 3	<u>Ռիսկեր.</u> Անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայություն, կամ անբավարարություն <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Ռիսկերի կառավարման նպատակով կիրականացվեն դպրոցի ֆինանսավորման պլանավորման և արդյունավետ կառավարման աշխատանքներ	Ղալոցի բյուջե, օրենսդրությամբ չարգելված այլ միջոցներ	Ջարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն
2.	Նորագույն կրթական տեխնոլոգիաների տեղայնացում, ՏՀՏ կարողությունների զարգացում	2023-2028 թթ.	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, օպերատոր	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 3, խումբ 4			
3.	Դասասենյակների նորարար տեխնոլոգիաներով կահավորում և համալրում	2024-2028 թթ.	Տնօրեն/ համակարգող, Տնօրենի տեղակալ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 3, խումբ 4			
4.	Էլեկտրոնային կրթական ռեսուրսների՝ շահառու խմբերին մշտական հասանելիության ապահովում	Մշտապես	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ, դասղեկներ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 4			

№	Գործողություններ և միջոցառումներ	Ժամանակացույց	Պատասխանատուներ	Արդյունքի գնահատման չափանիշներ	Ռիսկեր, դրանց մեղմացման կամ չեզոքացման գործողություններ	Անհրաժեշտ միջոցներ և նյութատեխնիկական պարագաներ	Վերահսկողության մեխանիզմներ
Ուղղություն 8. Դպրոցի գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտեր							
1.	Իրավական ակտերի կազման գործընթացում անձնակազմի ներգրավվածության բարձրացում	2023-2028 թթ. շարունակաբար	Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 11	<u>Ռիսկեր.</u> Անձնակազմի անհրաժեշտ ներգրավվածության և աշխատանքի կարևորման պակաս <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Իրավական ակտերի կարևորության և հասցեականության գիտակցման բարձրացմանն ուղղված աշխատանքներ	Ֆինանսական միջոցներ չեն պահանջվում	Զարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն
2.	Անձնակազմի՝ դպրոցի գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտերի վերաբերյալ հետևողական ծանոթացում, քննարկումների կազմակերպում, ծանոթացում իրավական ակտերի էլեկտրոնային հարթակների հետ՝ arlis.am, e-gov.am, e-draft.am և այլն		Տնօրեն, տնօրենի տեղակալ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 11	<u>Ռիսկեր.</u> Նման աշխատանքների և հանդիպումների մասնակցության պակաս շահադրդվածություն <u>Ռիսկերի մեղմացման գործողություններ.</u> Իրավական ակտերի վերաբերյալ մշտական տեղեկացվածության ապահովում, գործընթացի կարևորում		
3.	Ներքին գործառնության համար նախատեսված իրավական փաստաթղթերի՝ (աշխատակարգեր, պլաններ, մատյաններ և այլն) մշակում և գործարկում	Սկսած 2023 թ. շարունակաբար	Տնօրեն, Տնօրենի տեղակալ	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 11	Արդյունքների գնահատման չափանիշների խումբ 11		

ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ.

№	Գնահատման ենթակա գործողության բնույթը	Արդյունքի Գնահատականը	Արդյունքի գնահատման չափանիշները
1.	Նյութատեխնիկական գույքի ձեռք բերում	4 (գերազանց)	նախատեսված գույքը ձեռք է բերվել ամբողջությամբ
		3(լավ)	նախատեսված գույքը ձեռք է բերվել մասնակի՝ 60%-ի չափով
		2(բավարար)	նախատեսված գույքը ձեռք է բերվել մասնակի՝ 30%-ի չափով
		1 (անբավարար)	նախատեսված գույքը ձեռք չի բերվել
2.	Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանների և տարածքի արդիականացում	4 (գերազանց)	աշխատանքները կատարվել են ամբողջ ծավալով
		3(լավ)	աշխատանքները կատարվել են մասնակի՝ մոտ 60%-ի չափով
		2(բավարար)	աշխատանքները կատարվել են մասնակի՝ մոտ 30%-ի չափով
		1 (անբավարար)	նախատեսված աշխատանքները չեն իրականացվել:
3.	Նոր նախագծերի և նախաձեռնությունների իրականացում	4 (գերազանց)	Նախաձեռնությունը լիարժեք իրականացված է
		3 (լավ)	Նախաձեռնության իրականացման ուղղությամբ կատարվել են էական աշխատանքներ, սակայն աշխատանքները դեռ չեն ավարտվել
		2 (բավարար)	Նախաձեռնության համար կա պլանավորված ժամանակացույց, աշխատանքները մեկնարկել են, սակայն նշանակալի առաջընթաց չի գրանցվել
		1 (անբավարար)	Նախատեսված աշխատանքները չեն մեկնարկել

№	Գնահատման ենթակա գործողության բնույթը	Արդյունքի գնահատականը	Արդյունքի գնահատման չափանիշները
4	Սովորողների կրթության որակի և առաջադիմության բարձրացում	4 (գերազանց)	սովորողների կրթության որակը և առաջադիմությունը ակնհայտ է և փաստարկված, առկա են թվային հիմնավորումներ
		3 (լավ)	գործողության իրականացումն էապես ազդել է սովորողների կրթության որակի և առաջադիմության վրա
		2 (բավարար)	ձեռնարկված գործողությունները ունեցել են չափավոր ազդեցություն և նշանակալի արդյունքներ չեն գրանցել սովորողների կրթության որակի և առաջադիմության առումով
		1 (անբավարար)	սովորողների կրթության որակի և առաջադիմության բարձրացման վրա գործողության ազդեցություններ չեն գրանցվել
5	Դպրոցում բազմակարծիք, ներառական և մասնակցային արժեքային միջավայրի ձևավորում	4 (գերազանց)	դպրոցում երաշխավորված են այլակարծությունը, սովորողների շահերի ու իրավունքների պաշտպանությունը, ուսումնական գործընթացում բոլոր սովորողների ներառականությունը, ձևավորված է մասնակցային, սովորողների ինքնաարտահայտման ու ինքնադրսևորման նպաստավոր միջավայր, խթանվում է ազգային և համամարդկային արժեքների համակարգը
		3 (լավ)	դպրոցում այլակարծությունը սահմանափակող, սովորողների շահերն ու իրավունքները ոտնահարող դեպքեր հազվադեպ են գրանցվում, իրականացվում է արդյունավետ վերահսկողություն, առկա է սահմանափակ ներառական միջավայր
		2 (բավարար)	դպրոցում սահմանափակվում է այլակարծությունը, սովորողների շահերի ու իրավունքների պաշտպանությունը նշանակալի արդյունք չի ապահովում, ձևավորված չէ ներառական միջավայր, ազգային և համամարդկային արժեքների մասին սովորողների պատկերացումները աղավաղված են
		1 (անբավարար)	բացակայում է դպրոցում ներառական և մասնակցային արժեքները, սովորողների շահերն ու իրավունքները պաշտպանված չեն, չկա համապատասխան մոտիվացիա

№	Գնահատման ենթակա գործողության բնույթը	Արդյունքի գնահատականը	Արդյունքի գնահատման չափանիշները
6	Դպրոցի անձնակազմի արժևորման, խրախուսման և ինքնակրթության միջավայրի ձևավորում	4 (գերազանց)	անձնակազմի արժևորումն ընկած է դպրոցի կառավարման հիմքում, անձնակազմի խրախուսումն իրականացվում է գնահատման չափանիշների բազմագործոն (աշխատողի ինքնակրթություն, մասնագիտական զարգացում, նախագծային աշխատանքների որակ, սովորողների գրանցած արդյունքները տարբեր մրցույթներում և այլն) համակարգի կիրառության հիման վրա խրախուսման համակարգը վայելում է անձնակազմի աջակցությունը, ձևավորված է անձնակազմի ինքնակրթության նպաստավոր միջավայր, անձնակազմն աչքի է ընկնում սեփական նախաձեռնություններով
		3 (լավ)	դպրոցը ստեղծել է բարենպաստ միջավայր, սակայն կա շահադրդման պակաս, սեփական նախաձեռնություններով հանդես գալու սահմանափակում
		2 (բավարար)	գնահատումը ներառում է սահմանափակ չափանիշներ, անձնակազմի անդամները ցանկություն ունեն ինքնակրթության, սակայն նպաստավոր պայմաններ չկան նպատակի իրականացման համար
		1 (անբավարար)	չկա ձևավորված համապատասխան միջավայր, խրախուսում չի իրականացվում, քանի որ դպրոցը չի ստեղծել նպաստավոր պայմաններ անձնակազմի ստեղծագործական աշխատանքի և ինքնակրթության համար
7	Համագործակցություն կառավարման և խորհրդակցական մարմինների հետ	4 (գերազանց)	առկա է ակտիվ համագործակցություն տնօրենի, կառավարման խորհրդի և խորհրդակցական մարմինների միջև, մշակվում են համատեղ նախաձեռնողական աշխատանքներ՝ ի նպաստ դպրոցի գործունեության
		3 (լավ)	առկա է համագործակցություն տնօրենի, կառավարման մարմինների և խորհրդակցական մարմինների միջև, սակայն նիստերին ոչ բոլոր անդամներն են ներկա լինում, լինում են բացակա անդամներ
		2 (բավարար)	մշտապես տնօրենն է նախաձեռնում խորհրդակցական և կառավարման մարմինների հետ հանդիպումները, նրանց անդամները հանդես են գալիս որպես ունկնդիրներ, չկա վստահության մթնոլորտ
		1 (անբավարար)	տնօրենի, կառավարման խորհրդի և խորհրդակցական մարմինների միջև չկա վստահություն և հարգանք, նիստերը ձևական բնույթ են կրում, արձանագրությունները գրվում են ժամկետից ուշ և թերացումներով

№	Գնահատման ենթակա գործողության բնույթը	Արդյունքի գնահատականը	Արդյունքի գնահատման չափանիշները
8	Տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ծնողական համայնքի, գործընկերների հետ համագործակցության խորացում	4 (գերազանց)	մշտապես ձևավորված է ՏԻՄ-ի հետ հաղորդակցություն, ծնողական համայնքն ակտիվ ներգրավված է դպրոցի ուսումնադաստիարակչական համապատասխան գործընթացներում, առկա է այլ գործընկերների հետ համագործակցություն
		3 (լավ)	ՏԻՄ-ի հետ ձևավորված համագործակցություն առկա է, այլ գործընկերների հետ քիչ է պարբերականությունը, ծնողական համայնքի կողմից թույլ է համագործակցությունը
		2 (բավարար)	ՏԻՄ-ի և այլ գործընկերների հետ համագործակցությունը զուտ պաշտոնական բնույթի է, ծնողական համայնքին դպրոցը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներում ներգրավում է մասնակի
		1 (անբավարար)	ՏԻՄ-ի և այլ գործընկերների հետ հազվադեպ են համագործակցային աշխատանքները, դպրոցը չի կազմակերպում ծնողական համայնքի հետ ոչ մի տեսակ համագործակցություն
9	Արտադպրոցական և երկարօրյա ուսուցման կազմակերպում	4 (գերազանց)	ստեղծված են պայմաններ սովորողների ազատ ժամանցի կազմակերպման միջոցով նրանց հետաքրքրությունների՝ մշակութային, գեղագիտական, ճանաչողական գիտելիքների զարգացման, ինչպես նաև, ֆիզիկական զարգացման, ռազմահայրենասիրական դաստիարակության բնապահպանական և կիրառական գիտելիքների ձեռքբերմանը: Դպրոցում գործում է երկարօրյա ուսուցում՝ հիմնված ծնողների կարիքների ուսումնասիրության հիման վրա
		3 (լավ)	սովորողների հետաքրքրությունների համար առտադպրոցական միջոցառումների հաճախականությունը քիչ է /միայն զարնանային և աշնանային արձակուրդներին/: Երկարօրյա ուսուցման պայմանները լիարժեք չեն
		2 (բավարար)	արտադպրոցական աշխատանքները դպրոցում կազմակերպվում են ոչ պարբերաբար: Երկարօրյա ուսուցման հնարավորությունները նվազագույն մակարդակի են
		1 (անբավարար)	սովորողների համար արտադպրոցական աշխատանքներ չեն կազմակերպվում և իրականացվում: Երկարօրյա ուսուցում չի իրականացվում

№	Գնահատման ենթակա գործողության բնույթը	Արդյունքի գնահատականը	Արդյունքի գնահատման չափանիշները
10	Ղարոցում հալածանքի, օտարման և բռնության կանխարգելում	4 (գերազանց)	ղարոցում մշտապես տիրում է առողջ, բարոյահոգեբանական մթնոլորտ, պարբերաբար իրավապահ մարմնի ներկայացուցիչները /անչափահասների տեսուչ/ հանդիպումներ են ունենում, սովորողները տեղեկացված են իրենց իրավունքներին և պարտականություններին, բռնության, հալածանքի և օտարման դեպքերը բացառված են ղարոցում
		3 (լավ)	ղարոցում հալածանքի, օտարման, բռնության դեպքեր հազվադեպ են գրանցվում գրանցվում, իսկ գրանցման դեպքում ձեռնարկվում են համապատասխան աշխատանքներ
		2 (բավարար)	ղարոցում հալածանքի, օտարման, բռնության դեպքեր պարբերաբար գրանցվում են, առկա է դրանց կանխարգելման համակարգված մոտեցում
		1 (անբավարար)	ղարոցում հալածանքի, օտարման, բռնության դեպքերի թիվը մեծ է, տիրում է անառողջ բարոյահոգեբանական մթնոլորտ
11	Ղարոցի գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտերի շուրջ աշխատանքներ	4 (գերազանց)	ղարոցում իրավական ակտերի կազման համար ներգրավված են անձնակազմի բոլոր անդամները, տարվում են թափանցիկ և բաց աշխատանքներ, անձնակազմը տեղեկացված է անհրաժեշտ իրավական ակտերից
		3 (լավ)	ղարոցում իրավական ակտերի կազման համար բավարար թվով անդամներ են ներգրավված, սակայն ոչ միշտ են քննարկումներ կազմակերպվում
		2 (բավարար)	ղարոցում իրավական ակտերի կազման համար սահմանափակ թվով անդամներ են ներգրավված, քննարկումները կազմակերպվում են մասնակի
		1 (անբավարար)	ղարոցում իրավական ակտերի կազմման աշխատանքներում անձնակազմի անդամները ներգրավված և իրազեկված չեն

9. ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐԸ

ԴՁԾ-ի վերահսկողությունն իրականացնում է ուսումնական հաստատության կառավարման խորհրդը՝ տարեկան առնվազն երկու անգամ, յուրաքանչյուր կիսամյակի վերջում: Ջարգացման ծրագրի յուրաքանչյուր գործողության համար մշակվում են վերահսկողության մեխանիզմներ, սահմանվում հաշվետվության ձևեր, ժամանակացույց, որոնք ներկայացվում են խորհրդի հաստատմանը:

Ընդ որում, յուրաքանչյուր տարի անհրաժեշտ է խորհրդին ներկայացնել Ջարգացման ծրագրի կատարման ամենամյա հաշվետվություն, որը պետք է ներառի ծրագրի յուրաքանչյուր բաղադրիչի կատարման վերաբերյալ չափելի տեղեկատվություն:

Խորհրդին ներկայացվում է նաև տարեկան աշխատանքային պլանի ընտրված ժամանակահատվածի համար հաշվետվություն, որը ներառում է.

- ✓ նախատեսված խնդիրների կատարմանն ուղղված առանձին գործողությունների կատարման արդյունքները և դրանց հիմնավորումները,
- ✓ գործողությունների չկատարված կամ թերի կատարված լինելու պատճառները (առկայության դեպքում),
- ✓ սահմանված նպատակների և խնդիրների կատարման գնահատումը,
- ✓ զարգացման ծրագրում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին առաջարկությունները:

Հաստատության զարգացման ծրագրի կատարողական ցուցանիշները կարող են ներառել հետևյալ հիմնական ցուցանիշները.

- Ակադեմիական առաջնորդություն. զարգացման ծրագրի իրականացումը հաստատության տնօրենի առաջնորդությամբ խթանում է սովորողների ակադեմիական առաջընթացն ու կրթության որակի բարելավումը՝ ուսուցման և ուսումնառության ընդհանուր պատկերացումների, դրանց զարգացման, քննարկման, իրականացման և գնահատման արդյունքում:
- Հաստատության ուսումնական պլանն ամեն տարի կազմվում է կառավարման և խորհրդակցական մարմինների ակտիվ ներգրավվածությամբ՝ որպես մասնակցային գործընթաց՝ հիմնված լինելով հանրակրթության պետական չափորոշիչի, համայնքի, բնակավայրի կամ հաստատության գործունեության նպատակների վրա:
- Ուսումնական տարվա ընթացքում և դրա ավարտին պարբերաբար իրականացվում է սովորողների առաջադիմության տվյալների, անցկացվող ընթացիկ, ամփոփիչ և արտաքին գնահատումների, կիրառվող մանկավարժական մեթոդների ու մոտեցումների վերլուծություն՝ դրանց արդյունքում բարելավելով առաջադիմության ցուցանիշները: Ամեն տարի իրականացվում է ցածր առաջադիմություն ունեցող սովորողների համամասնության կրճատման և սովորողների առաջադիմության միջին ցուցանիշների բարելավման միջոցառումներ, ինչպես նաև ըստ անհրաժեշտության վերանայվում են մանկավարժական մոտեցումներն ու մեթոդները,
- Ապահովվում է ուսուցիչների հասանելիությունը անհրաժեշտ ռեսուրսներին (մարդկային, ժամանակային, նյութատեխնիկական)՝ մանկավարժական ընտրված մեթոդների և մոտեցումների կիրառությունն ապահովելու համար,
- Գործում է ներդպրոցական վերահսկողության արդյունավետ համակարգ՝ ուսումնական տարվա ընթացքում ուսումնառության և ուսուցման գործընթացում առկա խնդիրների բացահայտման և դրանց կարգավորման համար:

Դպրոցի զարգացման ծրագրի մշտական վերահսկողությունն իրականացնում է այն հավանության արժանացրած դպրոցի խորհուրդը՝ հանրակրթության ոլորտը կանոնակարգող օրենսդրության համաձայն:

Դպրոցի խորհրդի կողմից ԴԶԾ-ի իրականացման վերահսկողության գործընթացը ոչ թե նպատակ ունի իրացնելու դպրոցի կառավարման այդ մարմնի ֆորմալ իրավունքը, այլ իրականում դպրոցի խորհուրդը իր խորհրդատվական աջակցությամբ, առկա ռեսուրսների ճիշտ ուղղորդմամբ և այլ աշխատանքներով պետք է աջակցի տնօրենին ԴԶԾ-ի իրականացման բոլոր փուլերում:

ԴԶԾ-ի իրականացման վերահսկողության ամենաարդյունավետ միջոցը 5-ամյա այդ ծրագրի հիման վրա կազմված դպրոցի գործունեության *տարեկան աշխատանքային պլանների* կատարողականներն են: Դրա համար անհրաժեշտ է ԴԶԾ-ի նպատակադրումները ամբողջությամբ արտացոլել դպրոցի տարեկան աշխատանքային պլաններում՝ ԴԶԾ-ով սահմանված ժամանակացույցին համապատասխան:

Այսպիսով՝ վերահսկողության հիմնական մեխանիզմը զարգացման ծրագրի կատարման տարեկան հաշվետվությունն է, որը ներառում է համապարփակ տեղեկատվություն յուրաքանչյուր գործողության իրականացման ուղղության կատարված աշխատանքների, զարգացումների, ինչպես նաև գործողության չկատարման կամ մասնակի կատարման (առկայության դեպքում) պատճառների վերաբերյալ: Տարեկան հաշվետվությունը ներառում է զարգացման ծրագրում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու անհրաժեշտության մասին տեղեկատվություն: Առանձին միջոցառումների սպեցիֆիկությամբ պայմանավորված՝ նախատեսվել են վերահսկողության այլ մեխանիզմներ:

Դպրոցի գործունեությունը կանոնակարգվում է հետևյալ *հրավական ակտերով*.

Դպրոցի գործունեությունը կանոնակարգվում է հետևյալ *հրավական ակտերով*. «Կրթության մասին», «Հանրակրթության մասին», «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքներ, «ՀՀ աշխատանքային օրենսգիրք», դպրոցի կանոնադրություն, օրինակելի իրավական ակտերի տեղայնացված տարբերակներ, ներքին իրավական ակտեր, նորմատիվ այլ փաստաթղթեր:

Դպրոցին վերաբերող բոլոր իրավանորմատիվային փաստաթղթերի վարումն իրականացվում է սահմանված կարգով: Անհրաժեշտության դեպքում մշակվում և գործածության մեջ են դրվում ներքին գործածության համար նախատեսված իրավական նոր ակտեր (օրինակ՝ ներքին կարգապահական կանոններ, աշխատակարգեր և այլն):

Դպրոցավարությունն իրականացվում է սահմանված կարգով: Դպրոցի գործունեության փաստաթղթերի վարումը թղթային ձևաչափից աստիճանաբար անցում է կատարում էլեկտրոնային ձևաչափի: Դպրոցում առկա են ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության կողմից հաստատված ՀՀ հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում գործածության ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերը. դրանք լրացվում (գործածվում) են սահմանված կարգի համաձայն:

Ուսումնական հաստատությունը պետք է ունենա կառավարման համակարգի զարգացման հնարավորություն: Դպրոցում ներքին վերահսկողության կազմակերպման նպատակով վարվում են նաև դպրոցի կանոնադրությանը համապատասխան մշակված ձևաթղթեր: Ընթացիկ գործունեությունը կանոնակարգելու համար դպրոցն իր իրավասության սահմաններում մշակում և գործածում է նաև այլ փաստաթղթեր:

**ՋԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ
ԱՄԵՆԱՄՅԱ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ ՁԵՎԱԶԱԾ**

№	Միջոցառում/ գործողություն	Ակնկալվող արդյունք	Սահման- ված ժամկետ	Կատար- ված աշխա- տանքի նկարա- գրությունը	Սահմանված ժամկետում միջոցառման/ գործողության չկատարման կամ մասնակի կատարման/ առկայության դեպքում/ պատճառները	Ջարգացման ծրագրում փոփոխու- թյուններ և լրացումներ կատարելու մասին առաջարկու- թյուններ	Նշումներ
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							

** Հաշվետվությունը պետք է ներառի յուրաքանչյուր կատարողական ցուցանիշի կատարման մասին անհրաժեշտ փաստացի տվյալներ, հիմնավորող փաստաթղթեր, վերլուծություններ, որոնք պետք է կցվեն հաշվետվության ձևաչափին:*

